11000

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 8 (684) • 1963 m. VASARIS — FEBRUARY — 21 d. • 10¢ • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 941 DUNDAS ST. W., TORONTO 3, ONT., CANADA • TEL. 368-6813

Dorybė tapo yda

Viena mūsų tautos plačiai žinomų savybių yra svetingumas. Kažin ar atrastume kitą tautą pasaulyje, kuri galėtų su mumis juo lenktyniauti? Svetingumas juk yra didelė dorybė, tačiau ir geriausią dorybę pervertinant, stokojant saiko ir kultūros galima paversti ją pačia blogiausia yda. Svarstant mūsų vaišingumą, pravartu pažvelgti į kaikuriuos svečiavimosi aspektus.

Esame įpratę perkrauti pokylių stalus. Įkyriai raginame svečius valgyti ir gerti, kol juos nugirdome. Renkamės labai vėlai ir svečiuojamės ligi ankstyvo ryto, nepamiršdami gerokai po vidurnakčio pilnu balsu užtraukti sutartinę. Nenuilstamai prašome svečius ilgiau pabūvoti ir t.t. Turbūt sutiksime, kad čia paminėti "svetingumo" reiškiniai mūsų daugumos yra mėgiami ir gana plačiai vartojami. Nėra reikalo, manau, paskirus reiškinius plačiau aiškinti, nes jie jau ir taip aiškūs, belieka tik kiekvienam ir visiems bendrai su jais kovoti.

• • •

Paskutinių kelių metų būvyje pradėjome labai mėgti įvairias mažareikšmes pagerbtuves. Gerbiame visi visus visokiomis progomis. Nebeužtenka tradicinių ir šeimos švenčių. Įkurtuvės, išleistuvės, pirkimai, pardavimai, penkmečiai, dešimtmečiai ir kt. užima beveik kiekvieną mūsų savaitgalį. Neturėtume pasisakyti prieš, jei tie parengimai ribotųsi vien šeimos nariais, artimais draugais arba tikrai reikšmingoms sukaktims. Savaime suprantama, kad šeimos šventes reikia prisiminti ir atskirti jas kuo nors nuo kasdienybės. Tačiau mūsų pagerbtuvės kas kartą didėja žmonių skaičiumi. Svečių vidurkis dažnai siekia 50-70 žmonių, neretu atveju 100, o kartais ir dar daugiau. Vargu ar betkuris mūsų turime apie šimtą artimų draugų. Į svečių sąrašus įtraukiame toliau pažįstamus ir tų pažįstamų draugus, kurie dažnai gerbiamųjų visiškai net nepažįsta. Tokių "svečių" pagrindinis tikslas gerai prisivalgyti ir išsigerti. Neretai pasitaiko, kad panašiose pagerbtuvėse pradžioje minėti "svetingumo" reiškiniai visu šimtu procentų yra įvykdomi. Šis pagerbtuvių paprotys plečiasi geometrinės progresijos būdu, nes pagerbtieji jaučiasi skolingi rengėjams ir stengiasi jiems tuo pačiu atsilyginti. Tuo būdu susidaro nepertraukiama pokylių grandinė.

• • •

Pagerbimų manijai siaučiant, mūsų organizacijų rengiamieji šokių vakarai neturi ir negali turėti reikiamo pasisekimo. Iš kur sueis žmonės į viešus parengimus, jei kas šeštadienis gausu privatinių sukaktuvių? Priėjome prie to, kad organizacijų vakarų rengėjai, prieš rengdami viešus šokius, išsiklausinėja ar jų numatytomis datomis nėra keleto stambių privatinių pokylių. Ir tai visai logiška, nes jau nekartą organizacijų vadovams teko kreiptis į salių šeimininkus prašant nuleisti salių nuomos kainą, kad padengtų susidariusias išlaidas. Savo pagerbtuvėmis uždarėme daugelio organizacijų pagrindinį ir neretu atveju vieninteli pajamų šaltinį.

Labai stokojame visuomeninėje veikloje darbininkų. Susirinkimuose skubame išsisukti iš prašomų užimti pareigų. Juk esame nepaprastai užimti, o kartais prisipažįstame neturį reikiamų organizacinių kvalifikacijų. Štai šis ar tas daug geriau sugebės, negu aš. Pokyliui suorganizuoti visai kas kita. Atsiranda noras, energija ir sumanumas. Kartais tenka nustebti, kai trumpu laiku suorganizuojamas didžiulis pokylis, kuri net patyrę rengėjai vargu ar pajėgtų taip greitai suorganizuoti.

• • •

Laikas rimtai pagalvoti ar ne pertoli nuėjome? Reikia mažinti pagerbtuvių skaičių ir dar svarbiau — apriboti dalyvius. Nedideliame artimų žmonių ratelyje pasijusime žymiai jaukiau ir pati sukaktuvių atmosfera bus daug malonesnė. Nesigrupuodami perdaug į privačius pobūvius, sugrąžinsime nemažai žmonių ir organizacijų vakarams. Atliekamu gi doleriu galėsime paremti daugelį mūsų kultūrinių užsimojimų.

J. G.

Už baimės ir nerimo - viltis

J. GRIKIS
Mūsų korespondentas Švedijoj

Iki šiol pagrindinis šaltinis sovietinei tikrovei pažinti buvo ir tebėra oficialioji sovietų spauda. Toji spauda, tarsi kreivas veidrodis, atspindi tik iškraipytą tikrovę.

Tačiau išorinio pasaulio galimybės stebėti Sov. Sąjungos vidaus reiškinius nėra visiškai beviltiškos. Kaip anksčiau, taip ir dabar gana vertingą šaltinį sudaro turistų ir pabėgėlių liudijimai. Aišku, ne apie visus taip galima pasakyti. Tačiau vienas tikras liudijimas niekais paverčia visą aibę priešingų propagandos pareiškimų.

Amerikietis Estijoj

Prieš kurį laiką visose trijose Pabaltijo valstybėse lankėsi amerikietis negras laikraštininkas William Caldwell. Jo norą savomis akimis pamatyti nūdienį pabaltiečių gyvenimą sužadino pasikalbėjimas su dviem estų studentais Stockholme. Amerikos piliečiui aplankyti Sov. Sąjungą, anot jo, visai nesunku. Tam užtenka trijų sąlygų, būtent: gauti vizą, užsimokėti po $16 už parą ir apsistoti valdiškame viešbutyje.

Per Suomiją su Volkswagenu Caldwell apvažiavo visas tris Pabaltijo respublikas. Poviešėjęs kiekvienoje jų po savaitę, jis išsivežė aiškų įspūdį, kad šie kraštai smarkiai rusinami. Estijoj, anot jo, ne tik fakultetų vadovaujančios vietos apsėstos rusų, bet net ir studentų daugumą — rusai. Jau nekalbant apie daugybę rusų parduotuvėse, įmonėse, įstaigose. Visiems jiems Estija — tik Sov. Sąjungos provincija.

Net patikimi estai komunistai tylomis išsiunčiami į tolimas Rusijos vietoves. Iš 23 adresų, kuriuos negras laikraštininkas buvo gavęs iš pažįstamų estų Švedijoj, nė vieno jam nepavyko aplankyti, nors įvairiai mėgino, net su milicijos pagalba, juos susirasti.

Paliesdamas Talino religinį gyvenimą, Caldwell rašo, jog nesą nieko tuštesnio, kaip 4 protestantų bažnyčios sekmadieniais. Panašiai esą ir su stačiatikiais. Tik vieninteliai žydai tvirtai laikąsi savo tikybos tradicijų.

Tiki laisvę

Nors ir nupiešęs labai tamsų padėties vaizdą nūdienėj Estijoj, negras laikraštininkas tvirtino: "Už viso baimės ir nerimo, kurį sukėlė rusiškoji okupacija, galima apčiuopti šiek tiek vilties. Ir net jei niekas negali viešai kalbėti apie laisvę, tai visuose estuose galima užčiuopti norą žinoti, kas vyksta išorės pasaulyje". Jis taip pat teigė sutiktuose estuose pastebėjęs tvirtą įsitikinimą, kad jų kraštas vieną dieną vėl būsiąs laisvas, nors pats autorius prisipažįsta nežinąs, kiek toks įsitikinimas remiasi vaizduote ir kiek tikrove.

Kiek anksčiau panašius įspūdžius iš Lietuvos Caldwell buvo paskelbęs atskiru straipsniu kitame Stockholmo laikraštyje. Ir čia jam smarkiai į akis krito rusinimas. Savo stebėjimus jis susumavo labai pesimistiškai: "Kol komunistinė Rusija bus tokia stipri ir galinga, kaip dabar, pasauliui teks prieš savo norą sutikti, jog Rusija be mažiausios abejonės laikys Lietuvą tokia pat rusiška, kaip Volgos upę".

Latvijos jaunimas

Tačiau joks turistas negali to pasakyti, ką iš tikrųjų galvoja vietos gyventojai. Štai palyginkime vieno paskutinių pabėgėlių pareiškimą. Jaunas latvis jūrininkas Maris Krus.s, kurio pabėgimą iš sovietų tanklaivio esame neseniai aprašę, "Latvijos" korespondentui suteikė papildomų žinių. Klausiamas, ar dabartinis jo amžiaus latvių jaunimas pavergtoje tėvynėje moka tautos himną, atsakė: taip. Moka ir himną, ir tautines spalvas bei jų reikšmę žino. Himnas sugiedamas slaptai, patikimų draugų tarpe.

Rusų atžvilgiu, tęsia Krusts, latviai nėra draugiškai nusiteikę. Rusų kalbos mokomasi, nes be jos neįmanoma išsiversti, tačiau ji vartojama kiek galima mažiau. Įstaigose daugiausia sėdi rusai, tačiau jaunimas dažnai atsisako su jais rusiškai kalbėti. Nors atviro pasipriešinimo nėra, pasitaiko kartais, jog rusas dingsta.

Žmonės džiaugiasi iš užsienio atvykusiais giminėmis bei pažįstamais, kurie atveža dovanų. Tačiau jiems liūdesį ir juoką sukelia, kai lankytojai ima rodyti entuziazmą teatruose, koncertuose ar pamatę vaikus tautiniais drabužiais. Namuose daug nekalbama apie tuos apsilankymus, bet žinoma, jog visa tai registruojama.

Daugelis bėgtų ...

Ar daug žmonių norėtų bėgti iš Latvijos? Krusts sako, jog tokių yra pakankamai. Tik mažai galimybių išsprukti. Ir tos pačios nevisuomet išnaudojamos, nes permažai žinoma, kas laukia laisvajame pasaulyje. N uolat klausoma užsienio radijo laidų, ypač Amerikos Balso. Tačiau pastaraisiais metais nieko netekę išgirsti kas atsitinka su pabėgėliais Vakaruose, ko jie klausinėjami, kaip turi laikytis, vienu žodžiu, praktiškų patarimų.

Maris Krusts pasakoja, kad maistu apsirūpinti šiuo metu Rygoje dar sunkiau, negu betkada anksčiau. Žmonės kalba, jog šiuo požiūriu Estijoj ir Lietuvoj kiek geriau. Rygiečiai net į Kiaipėdą važiuoja maisto pirktis. —

Sveikiname savo kaimynus estus bendros laisvės kovos brolius jų Nepriklausomybės šventės proga

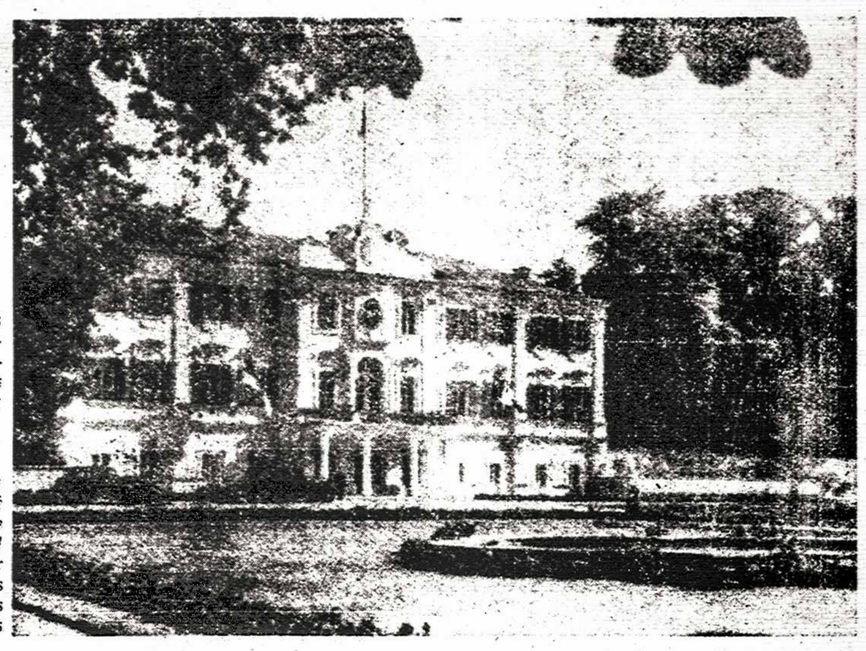

Nepriklausomos Estijos prezidentūros rūmai. Paskutinysis prezidentas K. Paets okupantų sovietų buvo suimtas 1940 m., deportuotas ir mirė Sov. Sąjungoje. Estijos nepriklausomybė buvo paskelbta 1918 m. vasario 24 d. Taigi šiemet ir estai mini 45-tąsias nepriklausomybės paskelbimo metines

Stiprinamas laisvės balsas

Vasario 8 d., po 3 metų parengiamųjų darbų, Greenville vietovėje, N. Carolina, JAV, baigtas statyti naujas, galingas "Amerikos Balso" trumpųjų bangų radijo siųstuvas. Jis atsiėjo $23 mil. ir jo stiprumas—daugiau kaip 2.400 klv. JAV Informac. tarnyba—USIA pareiškė, kad tai stipriausias radijo siųstuvas pasaulyje. Siųstuvą pastačius, bus siekiama laisvojo pasaulio programas perduoti ypač kraštams už gelež. uždangos.

Amerikos valdžios žodis lietuviams

JAV UŽSIENIO REIKALŲ MINISTERIO LAIŠKAS LIETUVOS ATSTOVUI J. KAJECKUI

Mielas Chargé d'Affaires,

Leiskite man perduoti Jungtinių Amerikos Valstybių vardu šiltą šio krašto pasveikinimą lietuvių tautai 45-tųjų valstybinės nepriklausomybės metinių proga. Amerikiečiai tebėra tvirtai įsitikinę, kad jūsų tauta, kaip ir visos kitos, turi teisę į laisvę ir tautinį apsisprendimą. Šiuo pagrindu mūsų valdžia ir toliau nepripažįsta prievartinio Lietuvos įjungimo į Sovietų Sąjungą. Mes tikime, kad išbandytas lietuvių atsidavimas laisvei ir teisingumui, kuriuo daugelis jų praturtino mūsų pačių krantus, gerai pasitarnaus jų tautos pastangoms eventualiai atstatyti savo teises.

Nuoširdžiai Jūsų,
par. **Dean Rusk**

Valstybės Departamentas
Vašingtone, vasario 8, 1963.

Lietuvos vėliavos Kanados miestuose

TORONTO IR HAMILTONO ROTUŠĖSE MŪSŲ TRISPALVĖ. KONSULO PRIĖMIMAS. UKRAINIEČIŲ VYSKUPO PAMOKSLAS.

45-sios Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo metinės visose lietuvių apylinkėse buvo paminėtos su išskirtinu iškilmingumu. Montrealyje jos buvo paminėtos vasario 10 d. bažnyčiose ir didžiojoje Plateau salėje su gerai paruošta programa (žiūr. aprašymą pr. "TŽ" nr.). Toronte vasario 16 dieną nuo 7 val. ryto plevėsavo Lietuvos trispalvė rotušėje iki 8 v.v. Dienos metu, 11.30 val., prie žuvusiųjų karių paminklo Toronte buvo padėtas vainikas su lietuviškais kaspinais bei su atitinkamu įrašu. Vainiko uždėjimo iškilmėse dalyvavo miesto atstovas kontrolierius A. Lamport, adv. A. Maloney, M. Harris, švetimo vadybos narys iš IV apyl., gen. kons. dr. J. Žmuidzinas, abiejų parapijų klebonai, "TŽ" redaktoriai, šeštad. m-los vyr. mokinių grupė ir būrys tautiečių. Buvo pasakytos kelios kalbos, jų tarpe miesto atstovo A. Lomporto, ir sugiedotas Lietuvos himnas. Tai buvo istorinis įvykis Toronto miesto istorijoj — pirmą kartą rotušė tuo būdu pagerbė lietuvius. Tiktai gaila, kad apyl. valdybos skubotai gauti leidimai nebuvo panaudoti didesnio masto demonstracijai.

Uždedant vainiką vasario 16 d. prie paminklo žuvusiems Toronte. Iš kairės: adv. A. Maloney, T. Placidas Barius, OFM, kun. P. Ažubalis, Lietuvos gen. konsulas dr. J. Žmuidzinas, Toronto miesto savivaldybės kontrolierius A. Lamport. Prie vainiko šeštad. mokyklos mokiniai: Vid. Valiulis ir E. Simkevičiūtė.

Hamiltone 2.30 v. p.p. buvo iškelta Lietuvos vėliava ant naujojo rotušės pastato, dalyvaujant burmistrui V. Cops, kun. dr. J. Tadarauskui, apyl. v-bos pirm. V. Kažemėkui ir didokam būriui tautiečių. Kalbas pasakė burmistras ir minėtas v-bos pirm. AV choras sugiedojo Kanados ir Lietuvos himnus. Ši iškilmė buvo išrūpinta bei leidimai gauti kun. dr. J. Tadarausko iniciatyva. Sekmadienį Vasario 16 minėjime pagrindiniu kalbėtoju buvo Stp. Kęsgaila iš Montrealio.

Reprezentacinis priėmimas

Lietuvos gen. kons. dr. J. Žmuidzinas su ponia, talkinami Toronto apyl. v-bos. surengė šaunų priėmimą geriausiame Toronto Royal York viešbutyje. Dalyvavo apie 190 svečių, kurių 80 buvo nelietuviai — įvairūs pareigūnai: konsulai su poniomis, Kanados valdžios ir miesto atstovai, žurnalistai ir t.t. Iš 33 konsulatų Toronte atsilankė šių kraštų: Britanijos, JAV (net 4), Prancūzijos, Vokietijos, Italijos, Olandijos, Estijos, Latvijos, Kolumbijos, Dominikonų respublikos, Islandijos, Kostarikos, Libano, Panamos, Ispanijos, Šveicarijos. Priėmimo salė buvo papuošta Lietuvos vėliavomis.

Iškilmingos pamaldos

Abiejuose Toronto katalikų dievnamiuose buvo atlaikytos iškilmingos pamaldos, dalyvaujant organizacijoms su vėliavomis. Evangelikams pamaldas atlaikė kun. Neimanas iš Čikagos. Pažymėtinas dalyvavimas pamaldose šv. Jono Kr. bažnyčioj Rytų apeigų Toronto vyskupo Iz. Boreckio. Jis pasakė anglų k. tai progai pritaikytą patriotinį pamokslą, pabrėždamas reikalą ypač išsaugoti savo tikėjimą, kuris dabar naikinamas Lietuvoje ir visoje R. Europoje. Ateity esą reikės tą tikėjimą nešti į nualintus kraštus. Paminėjo Lietuvą ir Ukrainą siejančius ryšius ir skatino bendrom pastangom kovoti prieš bedievišką komunizmą, kurio žodžiai pastaruoju metu sušvelnėjo, bet veiksmai liko tie patys. Esą, jei komunizmas, grasinąs iš Kinijos ir R. Europos ateitų Amerikon, būtų lygiai toks pats.

Minėjimas salėje

Belaukdami tradicinio minėjimo torontiečiai išklausė "Tėvy-

(Nukelta į 6 psl.)

Kas naujo Kanadoje?

Bedarbių skaičius Kanadoje pakilo per paskutinius 2 mėnesius iki 540.000. Praėjusią žiemą tuo pačiu laiku bedarbių skaičius buvo šiek tiek didesnis.

Kanados komunistų partija planuoja ateinančiuose rinkimuose išstatyti 25 kandidatus. Tose rinkiminėse apylinkėse, kur jų kandidatų nebus, komunistai rems Naująją Demokratų partiją.

Amerikiečių žurnalas "Newsweek" įsidėjo ant viršelio premjero J. Diefenbakerio atvaizdą su komiškai iškreiptu veidu. Straipsnyje "Diefenbakerio kritimas. Ar jis pats šoko, ar buvo nustumtas?" jis puolamas visais atžvilgiais. Pabrėžiamas jo antiamerikietiškumas ir sakoma, kad nei Macmillan, nei Kennedy jo nemėgsta. Kanados spaudoje kilo triukšmas dėl straipsnio ir viršelio. Netik konservatoriai, bet ir liberalai įžiūri jame neleistiną elgesį.

Kubos prekybos ministeris Ernesto Guevara pareiškė, kad Kuba norėtu padidinti prekybą su Kanada. Jis nusiskundė, kad tam kliudančios JAV, nes daugelis gaminių Kanadoje esą kontroliuojami amerikiečių. Kanados prekyba su Kuba sumažėjusi dėlto, kad Kuba neturi doleriu atsilyginti už importuotus gaminius.

Rusai susidomėjo Albertoje gaminamu sulfuru ir pradėjo derybas. Pasirašyta sutartis ir jau nupirkta 13.000 tonų sulfuro, kuris gabenamas į Sibiro uostus.

Sovietų šnipai daugiausia naudojasi Kanados pasais. Anksčiau Britanijoj pagauti šnipai turėjo Kanados pasus. Garsusis Soblen-Sobolevičius irgi buvo pagautas su kanadišku pasu. Neseniai Australijoje pagauti sovietų šnipai irgi turėjo Kanados pasus. Bylai prasidėjus, vienas kanadietiškas pasas buvo atrastas kapinėse. Kaikurie kanadiečių laikraščiai nurodo, kad tai įvyksta dėlto, kad Kanados užs. pasai perdaug lengvai gaunami — užtenka nusiųsti prašymą ir nuotraukas.

Streikuojančių ir nestreikuojančių miško darbininkų susidūrime žuvo 3, sužeisti 9 asmenys. 40 mylių nuo Kapuskasing, Ont., yra Spruce Falls Power and Paper Co. miško darbų stovykla. Joje dirbo 19 unijai nepriklausančių darbininkų, kuriuos užpuolė 400 streikuojančių, atvyke autovežimiais. Šeši policininkai neįstengė išlaikyti tvarkos. Kai streikuojantieji kolonomis ėmė artėti prie nestreikuojančių barako, šie paleido eilę šūvių. Kaltininkai suimti. Toronte įvykusiame abiejų pusių pasitarime nutarta baigti streiką.

Kanados eksportas 1962 m. pakilo net 7% ir paskutiniu laiku dar vis kilo iki pat dabartinės vyriausybės krizės. Tas buvo atsiekta energingo prekybos min. G. Hees pastangomis. G. Hees pasitraukimas iš ministerių kabineto buvo didžiausias smūgis konservatoriams ir pačiam premjerui J. Diefenbakeriui.

Persitvarkė KLB Kultūros Fondas

Vasario 14 d. posėdyje KLB kr. v-ba aptarė daug dalykų, kurių priešakyje buvo Kultūros Fondo persitvarkymas, pasitraukus (išvykus) pirm. T. J. Borevičiui, SJ. Kr. v-bos pirm. dr. P. Lukošević ius v-bai pristatė naują KF pirm. dr. H. Nagį, kuris suformavo naują KF: dr. H. Nagys — pirm., V. Jonynas — vicep., dr. I. Gražytė — sekr., V. Žižys — ižd., J. Piečaitis — jaunimo sk. ved., V. Pusarauskas — spaudos ir dr. J. Šemogas — narys.

Dr. H. Nagys v-bą supažindino su KF planais, kurie nubrėžti visiškai realiai. Numatoma: KLB apylinkėse turėti KF įgaliotinius, turėti ryšius su PLB kultūros taryba ir JAV KF; lietuviškųjų mokyklų klausimą ištirti paruošiant anketą; suruošti mokytojų dienas; jaunimo organizacijų centrą sudaryti Montrealyje su filija Toronte ir į ji įtraukti studentus; nustatyti ryšius su visomis jaunimo organizacijomis; suruošti pasaulio lietuvių seimo metu jaunimo pasireiškimą; susirūpinti skautų, sporto organizacijomis ir kt. KLB kr. v-ba su dideliu pasitenkinimu pritarė KF pirmininko planams.

J. Adomaitis supažindino su Šalpos Fondo veikla. Į "trikampį" išsiųsta jau 49 siuntiniai. Šalpos Fondo klausimu apimtį plačiau aptartas Vasario 16 gimnazijos šelpimo reikalas: nutarta susižinoti su Vasario 16 gimnazijos vadovybe.

Kanados Lietuvių Fondan nutarta įnešti $100.

Welando ir St. Catharines nesantaikų klausimą nutarta vesti KLB statuto pagrindais: asmeniniams nesutarimams ar užgavimams yra KLB garbės teismas.

JAV ir Kanados taut. šokių šventės komitetan nutarta skirti T. J. Borevičių, SJ, kuris jau yra paprašytas atstovauti Kanadai.

Apsvarstytas ir 1963 m. pavadinimo "Sukilėlių ar sukilimo metais" klausimas ir nutarta tuo reikalu pasiųsti motyvuotą pasisakymą PLB valdybai.

Kanados sporto pirmenybėms valdyba paskyrė pereinamąją dovaną.

KLB kr. v-bos posėdyje perdėm vyravo mintis, kad Lietuvių Bendruomenė, kaip pagrindinė organizacija, kuri jungia visame pasaulyje visus lietuvius ir jų organizacijas į bendrą bei vieningą lietuvišką šeimą, yra būtina didžiausio dėmesio, stiprinimo ir puoselėjimo. **KLB Kr.V. Inform.**

Savaitės įvykiai

Sukilėlių nužudytasis Irako premjeras Kassem, kuris savo revoliucijos pradžioje buvo nužudęs savo krašto karalių, glaudžiai bendradarbiavo su komunistais. Dabartiniai revoliucininkai, kurie yra kartu ir antikomunistai, aštriai veikia prieš savo ir kitų valstybių komunistus. Ypač jų buvo privažiave iš R. Europos valstybių. Dabar jie visi stengiasi kuogreičiau pasprukti su visais savo doleriais. Kol kas Iraką valdo prezidentas, buvęs armijos pulk. Aref.

Naujas sąmokslas prieš De Gaulle susektas Prancūzijoje. Suimti šeši augšto laipsnio karininkai, ruošę sąmoksla nužudyti prezidentą, kai jis turėjo lankyti karo mokyklą. Suimtųjų tarpe yra vienas generolas. Esą nustatyti jų ryšiai su pirmuoju pasikėsinimu.

(Nukelta į 6 psl.)

Tėviškės Žiburiai – lietuvių savaitraštis

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija

Redaktorius: K. dr. Pr. Gaidamavičius; pavaduotojas: A. Rinkūnas

Metinė prenumerata $5, pusmetinė — $3. Rėmėjo metinė prenumerata $10

Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian R. Catholic Cultural Society of Canada

Subscription rates: $5 per year, $3 per 6 months.

Deadline for advertisements — Thursday

Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.

941 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario, Canada

Tel. 368 - 6813

Religiniame gyvenime

• **Naujas Bažnyčios Daktaras.** Šv. Tėvas Jonas XXIII pranešė, kad netrukus oficialiai bus paskelbtas naujas Katalikų Bažnyčios Daktaras. Tai šv. Bernardinas Sienietis, pranciškonas kunigas, gimęs 1380 m. ir miręs 1444 m. Jis laikomas žymiausiu Italijos XV š. misijonieriu. Bernardinas Sienietis buvo paskelbtas šventuoju vos 6 metams praslinkus po jo mirties. Ikišiol Bažnyčioje buvo priskaitoma 30 Daktarų. Šiai grupei priklauso vyrai, pasižymėję ne vien savo šventumu, bet taip pat išsilavinimu bei teologinės - filosofinės minties gilumu.

• **Malda Jungtinėse Tautose.** Niujorko atstovas Frank J. Becker pateikė JAV kongresui pasiūlymą, kad JAV delegacija JT pasistengtų jog kiekvieną dieną Jungtinių Tautų sesijos prasidėtų malda.

• **Katalikai skaičiuose.** Neseniai iš spaudos išėjusiame "Katalikų Almanache" pateikiamos įvairios statistikos iš Katalikų Bažnyčios gyvenimo. Dabartiniu metu visame pasaulyje yra 406 arkivyskupijos, 1490 vyskupijų, 192.170 parapijų, 97.678 klierikai, 421.609 kunigai, 9.212 ligoninių ir 558.221.000 katalikų. Ši 1963 m. "Katalikų Almanacho" laida yra jau 49-toji.

• **Piloto atsakomybė.** Reuter agentūros pranešimu, Liverpool un-to istorikai tiria neseniai surastą penkiolikos šimtmečių senumo dokumentą, kuris iškelia Pontijaus Piloto pastangas išgelbėti Kristų nuo mirties. Tas dokumentas — tai vertimas Piloto laiško Tiberiui Vezariui. Laiške Pilotas prašė atsiųsti pagalbon 2000 kareivių, kurie atvykę pervėlai.

• **Marija Turkijos pašto ženkluose.** Muzulmoniškoji Turkija išleido keturių pašto ženklų seriją, skirtą Marijai. Juose pavaizduojamas pastatas netoli Efezo miesto, kur pagal tradiciją Marija užbaigusi savo žemiškąjį gyvenimą.

• **Kalifornijos apaštalo pagerbimas.** Abu Kalifornijai atstovaują senatoriai — Tomas H. Kuchel ir Clair Engle, o taip pat atstovai kongrese, pateikė JAV senatui ir kongresui įstatymo projektą, kad būtų išleistas specialus medalis paminėti 250 metų nuo Tėvo Junipero Serra gimimo. T. J. Serra, pranciškonas vienuolis, gimęs Ispanijoje, ilgus metus skelbė katalikų tikėjimą tarp Kalifornijos indėnų ir pastatė visas 22 garsiąsias Kalifornijos senąsias misijų stotis — "Old Mission".

• **Žydų vedybos.** Izraelio parlamentas pasisakė prieš įstatymo projektą, kuriuo buvo stengiamasi aprobuoti mišrias vedybas tarp žydų ir kitokios kilmės asmenų.

• **Katalikų mokyklos televizijoje.** Pusės valandos filmas apie katalikų mokyklas buvo rodytas per Niujorko WNBC televizijos stotį. Netrukus šis filmas bus prieinamas ir kitoms stotims. Šiame filme, pavadintame "Kas yra mano artimas?" vaidina Danny Thomas, Jane Wyatt, Anne Blythe ir McDonald Carey.

• **Katalikiška televizijos stotis.** Daugelio planų sumanytojas kardinolas Richard Cushing, Bostono arkivyskupas, paskelbė planą, pagal kurį netrukus bus pradėta statyti arkivyskupijos televizijos stotis. Rudenį visos 340 arkivyskupijos mokyklos jau turės reikiamus įrengimus pasinaudoti naujosios stoties teikiamomis religinėmis ir auklėjamo pobūdžio programomis. Stotis perduos kaikurias programas ir plačiajai visuomenei.

• **Italų filmų pramonė.** 1962 m. Italijoje pagaminta 216 filmų, iš kurių, pagal Katalikų Filmų Centro pranešimą Romoje, 48 buvo visai pasmerkti, o 29 nurodyti kaipo nepatartini. Įstaigos vadovai taip pat pastebėjo, kad filmų pramonėje italai žiūrovų masėms pateikia proporcingai daugiausia nemoralių filmų. Po italų šioje srityje seka prancūzai.

GEDIMINAS GALVA

Europos ūkinė bendruomenė

Kova Europoje

Šio pokario pirmosios dienos buvo pergyventos pakilioje nuotaikoje. Anuo metu pavergtieji laukė laisvės, nuskriaustieji — teisingumo, o skurstantieji — gerovės. Bet netrukus atslinko nusivylimo banga. JAV savo galybės metu, kai jos vienos turėjo branduolinį ginklą, galėjo įgyvendinti tuos lūkesčius. Vieton jų atėjo nusivylimo metai. Rytų ir Vidurio Europa buvo išduota ir milijonai pasmerkti vergovei. Vakarinė Europa buvo sunaikinta. Belgijos, Olandijos, Liuksemburgo bandymai apsijungti pradžioje buvo paskandinti nesutarimuose. Senutėje Europoje buvo jaučiamas nuovargis. Ji tapo lyg palydovu dviem galybėm, skaldančiom pasaulį ir mažaisiais ginklais vedančiom šaltąjį karą. Prancūzija buvo ilgai silpninama tarpusavio kovų ir skendo politinių partijų nesutarimuose. Italija plačiai užsimojo, bet iki šio meto nesugebėjo išspręsti socialinio klausimo ir apvaldyti komunistų. Vokietija, kad ir slegiama suskaldymo, įrodė organizacinius sugebėjimus ūkiui tvarkyti, bet pateko į politikos akligatvį. Europa sulaukusi JAV ūkinės paramos, netrūko polėkių, bet pasigedo jėgų jiems įgyvendinti. Europos valstybės plaukė JAV politikos srovėje, nors matė joje prieštaravimų ir net pavojų.

Apsijungimo bandymai

Daug politinių planų buvo sukurta Europai apjungti. Visi jie liko praeityje neįgyvendinti. Tik šiame amžiuje sukurta liko nepaėgi Tautų Sąjunga, o šiame pokaryje dar silpnesnės Jungtinės Tautos. Ūkinio bendravimo sumanymai nekartą palaidoti. Paltijo valstybės svarstė politinio ir ūkinio apsijungimo galimybes, tačiau nesurastas tiltas tautoms suartinti.

Ano pokario metu, 1921 m., Belgija panaikino muitų sieną su Liuksemburgu, 62 mylių ilgio valstybe, kurios gyventoju skaičius nesiekė trečdalio milijono. Belgija ir Olandija, nors turėjo daug ginčytinų klausimų, šiame pokaryje ėmė tartis dėl ūkinio bendravimo. Pradžia buvo sunki. Pirmaisiais pokario metais jau rodėsi, kad Benelux (Belgijos, Olandijos ir Liuksemburgo) ūkinė bendruomenė jau priėjo bedugnę. Tačiau sunkumai buvo nugalėti. Šiandiena šie trys kraštai sudaro ūkinį vienetą, turintį bendrą muitų sieną.

1947 m. buvo sukurta organizacija Europos ūkiniam bendravimui skatinti. Nuo to meto vyko nuolatiniai pasitarimai dėl ūkinio apsijungimo. Tik dešimtmečiui praslinkus — 1957 m. kovo 25 d. Romoje — Italija, Prancūzija, Vokietija ir Benelux pasirašė ūkinio bendravimo sutartį. Net ir naujosios ūkinės bendruomenės nariai netikėjo ypatingu ūkiniu klestėjimu, kuris vėliau greitai pasireiškė. Britanijai buvo pakartotinai siūlyta įsijungti ūkinėn bendruomenėn, tačiau jos vyriausybė du kartu siūlymus atmetė. Anuo metu liko lyg nepastebėtas Londono aiškinimasis, kad britai esą susirišę su istorine imperijos bendruomene ir todėl posūkį į Europos žemyną jie laiką perankstyvu. 1961 m. JAV ir Kanada jau ėmė jieškoti sąlyčio su Europos ūkine bendruomene. Britanija, išvydusi Europos ūkinės bendruomenės tarpimą 1961 m. rugpjūčio 10 d. pareiškė norinti jon įsijungti. Šis pareiškimas vargu buvo nuoširdus, nes ji pateikė ūkinei bendruomenei nepriimtinas sąlygas: palaikyti ūkinius santykius su imperijos bendruomene, jos nariams iškovoti kaikurių lengvatų Europoje, toliau teikti paramą Britanijos ūkininkams ir remti Europos laisvosios prekybos bendruomenės narius — Austriją, Daniją, Norvegiją, Portugaliją, Švediją ir Šveicariją. Europos ūkinė bendruomenė negalėjo pritarti Britanijos keliamoms ūkinio bendravimo painiavoms. Ilgai užsitęsusios derybos nieko gero nežadėjo. JAV užkulisinis įsikišimas, viešas politinis ir karinis spaudimas sudarė sąlygas išaugti šio tarpsnio įtampai Europoje. Benelux, pradžioje vengęs Britanijos, ėmė kovoti dėl jos įsileidimo nuogąstaudamas Prancūzijos pirmavimo.

Ūkinės bendruomenės užsimojimai

Romos sutartyje tekalbama apie ūkinį bendravimą. Europos valstybių politinis santykiavimas paliktas atviru. Sutartį pasirašiusios valstybės turėjo užsimojimų ir politiškai apsijungti, bet šis reikalas paliktas atviru. Mažesnės tautos — Benelux — siekia apsijungimo iš apačios — tautų atsiklausiant, kai Prancūzija ir kitos didesnės valstybės bando jo sekti iš viršaus, t.y. vyriausybių bendravimo.

Romos sutartyje apie politinį apsijungimą net neužsiminta. Jos esminis tikslas per 12-15 metų visiškai panaikinti muitų rinkliavas. Pereinamasis tarpsnis padalintas į tris penkmečius; kiekvieno penkmečio gale numatyta sumažinti muitus vienu trečdaliu. Ūkio bendruomenė skuba muitus sumažinti ir tikisi, kad 1966 m. jos mainų prekės bus laisvos nuo muitų. Prekių kiekybiniai varžymai bus galutinai 1970 m. panaikinti, nors prekyba kaikuriais pramonės gaminiais jau nevaržoma nuo 1962 m. Pvz. knygoms įrišti mašinoms didžiausias muitas buvo Italijoje, nes siekė 18% jų vertės, kai Vokietijoje tik 5%. Muitas mažintas kas ketvirti metai. Prekės paskirstytos grupėmis. Kiekvienai prekių grupei nustatyti muitai atitinkamai mažinami, dirbtinos ūkinės užtvaros griaunamos siekiant ūkinio klestėjimo.

Darbo jėgos ir kapitalo judėjimas, praslinkus pereinamajam tarpsniui, bus visai laisvas. Ūkinės bendruomenės valstybių piliečiai galės vykti darbo jieškoti kur tinkamas, o kapitalas laisvai galės plaukti iš vienos šalies į kitą. Bendrovės galės steigti savo padalinius. Ūkio bendruomenės darbo, socialinio aprūpinimo, prekybos, pramonės įstatymai bus suvienodinti.

Romos sutarties 85 str. draudžiama betkuriuo būdu pažeisti ūkines varžybas. Bet tame pat straipsnyje nėra varžomas įmonių susijungimas, jei vartotojų reikalai nebus pažeisti. Įmonių susijungimai tegali būti vykdomi nustatyta tvarka, kad kartelės ir sindikatai nepažeistų vartotojų reikalų. Suglaustai, Europoje žymiai kiečiau kovojama prieš ūkinius monopolius, kaip pvz. JAV.

Net smulkusis žemės ūkis, atskiriems kraštams sudarantis nemažą galvosūkį, bendromis pajėgomis skatinamas ir jo našumas keliamas. Ūkio bendruomenė per penkmetį įrodė savo pajėgumą, kuris nustebino daugelį kraštų, o ypač JAV.

Kiek lietuvių atvyko Kanadon?

Pagal imigracijos ministerijos paskelbtus duomenis, 1962 m. iš Lietuvos Kanadon imigravo 4 asmenys, 1961 m. — 2; iš Latvijos — 1962 m. — 8, 1961 m. — 13; iš Estijos — 1962 m. atvyko 3, 1961 m. — 7; iš Sov. Sąjungos — 1962 m. — 56, 1961 m. — 79; iš Lenkijos — 1962 m. 1.601, 1961 m. — 2.391.

Pagal tautybę lietuvių imigrantų skaičius per pastaruosius dvejus metus yra žymiai didesnis: 1962 m. — 61, 1961 m. — 14; latvių — 66 ir 122; estų — 54 ir 63; žydų — 1.840 ir 2.043. Nepažymėta iš kurių kraštų jie yra imigravę.

Pagal pilietybę 1962 m. užregistruota lietuvių — 2, 1961 m.— 6; latvių — 4 ir 8; estų — 1 ir 2.

Daugiausia ateivių apsigyveno Ontario prov. — 1962 m. — 37.210; 1961 m. — 36.518; Quebeco — 19.132 ir 16.920; Albertos — 4.745 ir 4.823; Br. Kolumbijos — 7.441 ir 7.326.

Gyvensime 200 metų

Dr. E. Corday, medicinos profesorius Los Angeles universitete, tvirtina, kad ateityje žmogus gyvens 200 metų. Širdies ligų tyrinėjimai yra taip paženge priekin, kad įvairios širdies ligos bus nugalėtos ir tuo žmogaus amžius bus padvigubintas.

Jie sako...

Ludwig Erhard, V. Vokietijos ekonomijos ministeris: "Betkokie susitarimai tarp Adehauerio ir De Gaulle, ar tai būtų asmeniniai, ar ne, neturės jokios reikšmės Adenaueriui pasitraukus. Britanija turi būti Europos sąjungoje".

Albert Einstein: "Apskaičiuoti pajamų mokesčius matematikui yra persunku. Tam reikia filosofo".

Rašytojas Somerset Maugham, minėdamas savo 89 gimtadienį: "Aš sulaukiau amžiaus, kada gyvenimas manęs nebedomina. Nenoriu jokių linkėjimų".

Chruščiovas: "Mes išvežėm 40 atominių raketų iš Kubos, bet 80 ar 120 jų bus įrengta kur nors kitur. Kuba nebuvo ideali vieta jom laikyti. Mūsų technika yra tiek pažengusi, jog nesvarbu iš kur tos raketos bus iššautos. Jos vistiek atsidurs ant kapitalistų galvų".

Adenaueris: "Europą žino, kad ji negali apsiginti be JAV pagalbos. Mano tikslas yra laisvosios Europos bendradarbiavimas su JAV".

Lordas Langford: "Politikoje žmonės skirstomi į draugus ir priešus. Versle gi visi yra svarbūs klijentai".

Hugh Casson: "Automobiliam statyti aikščių įrengimas yra lyg karvelių maitinimas parke. Juo daugiau jų įrengiama, juo daugiau atsiranda automobilių. Nėra vilties pamaitinti visus karvelius".

Italijos diplomatas pataria JAV: "Politiškai V. Europa šiuo metu yra šiek tiek susirgusi. Palikite ją keletą mėnesių ramybėje, kol ji savo jėgomis sustiprės. Dabar nelaikas Amerikai spausti Europą, nes tas ją dar labiau susargdintų. Nebūtų protinga kiršinti esamą švelnų antiamerikietiškumą".

Andre Malraux, paklaustas kodėl prancūzai atvežė Mona Liza paveikslą Amerikon: "Todėl mes pasirinkom JAV, kad joks kitas kraštas nebūtų paveikslo taip iškilmingai priėmęs".

Samuel Gompers, vienas pirmųjų darbo vadų JAV: "Įmonė be pelno reiškia darbininkus be darbo. Kai tik bendrovės pirmininkas atsiduria finansiniuose sunkumuose, tai darbininko padėtis pasidaro nebesaugi".

Prez. Kennedy: "Praeity mes vairavome savo politiką taip, kad pasaulis apie mus tik gerai galvotų. Atėjo laikas, kad mes turime nebijoti susilaukti kritikos iš kaimynų ir kitų pasaulio valstybių. Norėdami visiems įtikti, stovėsime vietoje".

Chruščiovas: "Mes nenorime karalystės danguje. Mum reikia rojaus žemėje, užtat reikia būti protingiem ir elgtis atsargiai. Mes nenorime karo".

Mokiniai nori valgyti kasdien

Lietuvos nepkriklausomybės metinių proga Vasario 16 gimn. ir. kun. Liubinas paskelbė kreipimąsi į visuomenę, primindamas, kad jo vad. įstaiga yra viena prasmingiausių išeivijoj. Štai jo žodžiai:

"Vasario 16 proga, dėkodamas visiems ištvermingiesiems ir duosniesiems gimnazijos rėmėjams, kartu jungiu gaivalingą prašymą visiems laisvojo pasaulio lietuviams: Neužmirškite, kad Jūsų rankose yra Vasario 16 gimnazijos ateitis ir jos gyvybė! Nepagailėkite nuolatinės aukos, nes mokiniai nori valgyti kasdien! Kiekvienas centas yra brangus, nes tik bendru darbu ir bendra auka bus įmanoma išlaikyti gražųjį lietuvybės židinį — Vasario 16 gimnaziją!

Kun. Br. Liubinas, direktorius"

"Namuose kalbame lenkiškai'

Krysia Jarmicki, 16 m. mokinė laimėjo visų Toronto gimnazijų iškalbos konkursą anglų k. Paklausta žurnalistų, kaip jie namuose kalba, mergaitė atsakė: "Tik lenkiškai. Mano tėvai niekada su manim nekalba angliškai".

Daugelis lietuvių tėvų teisinasi, kad kalbėdami su savo vaikais lietuviškai jie pakenks jų anglų kalbai. Minėtos mergaitės tėvai nekalba su ja angliškai, kad nepakenktų savo akcentu jos anglų kalbai.

Rusų kariai Kuboje

Kubos krizės metu buvo skelbiama, kad Kuboje esą tik 6000 sovietų karių. Dabar tas skaičius patrigubėjo ir rašoma, jog esą 16-18.000. Slaptoji amerikiečių žvalgyba prisipažįsta padariusi klaidą, nes jie sprendė pagal Kubon atvykstančių sovietų laivų skaičių. Pasirodo, kad kiekviename laive buvo trigubai daugiau karių, negu galvota ir jiem neatėjo į galvą, kad žmonės galėtų būti suspausti laivuose kaip silkės.

Yra žinių, kad iš karių tarpo jau atsirado nemaža dezertyrų.

PRANESAMA APIE NAUJĄ GYDOMĄJĄ MEDŽIAGĄ —

sutraukiančią hemarojus

Tai yra ypatinga gydomoji medžiaga, įrodžiusi galią sutraukti hemarojus ir pataisyti sugadintus audinius.

Pagarsėjęs tyrimų institutas atrado nepaprastą gydomąją medžiagą, sugebančią sutraukti hemarojus be skausmo. Ji minučių laike sumažina niežėjimą ir nepatogumus bei pagreitina uždegimo pažeistų audinių gijimą.

Visais tyrimų atvejais, švelnėjant skausmams, įvykdavo hemarojų susitraukimas.

Tačiau visų svarbiausia — rezultatai būdavo toki nuostabūs, kad šis pagerėjimas tęsdavosi daugelį mėnesių.

To buvo pasiekta naudojant gydomąją medžiagą (Bio-Dyne), kuri greitai padeda užgyti pažeistoms celėms ir sužadina naujų audinių augimą.

Dabar Bio-Dyne galima gauti tepalo bei lazdelės formose "Preparation H" vardu. Prašykite visose vaistinėse. Garantuota — arba grąžinami pinigai.

Su svetimšalių legijonu

B. VRUBLEVIČIUS

AZIJOS PLOTUOSE KARIAVĘ LIETUVIAI

Bevartant savo dienoraščio jau pageltusius lapus ir begalvojant apie praeituosius karo ir dabartinius "atominius" laikus, štai dar vienas ryškus įvykis iškyla prieš akis — paskutinė "atsisveikinimo medžioklė" 1948 m. gegužės 2 d.

Išbuvę 2½ metų tropikų krašte, buvome pagaliau pakeičiami ir laukėme laivo, kuris nugabentų per Alžyrą į Prancūziją sveikatai pataisyti bei atsigauti. Mūsų bazė buvo Saigono priemiesty ShoLon.

Pasiruošti žygiui

Legijonieriai — neramūs žmonės... 1948 m. balandžio 30 d. švęsdami savo Camerono šventę, jie pasiautė ir pridarė Saigonui daug žalos. Už tai karo vadovybė nubaudė — generolo De Lattre - Tassigny įsakymu legijonas turėjo įvykdyti "atsisveikinimo medžioklę".

Gegužės 2 d. rytą, pasirodžius pirmiesiems saulės spinduliams virš mėlynos tropikų jūros ir Azijos žemyno, visus mus prikėlė nesimpatiškasis viršila Van Timmers — belgas. Tas dvi dienas aš turėjau maliariją, bet reikėjo ir man, kaip seržantui, parodyti pavyzdį kitiems. Įsakymas griežtas: visiems skubiai ruoštis į žygį. Iš viso mūsų legijonierių buvo apie 180 ir 5 karininkai.

Rengėmės labai nenoromis, nepatenkinti ir keikdamiesi... Neturėjome nei tinkamos kautynių aprangos, nei gerų ginklų. Gavome tik lengvuosius automatus, šovinių, na, ir žinoma, parai maisto — konservų amerikinius davinius sentyniems vyrams dėže. Paskirstė į dvi kuopas po 90 ir aštuonis būrius. Kadangi trūko karininkų, tai vienas būrys ir man teko; jame buvo daugiausia vokiečių ir keli lietuviai. Vyr. vadu buvo mūsų 13-sios brigados pulkininkas leitenantas De Serigny. 1940 m. jis buvo su gen. De Gaulle rezistencijos kovotojų eilėse Londone. Viename būry buvo vyr. seržantas Sandmaeyeris, žiaurus vokiečių žydas, kuris 1945 m., mums atliekant apmokymą Sacharoje, Kreidos kaimely, mus labai vargino, varinėjo keikdamasis... Dabar buvo gera proga jam "atsilyginti".

Ryžių laukuose jieškome partizanų

Na, pirmyn — En avant march! Žygis iš priemiesčio vyko tylomis. Ėjome ryžių laukais, balomis, turėjome persikelti per upę. Laimei, dar buvo užsilikęs tiltas, nors silpnas, bet atlaikė. Po kelių km. pradėjome išsisklaidę būriais "medžioti" — košdami vietove tikrinome kiekvieną šiaudinę lūšnelę, jieškodami ginklų ir vyrų partizanų "vietminhų". Deja, radome tik moteris ir vaikus. Nelengva buvo atskirti vyrą nuo moters, nes visi dėvėjo plačias kelnes, marškinius, o ant galvos — šiaudinę trikampę skrybėlę, iš po kurios kyšojo stipriai susuktos kasos, lyg dvi žiurkės uodegos.

Nors buvo griežtai draudžiama, tačiau nedrausmingi legijonieriai sauvaliavo — atiminėjo, jei tik rasdavo, auksinius daiktus. Pasitaikydavo ir tokių niekšų, kurie prievartaudavo moteris ir žudydavo. Nevienas, išgėręs ryžių alkoholio — šumo, pasijusdavo drasus ir užmiršdavo esas XX amžiaus civilizuotas europietis.

Kelias atgal į... pinkles

Toje apylinkėje neužtikome vietminhu - partizanų. Todėl privargę, šlapi nuo karščio, pietų metu sustojome pailsėti ir užkasti. Atsirado keli sužeisti laukinių jaučių, kurie vydavosi europietį ir vargas tam, kurį pasivydavo — metriniais ragais perdurdavo, jei nenaspėdavo jo nušauti.

Ilsimės, o saulė taip negailestingai kepina; mūsų gerklės tiek išdžiūvo, jog supykę ne nusispjauti nebegalėjome... Pailsėjus, valas nutarė grįžti atgal. Kelio buvome nuėję nemažai — apie 20 km. ir vis per balotus ryžių laukus, krūmus, miškus lyg džiunglėse. Priėję upę, radome mus belaukiantį netikėtumą. Tiltas, per kurį iš ryto žygiavome, buvo susprogdintas. Vadinasi, geltonodžiai mums paruošė pinkles!

Žūti ar būti

Kol nutarėme ką daryti, staiga pasipylė iš visų pusių šūviai. Užvirė ginklų simfonija. Iš trijų pusių tapome apsupti, prispausti prie upės. Mūsų vyrai drąsiai atsišaudė. Kasėmės žemėn, kad apsisaugotume ir turėtume kuo mažiau aukų. Atsidūrėme labai pavojingoje būklėje ir radijo siųstuvu prašėme pagalbos. Reikėjo žūt būt gintis, nes kiekvienas norėjo dar pamatyti Europą! Priešas vis artėjo į mus. Svaidėme granatas — nieko nepadėjo. Azijatai lyg skruzdėlės pasipylė. Mat, vedė juos japonų karininkai ir vienas dezertyras nuo mūsų pabėgęs Schmidtas, "kapitonu" pasidaręs pas vietminhus. Jau matome, kad nėra išeities — priešas visai arti — vos keliolika metrų. Komanda: durtuvus ant šautuvų! Prasidėjo grumtynės vyras prieš vyrą. Japonai mus puolė su kardais, kiniečiai ilgais peiliais. Legijonieriai nepripratę panašiais šaltais ginklais kautis, bet reikėjo gintis...

Laimei, daugumas mūsų mokėjo "ju-ju-tsu". Mūsų vyrai narsiai grūmėsi — kaip liūtai: kiekvienas stengėsi tik save išgelbėti. Daug sužeistų aimanuoja, o nėra laiko juos slaugyti. Girdime, jog žuvo mūsų pulk. De Serigny. Perėmė majoras Arnaud vadovavimą. Iš Saigono atskrido du naikintuvai mums į pagalbą, bet negalėjo šaudyti, nes buvome susimaišę — visi kovėsi viens prieš kitą. Tada majoras paprašė skubiai atsiųsti parašiutininkus.

Pagalbon atskrido parašiutininkai

Po pusvalandžio atskridęs JU-52 nuleido parašiutininkų komandą. Tokiu būdu iš užpakalio ir visų sparnų pradėjo šaudyti priešą. Pavyko apsupti ir nuginkluoti likusius.

Po kautynių rezultatai pasirodė gan skaudūs: mūsų 50% žuvo, daug sužeistų, visi 5 karininkai žuvo. Van Timmers ir Sandmeyeris irgi buvo nukauti, greičiausia, savųjų. Mano būryje žuvo jaunas lietuvis — Algis Rinkevičius, kiti du buvo smarkiai sužeisti — tapo invalidais.

Baisus vaizdas. Kol surankiojome sužeistus bei nukautus, vargšus 5 karininkus barbarai suspėjo nežmoniškai "sumėsinėti" — vos teatpažinome. Žuvo visi tie, kurie tikėjosi jau už 3 savaičių būti Prancūzijoje arba namuose.

Vaizdas po mūšio

Rezultatai: iš 180 žuvo 90 legijonierių, sužeistų apie 45, o sveikųjų liko tik... 45. Iš mano būrio likome du — aš ir vokietis Zbikowski. Bet ir priešo pagulėm beveik 90%. Laukas visas tapo lavonais nuklotas. Paėmėm į nelaisvę keliolika, jų tarpe vieną japoną leit. Yorinomiya (išvertus lietuviškai būtų "paklusnusis"). Jis buvo sužeistas į ranką ir nespėjo pasidaryti 'charakiri" — persipjauti vidurių — "garbingai' nusižudyti, kaip reikalauja japonų fanatizmas. Todėl maldavo mus, kad jam kardu nukirstume galvą. Žinoma, jo noras buvo įvykdytas... Dezertyrą Schmidtą karo lauko teismas nuteisė pakarti.

Už ką?

Belaisvius nuvarėme į Sholono stovyklą. Turėjome nemažai vargo persikeldami per upę, kurioje buvo krokodilų giminės vadinamų aligatorių. Vienas legijonierių — vargšas lenkas išvirto iš laivelio ir tapo jų "suvirškintas".

Visi nuvargę, apiplyšę, alkani, be batų žygiavome keikdamiesi klausdami už ką? Mūsų tėvynė Lietuva taip toli... aimanuoja, laukia mūsų ir laisvės ryto! Susigrupavome 13 lietuvių ir žygiuodami uždainavome tyliai liūdnai dainą, kurią teko dainuoti 1943 m. pavasarį Kaune, kai vokiečiai mus varė į geležinkelio stotį — į Rytus...

"Oi močiute, kam auginai, kam kariauti išmokinai..."

Į Prancūziją

Rytojaus dieną laidojome Saigono kapinėse žuvusius draugus, tik pulkininko palaikus laivu "Sontay" išgabeno į Prancūziją. Tuo pačiu laivu ir mes grįžome, išbuvome vandenyse 30 parų.

Marseille uoste buvome išlaipinti, priimti bei sutikti Raudonojo Kryžiaus, augštų pareigūnų su muzika. Pulk. De Serigny karstą lėktuvu nugabeno į Paryžių, kur laukė jo žmona ir sūnus. O iš lietuvių daugumas žuvo ir liko Azijos žemyne priglausti svetimos žemės... Deja, ne tėvynėje. Daugelis tapo invalidais, kiti pakliuvę į nelaisvę pas komunistus kiniečius, buvo žiauriai nukankinti. Ir vis klausėme už ką?

* * *

1952-3 m. įvyko lemiami mūšiai Dien-Bien-Phu apylinkėje ir tuo baigėsi prancūzų "karaliavimo' laikotarpis. Jie prarado kolonijas — Madagaskarą, Indokiniją ir kt. Tada panaikino ir legijoną, kuris buvo įsteigtas 1836 metais.

P.S. Mes esame dėkingi sesėms lietuvaitėms, kurios mielai palaikė ryšius iš Vokietijos DP stovyklų, tuo sustiprindamos mūsų nuotaikas. Norėčiau rasti sesę Elyte Tamašauskaitę iš Ingolstadto (ištekėjusi Kanadoje).

Respublikonų stipriausias kandidatas į JAV prezidentus yra Niujorko burmistras N. Rockefelleris. Šalia jo minimi stiprūs vyrai, kaip sen. Golwater ir gubern. Romney.

Įvairūs siuntiniai į Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą ir U.S.S.R.

Iš Kanados: Siunčiame paprastu ir **oro paštu** Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius. Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.

Taip pat siunčiame iš Europos valstybių AKORDEONUS, SIUVAMAS MAŠINAS, INVALIDAMS KĖDES, LAIKRODZIUS, MAISTĄ ir kitką.

Gyveną ne Toronte, prašome savo sudarytus iki 17 svarų gryno svorio siuntinius, bei užsakymus reikmenims iš Europos valstybių, siųsti mums paštu ar ekspresu. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą. Mūsų patarnavimas greitas ir sąžiningas.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA

BALTIC EXPORTING CO.

849 COLLEGE STREET, TORONTO, ONT., CANADA

Telefonas LE. 1-3098

DARBO VALANDOS: pirmadieniais — penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro. Šeštadeiniais nuo 9 val. ryto iki 5 val. po pietų

SKYRIAI:

105 Cannon St. E., Hamilton Ont. Tel. JA. 8-6686, Ponia V. Juraitis.

SAVININKAI S. ir A. KALOZA

NE MIESTŲ TVIRTUMU GYVUOJA TAUTOS

DR. J. ŽMUIDZINAS

"Jau 18-tąjį kartą išeivijoj minim Vasario 16-sios aktą, kuriuo paskelbtas buvusios Lietuvos valstybės atstatymas. Ir kiekviena tokio minėjimo diena lietuviui patrijotui sminga sąmonėn maskolių tebevykdomas lietuvių tautos žudymas, kuriuo jie siekia pastoviai įsikurti prie Baltijos jūros".

Apžvelgęs pr. metų tarpt. politinę būklę, gen. kons. dr. J. Žmuidzinas tęsė:

"Tai rodo, kad sovietinio kolonizmo veidas jau tiek išryškėjo, kad net neseniai gimusios Afrikos ir Azijos nepriklausomos valstybės ima suvokti, jog sovietų imperija yra vienintelis ir nepateisinamas anachronizmas pasauly.

Taigi, ši trumpa praeitų metų įvykių apžvalga rodo, jog laikas dirbo sovietų imperijos nenaudai ir užtat Lietuvos laisvinimo sąlygos gerėja ir mūsų gimtosios žemės laisvės viltys švinta.

Minint Lietuvos valstybės atstatymo paskelbimo 45-tąsias metines, itin minėtina ir tai, **kad šiemet sueina 700 metų, kai mirė Mindaugas,** kuris pirmas lietuvių valdovų, užsidėjęs karaliaus vainiką, išėjo į istorijos sceną paliudyti pasauliui, kad jau visos lietuvių gentys suvienytos ir Lietuvos valstybė įkurta. Šit kodėl Mindaugas dažnai minimas kaip Lietuvos valstybės kūrėjas. Aš pasakyčiau dar ir tai, jog Mindaugas savo valstybine kūryba sudaro pirmą ir stipriausią istorinę atramą bei giją, įaustą į Vasario 16-tos aktą.

Be to, šiemet sukanka ir 350 metų, kai mirė didysis Lietuvos patrijotas kanauninkas Mikalojus Daukša, tas vienas pirmųjų raštijos lietuvių kalba kūrėjas. Jis savo "Postilės" garsiojoje prakalboje, 30 metų po Liublino unijos pasirodžiusioj, šitaip tarp kitko prabilo į savo skaitytojus:

"Nėra tokios menkos tautos, nėra tokio niekingo žemės užkampio, kur nebūtų vartojama sava kalba... Pati prigimtis visų to moko... Tai akivaizdžiai matome ne tiktai žmonių, bet ir neišmintingų padarų gyvenime. Kas per keistenybės būtų gyvulių tarpe, jeigu varnas užsimanytų suokti kaip lakštingala, o lakštingala — krankti kaip varnas, ožys — staugti kaip liūtas, o liūtas — bliauti kaip ožys? Dėl tokio savo būdo pakeitimo pranyktų savitumas, beveik pranyktų ir tokių įvairių gyvulių esmė ir prigimtis... Ne žemės derlumu, ne drabužių skirtingumu, ne miestų ir pilių tvirtumu gyvuoja tautos, bet daugiausiai išlaikydamos ir vartodamos savo kalbą, kuri didina ir išlaiko bendrumą, santaiką ir brolišką meilę. Kalba yra bendras meilės ryšys, vienybės motina, pilietiškumo tėvas, valstybės sargas..."

Ypatingai reikia pabrėžti tai, kad Daukša savo originaliomis patrijotinėmis mintimis bei savo ankstyba tautinio jausmo įtampa yra tautinės idėjos pranokėjas Europoje, apsireiškęs apie 200 metų anksčiau už kitus tautinės sąvokos autorius. Jisai savo cituotame rašinyje, sudogmatindamas kalbinį patrijotizmą, sukuria visiškai jo epochai naują, originalią tautybės teoriją, kokios, ar jai panašios, dar niekas nesurado XVI š. Europos literatūroje. Tai savo rūšies kūrybinis genijus, kuris ilgainiui užims, kaip ir Donelaitis, pasaulinėj raštijoj garbingą vietą.

Be abejonės, Daukšos patrijotinės mintys nebuvo be įtakos Vasario akto signataramas.

Ir baigdamas norėčiau šia proga ir šiais Sukilimo Metais, nes gyvenam lygiai šimtas metų po didžiojo lietuvių sukilimo prieš caro okupaciją, palinkėti kiekvienam užsidegti tų sukilėlių ryžtu ir neišdildomu tikėjimu Lietuvos laisvės pergale.

(Iš Lietuvos gen. konsulo Kanadai dr. J. Žmuidzino kalbos, pasakytos Toronte 1963. II. 17.).

Toronto ateitininkų metinės šventės jaunieji veidai. Iš kairės: meninės programos pranešėja D. Girėytė; paskaitininkas K. Skrupskelis, filosofijos magistras; J. Tumosaitė, dainuojanti iš operetės "Našlaitės dainą".

Toronto ateitininkės metinės šventės programoj deklamuoja V. Žukausko montažą "Kelionė ilgesio sparnais į Nemuno šalį".

LITUANISTINIO ŠVIETIMO NESĖKMĖS PASLAPTYS

AL. GIMANTAS

Mūsų pedagogai ir visi tie, kurie sielojasi mūsojo jaunimo lituanistinio švietimo reikalais, visiškai su pagrindu skundžiasi, kad visos jų pastangos, kaikada ir asmeninis pasiaukojimas, neduoda norimų rezultatų. Šeštadieninė mokykla, kurią daug kas laiko lituanistinio švietimo pagrindu, neduoda visu šimtu nuošimčių norimų rezultatų. Stoka pareigingumo, drausmės, paramos ir supratimo bus bene pagrindiniai visos nesėkmės elementai.

Tik septyni mokiniai

Laikraštinėje kronikoje skaitome, kad X didmiesty šiais mokslo metais stamboka lietuviškoji kolonija pirmam skyriui tedavė vos 7 mokinukus. Z m-los vedėjas anądien skundėsi šių žodžių autoriui, kad visai kita padėtis šeštad. m-loje buvo prieš dešimtmetį. Tada ir mokiniai, ir jų tėvai turėjo nuoširdaus entuziazmo, užsidegimo, skaidrios lietuviškos nuotaikos. Šiandien, deja, to viso stinga. Tėvai atveda mokyklon sunkiai lietuviškai pakalbančius arba ir labai mažai besuprantančius vaikus. Dažnas jų jau nebežino nei kas ta Lietuva, nei ką ji reiškia, nei kur ji yra. Padėtis tolydžio negerėja, bet aiškiai ritasi pakalnėn.

Slaptas motyvas

Priežasčių paprastai ieškome ir randame labai daug. Vieni kaltina esamą mokyklinę sistemą, kiti netinkamus vadovėlius, treti mokytojus, bet mažiausiai barti gauna patys tėvai ir mokinukai, pati savotiškai nedėkinga aplinka ir "nemalonumas" aukoti šeštąją dieną darbui. Ir to tikrai kieto darbo kratosi visi, pirmoje eilėje, patys vaikai, juos įkandin seka visad pasiteisinimą surandą jų gimdytojai. Ir taip užburtasis ratas sukasi toliau.

Giliau panagrinėjus visas priežastis galima ir kiek kitokią nuomonę susidaryti. Teko išsikalbėti su visa eile tėvų, kuriuos patikinus, kad nė vieno atviro ir nuoširdaus atsakymo davusio vardai nebus kartojami spaudoje ar ir šiaip pokalbiuose, kaikas ir daugiau paaiški.

Šis autorius drįstų tarti, kad mūsų visų absoliutinė dauguma jaučiasi čia pastoviai įsikūrę ir visiškai negalvoja apie eventualų grįžimą Lietuvon, net jei kokiu stebuklu visa pdėtis ten pasikeistų jau šiąnakt. Todėl tėvai ir nemato jokios realios, apčiuopiamos naudos stiprinti savojo prieauglio lituanistinį švietimą. Esą, vaikas Lietuvon negrįš, ten negyvens, tad, girdi, koks gi tikslas jį dar vienu dalyku apkrauti... Tegu geriau rimčiau mokosi čia ir ruošiasi savajai ateičiai, kuri visvien pagrindinai bus surišta su dabar gyvenamu kraštu. Bet dauguma tėvų, atrodo, nieko prieš neturėtų, net ir skatintų, kad jų vaikas mokėtų skaityti ir rašyti lietuviškai, nesigėdintų prieš viešumą savosios lietuviškosios kilmės. Bet tik tiek. Nei vienu tašku daugiau. Kad vaikas nežinos pagrindinių dalykų apie Lietuvą, jo tėvų gimtąjį kraštą, nepažins lietuvių tautos tradicijų, istorijos, dainų, kaikurių kitų kultūrinių apraiškų, esą, maža bėda. Jam gyvenime to vargiai ar kada beprireiksią. Žinoma, čia neminimos gražios tikrai šviečiančios išimtys, jų buvo ir bus mūsų visų džiaugsmui ir pasitenkinimui, bet išimtys, deja, nepakeis realaus gyvenimo visumos.

Štai kodėl nei mokiniai, nei jų tėvai, nejaučia didesnio pareigingumo lituanistinei mokyklai, į kurią žvelgiama kaip į savotišką naštą, nemalonumą ir į kurią vaikai kaikuriais atvejais leidžiami nevien tik iš įsitikinimo ar lietuviškojo susipratimo meilės, bet dėl žmonių, šiuo atveju, kaimynų, pažįstamų, bičiulių akių ir nuomonių.

Tokiomis sąlygomis, aišku, ar galime laukti tikrai našių rezultatų mūsų mokyklose? Viskas juk "laikina", neįdomu, neprivalu, nebūtina. Tad, ar tokios sąlygos, tokie įsitikinimai gali pakelti drausmę, mokymosi lygį, pareigingumą ir įsigilinimą į dėstomąjį dalyką?

Lietuviška gimnazija?

Su gailesčiu tenka žvelgti į entuziastus, galvojančius apie lietuviškos gimnazijos steigimą, apie norą paruošti lietuviškosios inteligentijos kadrus. Jei tie, kurie galvoja, kad šis sumanymas bus galimas įgyvendinti, tepakalba tarp keturių akių, bet visiškai atvirai ir nuoširdžiai, ne su vienu, ne dviem, bet dešimtimis ar ir daugiau tėvų, kurie sutiktų duoti atvirus atsakymus. Manau, rezultatai būtų liūdni, ar bent jau gerokai tolimi nuo paprasčiausio optimizmo bangos.

Suaugusių švietimas

Ar šiandien dar būtų įmanoma pakreipti lietuvių išeivių nuotaikų ir įsitikinimų laikrodį atgal, sunku pasakyti. Nesinorėtų būti jokiu pranašu, bet net ir nedarant pačių paskutinių išvadų iš čia mūsų ką tik apkalbėtų reikalų, ne pro šalį prisiminti, kad ir suaugusių, ne vien tik vaikų, lituanistinis švietimas nėra nei kiek geresnėje būklėje. Pvz. į vienos jaunimo organizacijos lituanistinį seminarą atsilanko tik 4 asmenys. Į vieno studentų suvažiavimo metu ruoštą lituanistine tema paskaitą teatėjo tik pats prelegentas ir vienui vienas klausytojas. Yra ir daugiau ir dar liūdnesnių pavyzdžių... Tai vis didėjančio rūpesčio ženklai.

SKAUTAI ŠAUKIASI MŪSŲ PARAMOS

Mūsų spaudoje daug kartų buvo keltas lietuviškojo jaunimo išeivijoje klausimas. Dideli nuopelnai jaunimo lietuviškosios sąmonės ugdyme, gimtosios tėvų kalbos puoselėjime priklauso šeštadieninėms mokykloms ir vaikų darželiams. Tačiau taip pat negalima užmiršti, kad šioje srityje gilią vagą yra išvariusios lietuviškos jaunimo organizacijos, atsivežtos iš Lietuvos ir toliau tęsiančios savo tradicinį darbą svetimoje išeivijos padangėje. Viena tokių populiarių organizacijų yra lietuviškoji skautija. Nekalbant apie dvasinę naudą, reikia pasakyti, kad lietuviškajai skautijai būtina materialinė parama, kad visuomenės sumestais skatikais būtų sudarytos bent minimalinės sąlygos šios organizacijos didžiai vertingai veiklai.

STOVYKLAVIETĖ ANT EŽERO KRANTO

Toronto lietuviai skautai netoli Huntsville, Fox ežero pakrantėje, nupirko 40 akrų mišką, kuriame planuoja įrengti vasaros stovyklą. Smėlėta 1.500 pėdų pakrantė ir nuolaidus ežero dugnas sudaro puikias sąlygas maudymuisi, sodrus lapuočių miškas teikia puikų gamtos foną skautiškoms palapinėms. Mes turime abiejų Toronto parapijų vaikams skirtas stovyklavietes Springhurste ir New Wasaga vasarvietėse, kur kartais, deja, perdaug būna aplinkinio suaugusiųjų trukdymo. Skautų stovykloje mūsų jaunimas būtų atskirtas nuo bereikalingos suaugusiųjų vasarotojų aplinkos, parduotuvių keliamos pagundos, mašinų plentuose ir ežero pakrantėje.

Stovyklavietei įrengti komisija, kurią sudaro inž. dr. A. Kulpavičius, inž. P. Čeponis, inž. M. Gvildys ir inž. G. Šernas, yra paskelbusi konkursą stovyklavietės pastatų planams paruošti. Konkurse žada dalyvauti visa eilė lietuvių skautų, duonos kąsnį šiandien uždirbančių architektūros ir statybos frontuose.

Komisija yra numačiusi pastatyti 400 vietų valgyklą ir motelio stiliaus miegamąsias saliukes savo mažiesiems — vilkiukams ir paukštytėms, nes mažiesiems būtų sunkoka pakelti blogo oro sąlygas skautiškose palapinėse. Stovyklavietės ribose žadama įrengti tris sporto aikštes. Šių planų įgyvendinimas pareikalaus $19.000. Pirmiausia norima pastatyti valgyklą, kuriai kartu teks ir salės pareigos, jeigu stovyklautojus užgriūtų lietingos dienos.

Toronto lietuviai skautai savo stovyklos įrengimui žada skirti daug darbo ir dar daugiau skautiškos energijos, bet galutiniam planų įgyvendinimui jiems būtina lietuviškosios visuomenės parama dolerio pavidale. Gražią pradžią padarė abi Toronto lietuvių parapijos, pažadėdamos savo paramą. Tačiau pagrindinę pinigų sumą teks sudėti Toronto lietuviškosios visuomenės nariams. Skautai tiki, kad mes, suprasdami jų projekto dvasinę ir fizinę naudą lietuviškajam jaunimui, neatsisakysime prisidėti. Aukų prašantieji raštai pirmiausia per pačius skautus bus pristatyti skautų tėvams, nes juk stovyklavietės paslaugomis naudosis jų vaikai. Vėliau jie pasieks ir visą lietuviškąją visuomenę. Gražus yra naujas televizijos aparatas, gražūs stereo patefonai, kurie mūsų ausis užlieja lietuviškos muzikos garsais, bet kas gali būti gražesnio už jaunosios kartos lūpomis tariamą lietuvišką žodį? Kas gali gražiau nuskambėti už jų nuoširdų, lietuvišką "ačiū"?

AUKOTI GALIME IR NEPRAŠYTI

Nebūtina laukti, kol mus pasieks aukoms rinkti skirtieji raštai: savo pareigą lietuviškajai skautijai mes galime atlikti aukas atiduodami "Paramos" bankelio stovyklavietei skirtoje einamoje sąskaitoje nr. 1979. Čia yra puiki proga, papildant savo santaupas, tuo pačiu metu centais ar doleriais paremti ir mūsų jaunimo lietuviškąją ateitį. Aukas taip pat galima įteikti skautų įžd. Vyt. Sendžikui, 277 Durie Ave., Toronto.

Skautai dalį lėšų tikisi surinkti per savo parengimus — Kaziuko mugę, šv. Jurgio minėjimą ir loteriją-bazarą. Lietuviškosios visuomenės pareiga būtų šias skautų pastangas paremti gausesniu dalyvavimu minėtuose parengimuose, nes juk didesnis dalyvių skaičius duoda didesnį pelną.

Išeiviją žmonės yra linkę vadinti tautinių mažumų kapinynu svetimame krašte. Bepigu didelėms tautoms, turinčioms sūnų ir dukterų perteklių. Mūsų mažoji Lietuva mus įpareigoja pereiti per šį kapinyną ir nenumirti — neišnykti svetimybių jūroje. Vyt. Kastytis.

CANADA

Socialiniai patarnavimai yra JUMS!

Daugumoje Kanados vietovių yra sveikatos bei gerbūvio patarnavimai gyventojams teikiami savanoriškų organizacijų bei įstaigų.
Jų tarpe yra:

- Slaugymas namie
- Pagalba šeimos problemose
- Gydymas asmenų, turinčių kokių nors defektų
- Vasaros stovyklos berniukams ir mergaitėms

ir daugelis kitų.

Jeigu tamstai ar tamstos šeimos nariui būtų reikalingas betkuris tokių patarnavimų, nedelsdamas prašyk pagalbos. Ji bus noriai suteikiama. Socialiniai patarnavimai yra išvardinti telefono knygos geltonuose lapuose po antrašte:

"Social Service Organizations".

Jos yra ten J U M S patarnauti.

R. A. BELL,
Pilietybės ir Imigracijos Ministeris
52-17

ČIKAGOS VAIZDAI IR VARGAI

EDVARDAS ŠULAITIS

Čikagiečiai ir šiemet negali nusiskųsti Vasario 16-sios minėjimų derliumi. Juos čia bando rengti visi, kas tik sugalvoja, naudodami įvairias formas ir reklamą. Tačiau tų minėjimų kokybė, dalyvių gausumas negalima pasakyti, jog labai džiugintų.

Štai, viename pirmųjų tokių minėjimų, surengtame studentiškų organizacijų (septynių) vasario 10 d. Jaunimo Centre tepasirodė tik virš 100 žmonių, nežiūrint, jog čia dalyvavo net 2 augšti JAV pareigūnai — sen. Paul Douglas ir kongresmanas Roman Pucinski. Kadangi šį minėjimą rengė studentų organizacijos, tai šie svečiai, be abejonės, tikėjosi rasti pilną salę (joje telpa tik apie 500 žmonių) jaunimo, tačiau į juos žvelgė apytuštės kėdės.

Nežiūrint to, svečiai buvo mandagūs, ir apie tai viešai nieko neužsiminė, o mažai jaunimo grupelei davė pamoką apie tautiškumą. Douglas net taip išsireiškė: "Jeigu esi geras Amerikos lietuvis, esi geras amerikietis. Tu neturi būtinai būti panašus į kiekvieną gatvėje sutiktą žmogų". Kongresmanas Pucinski kvietė jaunuosius mokytis lietuvių kalbos, studijuoti turtingą Lietuvos praeitį, Lietuvos istoriją ir panašiai.

Tuojau po studentų minėjimo toje pačioje vietoje įvyko lietuviškos muzikos koncertas. Pagal ruošėjų giedrininkių skelbimą surengtas "Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 45-rių metų sukakties proga". Šių eilučių autoriaus buvo atkreiptas dėmesys į faktą, jog rengėjos iš lankytojų paprašė nustatytos $3 "aukos", nors programa neturėjo nieko bendro su šia sukaktimi.

Šiame koncerte programą išpildė pianistė B. Smetonienė, solistės R. Mastienė ir D. Kučienienė, aktorė B. Pūkelevičiūtė.

Tos dienos vakare Lietuvos vyčių organizacija, puošniame Martinique restorane, surengė savo minėjimą, nors jis, kaip buvo skelbiama, buvo suruoštas daugiau šios organizacijos 50 metų gyvavimo sukakčiai atžymėti. Į šią programą atsilankė taip pat garbingas svečias pats Čikagos miesto burmistras Richard Daley.

Dar vienas didesnis tą dieną įvykęs minėjimas buvo surengtas Lietuvos Nepriklausomybės Talkos. Šis minėjimas buvo linksmas — su šokiais, vaišėmis bei kitais smagumais.

O kaip būtų buvę gražu, jog bent šiuose visuose kituose minėjimuose dalyvavęs jaunimas būtų atvykęs į jam skirtą minėjimą. Tada augštieji amerikiečiai pareigūnai, čia atvažiavę iš Vašingtono, būtų galėję pagalvoti, jog lietuvių jaunimui dar rūpi lietuviški reikalai.

Vasario 13 d. vakare Vasario 16 minėjimą buvo surengę Lietuvos Prekybos Rūmai, o vasario 16 d. vakare — Liet. Bendruomenė Cicero apyl. Vadinamas "bendrasis" minėjimas įvyko vasario 17 d. Marijos augšt. mokyklos salėje.

• •

Aną kartą buvome rašę apie įsisteigusį naują vienetą, apjungiantį didesnį skaičių lituanistikos leidinių turinčiuosius. Dabar galime pranešti apie visai neseniai "iškeptą" organizaciją — Pensininkų sąjungą.

Vienoje lietuviškoje svetainėje susirinkusių grupelė sugalvojo susiorganizuoti, nors platesnių žinių apie šio junginio tikslus dar neturime. Kaip ir visos organizacijos, taip ir ši jau turi valdybą ir jos nariai, reikalui esant, galės sveikinti įvairias kitas organizacijas, o gal net sugalvos įstoti į Amerikos Lietuvių Tarybą.

Tautiečiai kalba, jog Pensininkų sąjunga gali turėti didelį pasisekimą, nes ji bene vienintelė, kuri turės natūralų prieauglį. Jeigu kitos organizacijos skundžiasi prieauglio stoka, tai pensininkai čia bus laimingesni, nes 65 metų riba žmones noromis nenoromis paženklina "pensininko" vardu, nors dalis tuoj pat į pensininkų kategoriją dar nepereina. Bet po metų, kitų ir didieji užsispyrėliai kapituliuoja.

"Namai ant smėlio" angliškai

Š.m. balandžio mėn. pasirodys anglų kalba rašytojo Jurgio Gliaudos premijuotasis romanas "Namai ant smėlio". Angliškasis knygos pavadinimas — "House upon the Sand". Knygą leidžia Manyland Books leidykla, kuri gražiai užsirekomendavo su savo stambiais leidiniais angliškai skaitančiai visuomenei: poezijos ir novelių antologijomis, su pažymėtinu daugelio tautų novelių rinkiniu "Modern short stories from many lands". Tai geriausios novelės iš "Literary Review".

Romanas "House upon the Sand" sulaukė puikių atsiliepimų iš anglų ir amerikiečių literatų. Vokiečių leidinys Memeler Dampfboot romaną įvertino, palygindamas su E. A. Poe kūryba.

Nedidelis kiekis pirmos laidos knygų platinamas lietuvių tarpe neprastai palankiomis sąlygomis, duodant negirdėtas iki šiol knygų platinime lengvatas. Būtent: kas tuoj pat iki knygos pasirodymo rinkoje užsirašys romaną ir atsiųs užsakymo kainą $4 pačiam autoriui — J. Gliauda, 1314 Maltman Ave., Los Angeles 26, Calif., USA, gaus netik puikiai išleistą knygą, bet dar priedu gali laimėti $100 skaitytojo premiją. Sąlyga yra tik viena: atsiųsti apmokėtą užsakymą iki knygos išleidimo datos. Skaitytojo premiją ir knygos platinimą organizuoja nauja organizacija Lietuviškosios knygos platinimo vajus, pasiryžusi ir toliau eiti tuo keliu į skaitytoją. Tad Platinimo Vajus kviečia jungtis talkon. LKPV

De Gaulle populiarumas

Kai visas pasaulis reiškia nepasitenkinimą De Gaulle politika, jo populiarumas Prancūzijoje didėja. Viešosios nuomonės instituto duomenimis 61% visų prancūzų teigiamai pasisako už jo santarvę su Vokietija. 64% prancūzų yra patenkinti jo vedama vidaus ir užsienio politika. Tačiau jo nusistatymas prieš Britanijos įsileidimą į Europos ekonominę sąjungą terado pritarimo tik 40% visų gyventojų; 39% nepareiškė jokios nuomonės.

MOHAWK Furniture Ltd.

2448 DANFORTH AVE. ir **137 RONCESVALLES AVE.**
Telefonas OX. 9-4444 **Telefonas 537-1442**

Abiejose baldų parduotuvėse vyksta
vasario mėn. didelis
IŠPARDAVIMAS

ĮVAIRŪS KILIMAI,
NAUJAUSIŲ MADŲ SOFOS,
MIEGAMŲJŲ IR VALGOMŲJŲ BALDAI,
ĮVAIRIŲ FIRMŲ MATRACAI,
VIRTUVĖS STALAI, KĖDĖS, ŠALDYTUVAI,
VIRIMO KROSNYS, SKALBIMO MAŠINOS,
VAIKŲ BALDAI,
DAŽAI IR KITI NAMŲ APYVOKOS REIKMENYS.

ABI PARDUOTUVĖS ATIDARYTOS nuo 9 val. ryto iki 9 val. v.

Pavergtoje tėvynėje

GINTARO MUZĖJUS

Vilniaus valstybinis dailės muzėjus Palangoje ruošiasi atidaryti gintaro muzėjų, kuriame bus pavaizduota visa lietuviškojo gintaro istorija, pradedant legendomis ir balgiant mokslinėmis gintaro atsiradimo teorijomis. Šiame muzėjuje norima sukaupti įdomiausius gintaro rinkinius, išdirbinius ir gintarui apdirbti įrankius. Ypatingas dėmesys bus skiriamas gintaro gabaliukams su juose užkonservuotais gyviais ir augalais. Didžiąją muzėjaus eksponatų dalį tikimasi surinkti iš Lietuvos gyventojų. Dail. Pr. Gudynas pareiškė: "Gintaro kraštas negali būti be Gintaro muzėjaus, ir visų mūsų garbės reikalas padėti jį organizuoti!"

LIETUVIŠKAS ŠALDYTUVAS

Lietuvos inžinierių iš medienos ir plastmasių pagaminto š a l d y t u v o "Snaigė" keturi bandomieji pavyzdžiai buvo pademonstruoti Maskvoje Liaudies ūkio tarybos ir valstybinio plano komiteto sovietiniams darbuotojams. Apie naujuosius šaldytuvus rašoma: "Šaldytuvai "Snaigė" patraukė dėmesį savo gražia išore. Jie derinasi su šiuolaikiniu buto interjeru, pasižymi paprastumu bei griežtumu ir kartu dideliu skoniu, formų grakštumu. Trys šaldytuvai su medienos drožlių plokščių korpusu, apdailinti popieriaus plastiku ir apdengti įvairiaspalviu poliefiriniu laku, turi iš viršaus lygų poliruotą paviršių ir padaryti taip, kad gali pavaduoti šeimininkei virtuvės staliuką".

TRIUKŠMAS DĖL LAIDOTUVIŲ

Raseinių rajono Balčių apyl. tarybos sėkr. Juozas Lionikas atsidūrė didelėje komunistų partijos nemalonėje: žadama mesti lauk iš partijos eilių. Nusikaltimo priežastis — motinos laidotuvės. Savo religingą motiną Lionikas norėjo palaidoti komunistiškai: tarybinis ūkis paskyrė tris sunkvežimius, buvo pakviestas Skaudvilės dūdų orkestras, laidotuvėse pasižadėjo dalyvauti Balčių mokyklos mokiniai ir mokytojai. Tačiau Lionikui užbėgo už akių mirusiosios brolis P. Jankus, velionę pašarvodamas pagal katalikiškas tradicijas. Partiečiai, atnešę raudonais kaspinais papuoštus vainikus, užsirūstino. Buvo atšaukti laidotuvėms paskirti sunkvežimiai, atsakytas dūdų orkestras, uždrausta mokyklos mokiniams ir mokytojams dalyvauti Lionikienės laidotuvėse. Giminės velionės karstą ant pečių nunešė iki plento, kur buvo pasamdytas pravažiuojantis sunkvežimis. Velionė buvo nugabenta į Stulgių bažnyčią ir čia su visomis katalikiškomis apeigomis palydėta į kapines. J. Lionikui komunistų partija meta sunkų kaltinimą, kad jis pasidavęs giminių valiai, kai tuo tarpu turėjęs pasakyti: "Aš komunistas. Mirė mano mama. Aš noriu ją palaidoti gražiau ir kilniau, negu jūs. Jeigu kam nepatinka — pririšęs nelaikau. Palaidoti man padės mano draugai . . ." J. Lionika kaltinas komunistų partijos ck inspektorius A. Ramelis ir "Tiesos" koresp. Alg. Stankevičius užmiršta, kad visame kultūringame pasaulyje yra gerbiami velionies jausmai ir įsitikinimai. Anot jų pačių žodžių — Lionikienė buvo "ypač dievobaiminga". Komunistinės laidotuvės būtų buvusios didžiausias pasityčiojimas iš jos įsitikinimų. Visam pasauliui aišku, kad materialistiniam komunizmui svetimas net ir elementariausias kultūringumas.

—vkst—

Padarykite tai dabar

pasinaudodami

Toronto-Dominion Banko

namų pagerinimo paskola!

NAMŲ SAVININKAI — padidinkite savo namo vertę pagerindami jį viduje ir išorėje DABAR, kada darbininkai ir medžiagos yra lengvai gaunamos. Jūs galite tą padaryti su valdžios laiduojama NAMŲ PAGERINIMO PASKOLA TORONTO-DOMINION BANKE. Bankas duos paskolą iki $4.000 žemu nuošimčiu ir lengvais išsimokėjimo terminais. ŪKININKAI — pasiteiraukite pas vietinį Toronto-Dominion banko vedėją apie ŪKIŲ PAGERINIMO PASKOLĄ, gaunamą iki $7.500, išsimokėjimo terminui iki 10 metų. DĖL SMULKESNIŲ INFORMACIJŲ — kreipkitės į vietinį Toronto-Dominion banko skyrių ir išsiaiškinkite su vedėju. Jis mielai supažindins jus su visomis detalėmis ir pamatysite, kaip lengvai TORONTO-DOMINION BANKO NAMŲ IR ŪKIŲ PAGERINIMO PASKOLA gali būti sutvarkoma. Užeikite ir pasikalbėkite dabar. Jūs tikrai pasinaudosite mūsų patarnavimais.

PADARYKITE TAI DABAR! Investuokite į savo namą per

THE TORONTO-DOMINION BANK

Mes išsiskiriame savo žmonėmis.

Jūsų kaimynystėje yra banko skyrius.

HAMILTON, Ont.

DIDŽIAUSIAS KAUKIŲ BALIUS, rengiamas T. Fondo Hamiltono skyr. valdybos, įvyks vasario 23 d., šeštadienį prieš Užgavėnes, Hillcrest salėje, II augšte, 510 Concession St., ant kalno. Pradžia 7.30 v.v.

Benny Ferri orkestras, turtinga loterija, gaivinantis bufetas, laimės staliukai ir t.t. Kaukėms bus skiriamos stambios piniginės premijos. Tik su maskėmis kaukės nepremijuojamos. Automobiliams pastatyti — kitoj pusėj g-vės laisva didelė aikštė.

Maloniai kviečiame Hamiltono, Toronto ir iš visų kitų vietovių visus lietuvius ir kaukes gausiai atsilankyti.

Atsilankę turės malonią progą geriausioje nuotaikoje praleisti laiką bičiulių tarpe; kartu paremsite ir mūsų darbą lėšų telkime pavergtos tėvynės išlaisvinimui. Laukiame. **Valdyba**

VYR. ATEITININKŲ SUSIRINKIMAS — ARBATĖLĖ įvyks vasario 24 d., 5 val. p.p. parapijos salėje. Tarp kitų susirinkime svarstomų klausimų svarbiausias — išrinkti atstovą į nepaprastą at-kų konferenciją, kuri įvyks birželio 7-8 d. Niujorke. Nariams dalyvavimas būtinas. Kviečiame ir prijaučiančius. **Kuopos valdyba**

ATVYKO IŠ LIETUVOS. — Per N. Metus į Hamiltoną iš Lietuvos atvyko Ald. Babeckienės mamytė Eug. Kemežienė, majoro A. Kemėžiaus žmona. E. Kemėžienė gyveno Kaune. Ji dalyvaus HLKM dr-jos skyr. suruoštame tradiciniame Užgavėnių blynų baliuje vasario 26 d. Bus galima duoti jai paklausimų apie dabartinį Kauno ir Lietuvos gyvenimą. Ji mielai atsakys.

Skyriaus valdyba

IŠMOKĖJO $50.000 DIVIDENDO.— "Talkos" sus-mas vasario 9 d. buvo negausus, bet darbingas. Pagerbus mirusius narius — St. Gudinską ir J. Giedraitį, pirm. E. Sudikas padarė pranešimą. Pasak jo, suėjo 8 metai kaip bankelis veikia. Per tą laiką buvo išduota nariams arti pusantro milijono dol. paskolų, o indėlininkams išmokėjo virš $50.000 dividendo. Reiškia, lietuviškas pinigas uždirbo ir grįžo atgal lietuviams. Nors bankelis gražiai auga, tačiau pirmininkas kvietė narius raginti savo pažįstamus ir draugus įstoti nariais į bankelį, nes dar daug lietuviško pinigo guli angliškuose bankuose duodami pelną svetimiesiems. Esą dar daugelis tėvų neįrašo vaikų į bankelį ir čia netaupo gaunamų iš valdžios pinigų už vaikus. Vaikų taupymas bankelyje juos visai kitaip nuteiktų lietuviškumui, jie galvotų, kad štai ir lietuviai turi banką ir jame galima laikyti pinigus ir uždirbti procentus, kaip ir angliškame banke.

Iždininkas — bankelio vedėjas E. Lengnikas pareiškė, kad pr. metais šėrų ir indėlių suma padidėjo 31%; balansas pasiekė beveik $600.000. Hipotekinės paskolos pr. metais padidėjo virš 66%. Čekių operacijos irgi padidėjo ir jomis dabar naudojasi 139 nariai. Depozituose laikomiems pinigams nuo sausio 1 d. 1963 m. pakelti palūkanų procentai ligi 3½%.

Kredito komisijos narys A. Šukaitis davė duomenis apie paskolų išdavimo eigą mėnesiais ir paskolų dydžio pagrindu. Kontrolės komisijos aktą paskaitė pirm. J. Varanavičius. Komisija rado viską tvarkoje.

Valdybos pateiktos apyskaitos ir sąmatos 1963 m. ir pelno paskirstymas susirinkimo patvirtinti be didesnių diskusijų. Likutis nepaskirstyto pelno paliktas sekantiems metams.

Šiems metams iš valdybos, kadencijai pasibaigus, išėjo — St. Dalius ir A. Repčys; iš rev. k-jos — P. Lukošius ir iš kredito k-jos — A. Šukaitis. Valdyba, remdamasi įstatais, pasiūlė juos perrinkti kitam 3-jų metų terminui. Susirinkimas naujų kandidatų nepasiūlė, ir minėti asmenys liko aklamacijos būdu palikti kitam 3-jų metų terminui. Alf. Vainauskas paliktas valdyboje vienų metų terminui baigti mirusio J. Giedraičio kadencijai.

Kiek daugiau pasisakymų pareikšta dėl pelno paskirstymo jaunimo organizacijoms. Kadangi nepadalinto pelno daug nesusidarė, tai susirinkimas balsų dauguma nutarė palikti jį kitiems metams, o reikalui esant prašančios jaunimo organizacijos kreipiantis galės būti sušelptos metų bėgyje. Šeštadien. mokyklai paskirta $200 ir Vasario 16 gimnazijos mokiniui išlaikyti — $240.

Susirinkimo dalyvių buvo pareikštas pageidavimas, kad valdyba paruoštų bankelio statuto lietuvišką vertimą ir jį kartu su angliškuoju duotų nariams, nes jiems būtų naudinga žinoti bankelio įstatymus.

Valdyba išleido ir išsiuntinėjo visiems nariams gražią knygelę su pranešimais ir visomis 1962 m. apyskaitomis. Kiekvienas atsilankęs į susirinkimą gavo plunksnakotį su gražiu "Talkos" lietuvišku įrašu. **Dalyvis**

VAJUS TAUTOS NAMAMS 96 savaitėje davė vieną LN narį A. K. iš Toronto su $200 ir pasiekė $92.400. Nuoširdus ačiū!

Dabar, kai LN v-ba vieningai nutarė statyti LN už $275.000 maloniai prašau visus tautiečius nelaukti statybos pradžios, bet ateiti su finansine parama tuojau.

MŪSŲ KINO TEATRE vokiški filmai — "Die Grosse Freiheit" ir "Heiraten verboten" — abu spalvoti — bus rodomi šį sekmadienį, vas. 24 d.; seansų pradžia 5.30 ir 7.30 v.v. Visiems puiki proga prisiminti vokiečių kalbą ir tuo pačiu pamatyti gražią kultūrinę programą.

Nuo ateinančio pirmadienio, vas. 25 d., visą savaitę eis puikūs spalvoti filmai: "Bridges at Toko-Ri" ir "Prisoner of the Volga".

GENUTĖS IR VLADO STABINGIŲ puikią 5 m. vedybinę staigmeną suruošė vas. 9 d. didokas būrys jo bičiulių. Vaišės įvyko naujai įrengtame p. Krivinskų svečių kambaryje, kur susirinko apie 40 Stabingių draugų pagerbti juos šios sukakties proga. Visa eilė kalbėtojų iškėlė p. Stabingių nuoširdumą, lietuviškumą, visuomeniškumą ir daug kitų gerų būdo savybių. Puiki dovana įteikta jiems šia proga.

Staigmenos suruošimo iniciatyvos ėmėsi ir daugiausia darbo įdėjo: Savickai, Krivinskai, Silinskai ir Januškevičiai, kurių dėka šis pobūvis buvo toks nuotaikingas, gražus ir puikiai paruoštas. Linkime mieliems sukaktuvininkams ilgiausių ir gražiausių ateities metų! **Sk. St.**

NUOŠIRDŽIAUSIA PADĖKA

Kiekvieno asmens gyvenime esti liūdnų, džiugių ir ypatingai džiaugsmingų dienų bei valandų. Viena tokių mums visai netikėto džiaugsmo dienų buvo vasario 9-toji diena, kai mūsų mielieji draugai ir pažįstami mums visai net nenujaučiant, surengė mums iškilmingą penkių metų vedybinio gyvenimo staigmeną, kurios metu mes su maloniu nuostabos jausmu patyrėme kad per gyvenimą žengiame ne vieni, bet turime tiek mielų ir gerų bičiulių. Už taip turtingai paruoštą staigmeną ir už taip gražią ir mielą dovaną mes su giliausiu nuoširdumu dėkojame ponams Adamauskams, Agurkiams, Antanaičiams, Asmenavičiams, St. Bakšiui, Vl. Bartninkui, Chrolavičiams, Jakubauskams, Januškevičiams, Jūraičiams, p-lei M. Keženaitytei, J. Kežinaičiui, Krivinskams, Ant. Muliuoliui, Pr. Lesevičiui, Paetzgold, Repčiams, Savickams, Šilinskams, G. ir L. Skripkutėms, Šukaičiams, Vizbarams ir Zurliams. Tamstų organizuotas prisiminimas šios, kad ir trumpos, bet mums brangios, bendro gyvenimo sukakties, paliks mums gražiausia prošvaiste per visus mūsų ateities gyvenimo metų metus. Priimkite dar kartą mūsų tyriausią ir gražiausią padėką!

Jūsų **Genė ir Vladas Stabingiai**

WINNIPEG, Man.

NAUJA KLUBO VADOVYBĖ. — Vasario 3 d. Kanados Lietuvių Klubas Manitoboje sušaukė metinį narių susirinkimą, kur buvo išrinkta ir 1963 m. nauja valdyba. Šis klubas yra įdomus tuo, kad jame nariai yra susiskirstę į dvi grupes, kurių tarpusavio trintis tebesitęsia nuo 1947 m., kai naujieji ateiviai pradėjo atsikelti į šį kontinentą. Šios dvi grupės yra susiskirsčiusios į dešiniuosius ir kairiuosius. Didžioji dalis senųjų ateivių yra patrijotiškai nusistatę, smerkia komunistinį smurtą Lietuvos atžvilgiu ir jungiasi į bendrą kovą Lietuvai išlaisvinti.

Pačioje pradžioje vienas kitas naujųjų ateivių į jį įsirašydavo ir patekdavo į vad. klubo organus, tačiau tokio buvimas buvo bereikšmis. Į valdybą dažniausiai įeidavo kairiųjų pažiūrų žmonės, todėl jie naujuosius demoralizuodavo. Vieną naujųjų buvo išrinkę net "Liaudies Balso" korespondentu, kuris atsistatydino netik iš v-bos, bet išsibraukė ir iš klubo narių, nes jam "judošiškas" darbas buvo nepriimtinas ir įžeidžiantis.

1950 m. didesnė grupė naujai atvykusių buvo padavę pareiškimus įstoti į klubą nariais. Klubo v-bos ir narių tarpe kilo nepasitenkinimas, kurie griebėsi klubo konstitucijos pataisymo ir užtrenkė duris naujiems ateiviams įstoti į klubą.

1951 m. klubo v-bos posėdyje buvo pasiūlyta uždrausti klubo salėje "šmeižti" dabartinę sovietinę Lietuvą. Klubo v-ba rinko aukas Vilniaus raudonajai gurguolei ir siuntė sveikinimus Lietuvos parsidavėliui J. Paleckiui. Toks klubo pasielgimas iššaukė neapykantą naujųjų prieš senuosius, kuri truko eilę metų. Klubo vadovavimas iki 1960 m. išsilaikė tik komunistiškai galvojančios grupės rankose, išskiriant mažą priemaišą naujųjų ateivių be jokio balso. Tenka priminti, kad raudonoji grupė sudaro tik mažumą. Vadovavimą jiems pasisekė išlaikyti tik dėl to, kad didžiuma patrijotiškai nusistačiusių lietuvių laikėsi pasyviai ir į klubo vadovavimą nesijungė.

Be to, jiems sekėsi ir todėl, kad senieji ateiviai mažai kreipė dėmesio į politinį gyvenimą, nes per mažai buvo pažinę komunizmą ir jo žalą Lietuvai. Jie neskyrė ypatingos reikšmės politikai, bet labiausiai buvo susijungę draugiškumo bei asmeninio sugyvenimo ryšiais ir politinėje veikloje tarpusavio kovos beveik nevedė.

Pradžioje buvo stiprių jėgų, kurios mėgino šio klubo reikalus tvarkyti ir palenkti į geresnę pusę, tačiau buvo padaryta ir nemaža klaidų.

Ilgainiui ėmė retėti klubo nariai, ir teko atverti duris naujiesiems ateiviams. 1960-62 m. jau į klubo valdybą įeina trys iš naujųjų ir keturi iš senesniųjų ateivių. Beveik visi svarbesnieji postai atitenka naujiesiems, išskyrus klubo reikalų vedėjo - iždininko postą, kuriame beveik nuo pat klubo įsikūrimo nepajudinamai laikėsi kairiųjų pažiūrų žmogus M. Vėdruk.

1963 m. į valdybą išrinkti ir pareigomis pasiskirstė: J. Baniukonis—pirm., senųjų ateivių; Albertas Nolius — vicepirm., naujų ateivių, Lietuvos savanoris kūrėjas; J. Demereckas — izd. ir klubo r. ved., n.a.: E. Šneideraitis — finansų rašt., n. a.; T. Lukoševičius — sekr., n. a.; nariai: P. Bagdonas — n. a. ir M. Vėdruk, s. a. Š.m. į klubo v-bą įeina 5 naujųjų ateivių ir 2 senųjų. I revizijos komisiją: K. Pranevičius — s. a., M. Sarauskas — n. a. ir K. Strikaitis — n. a.

Dabar reikia kantraus ir atsargaus darbo, pasiryžimo ir ištvermės, kad pradėta kova būtų galutinai išvesta iki galo ir laimėta. **Kstr.**

Delhi, Tillsonburg

UŽGAVĖNIŲ POBŪVIS. — KLM dr-jos skyriaus narės ruošiasi Užgavėnių pobūviui, kuris įvyks vasario 23 d., 7 v.v., Delhi lenkų salėje. Rengėjos pasiskirstė darbais: Augaitienė ir M. Povilaitienė prie įėjimo bilietų; loterijos reikalam — B. Dirsienė, A. Grincevičienė ir O. Šiurnienė; vyriausia blynų šeimininkė — Vindašienė su padėjėjomis. Visos narės pasižadėjo atsinešti po lėkštę savų gaminių prie kavutės. Kas mėgsta bulvinius patiekalus, bus pavaišinti karštu kugeliu su rūgščia grietine. Bufetą sutiko tvarkyti: Bačiūnas, G. Rugienis ir V. Treigys. Loterijos fantams įsigyti aukojo: Augaitienė, J. Augustinavičienė, E. Augustinavičienė, Bačiūnienė, B. Dirsienė, A. Grincevičienė, E. Kairienė, P. Laureckienė, D. Norkienė, M. Povilaitienė, E. Rugienienė, M. Rimkienė, A. Stonkienė, O. Šiurnienė, V. Treigienė, Vindašienė, B. Vytienė, J. Žiogienė. Nuoširdžiai dėkojame visiems už gražų bendradarbiavimą. Kviečiame mielus apylinkės lietuvius ir svečius iš toliau atsilankyti į šį Užgavėnių pobūvį, pasivaišinti ir pasilinksminti grojant geram orkestrui!

Pelnas skiriamas šalpos reikalams.

Valdyba

NOTARAS

ANTANAS LIUDŽIUS, B.L.

savo įstaigą nuo liepos 1 dienos

perkėlė

į naujas patalpas — Turner Building (Suite 203)

21 Main St. East, Hamilton.

Telefonai palieka tie patys: įstaigos: JA. 7-5575 namų — FU. 3-8928

Taupyk ir skolinkis kooperatiniame bankelyje "TALKA"

ISDUODAMOS ASMENINĖS PASKOLOS IKI $3.000, morgičių paskolos iki 60% turto vertės. Nemokamas gyvybės ir paskolų draudimas. PILNAS ČEKIŲ PATARNAVIMAS.

Darbo dienos: pirmadieniais — penktadieniais 9 val. — 1 val. po pietų. Antradieniais ir penktadieniais 5 val. — 8 val. vakaro. 21, MAIN STREET EAST, ROOM 207 — Telefonas JA. 8-0511

METINIS

KAUKIŲ BALIUS

įvyks vasario 23 d., šeštadienį, prieš Užgavėnes, Hillcrest salėje,

510 Concession St.

•

BENNY FERRI ORKESTRAS
ĮVAIRUS BUFETAS
LOTERIJA
LAIMĖS STALIUKAI
KAUKĖMS PREMIJOS
IR T.T.
PRADŽIA 7.30 v. v.

•

Iš visų kolonijų visus lietuvius ir kaukes maloniai kviečiame gausiai atsilankyti.

•

Tautos Fondo Hamiltono skyriaus valdyba

KLK Moterų dr-ja ruošia TRADICINĮ UŽGAVĖNIŲ

BLYNŲ BALIŲ

vasario 26 d., 7 val. vakare, Aušros Vartų parapijos salėje.

Grojant puikiai muzikai, svečiai bus pavaišinti vėdarais, kugeliu, blynais, spurgomis ir kitais gardumynais. Veiks turtinga loterija. • Bilietų kaina $1.25, studentams 50¢.

Visų laukiame!

Skyriaus valdyba

Lietuviai pasaulyje

JA Valstybės

LIETUVIŲ FONDUI įmokėjo: **LB Brockton apyl. $50; V. ir M. Grėbliūnai Čikagoj $50; F. Kudirka Los Angeles $25; J. ir dr. E. Draugelis iš Brazilijos $25; Harfordo, Conn., LB apylinkė $100; T. ir T. Sereikos, J. ir E. Tijūnėliai, dr. J. Gailun, J. Vitkus, J. Dragūnevičius, V. Balčiūnas — hartfordiečiai; J. Guntulis $25.**

LIET. FONDO vadovybė praneša, kad Čikagos "Internal revenue" įstaigoje išsiaiškinta, jog **LF 1962 m. aukotojų aukos atleistos nuo mokesčių.**

TĖVAS J. VAIŠNYS, SJ, Čikagoje, T. jėzuitų koplyčioje, sausio 27 d. per pamaldas už Lietuvos partizanus ir jų žygių mūsų literatūroje įamžintoją J. Daumantą-Lukšą pasakytame pamoksle apie partizanų kovų teisėtumą pagal tarptautinės teisės nuostatus, pabrėžė, jog jų veiksmai buvo visiškai teisėti. Tuomet teisėtos valdžios Lietuvoj nebuvo, o kraštą valdė okupantai. Partizanai tuomet buvę teisėtos valdžios funkcijų tęsėjai, legalūs krašto šeimininkai. Kadangi tada Lietuvoj buvo karo stovis, jų dažni karo teismai taip pat buvo teisėti.

BR. JAMEIKIENĖ Čikagoj B. Pakšto salėj, pristatydama publikai naująją J. Daumanto "Partizanų" laidą, pabrėžė, jog tai esanti svarbiausia lietuviui knyga po Kristaus evangelijos, o mokyt. D. Velička pasiūlė tą knygą įtraukti į augšt. lituanistinių m-lų kursą, kad partizanų prisiminimas būtų skiepijamas į jaunimo širdis.

TRUDĖ KIZLAUSKIENĖ, inž. K. Kizlausko žmona, niujorkietė, vasario 2 d. mirė ligoninėje. Velionė buvo apie 30 m. amžiaus; paliko dar 6 metų dukrą.

GEN. LIET. KONSULATE Čikagoj sausio 24 d. įvyko pasitarimas Lietuvos paviljono reikalu Čikagos tarpt. prekybos parodoje 1963 m. birž. - liepos mėn. Pasitarime dalyvavo ALT, LB, Arch.-Inž., Prekybos Rūmų ir skautų akademikų atstovai. Gen. kons. dr. Daužvardis referavo reikalą, pranešdamas, kad akademikai skautai yra sutikę paviljoną įrengti ir parodos metu tvarkyti bei prižiūrėti.

IŠRINKTA LIET. TEISININKŲ C. VALDYBA: J. Šlepetys, dr. B. Nemickas, V. Sidzikauskas, M. Brakas, dr. A. Trimakas, A. Sodaitis ir A. Ošlapas; kandidatai: A. Senikas, dr. J. Petkevičius ir V. Stašinskas. Revizijos komisijon: dr. V. Čepas, A. Keturakis ir B. Mickevičius-Mikonis; kandidatai — P. Dulevičius ir L. Sperauskienė. Garbės teisman: dr. P. V. Raulinaitis, dr. P. Pamataitis ir A. Dabšys; kandidatai: J. Kutra ir S. Paltus. Balsavo 121 narys.

Australija

P. AUSTRALIJOS VYRIAUSYBĖS keli lietuviai yra pakviesti vasario 20 d. į Royal Garden Party, kur dalyvaus Anglijos karalienė Elzbieta su kunigaikščiu Pilypu. Ta proga Adelaidės lietuvių jaunimas pagerbime pademonstruos lietuvių taut. šokius.

ADELAIDĖJE leidžiamas "Šventadienio Balsas" šiuos metus paskelbė lietuviškojo jaunimo metais. Straipsnyje apie stovyklas rašoma: "Abi pasibaigusios jaunimo stovyklos parodė, kad jaunimas, nors jų tėvai kartais ir skirtingų pažiūrų, nuoširdžiai susidraugauja ir jiems nesuprantamos tėvų kovos. Kai tarpusavio santykiuose draugiškas nusiteikimas, bičiuliškumas, tada ne tik pasijuntame, bet ir esame broliai ir sesės. Apšmeižti lietuvį yra lygiai tas pats, kas drėbti purvo į Lietuvos veidą, nes tuo naikinama pagarba lietuvio lietuviui . . ."

LIGONIAI ADELAIDĖJE. Povilas Matiukas guli St. Margaret ligoninėje. Račys, 13 metų berniukas, buvo įkritęs į jūrą. Netrukus jam bus daroma galvos operacija Elizabeth ligoninėje. Ten gydosi ir A. Janilionis.

VASARIO 16 MINĖJIMAS Adelaidėje buvo surengtas vasario 16 d. Vėliavų pakėlimas įvyko Liet. Namų aikštėje; šv. Mišios — šv. Kazimiero koplyčioje. Iškilmingame minėjime Liet. Namų salėje — kun. Pr. Dauknio paskaita. Po pertraukos — vaidinimas "Vaiva'.

UŽ KĄ PREMIJUOTINI JAUNIEJI STOVYKLAUTOJAI? Štai, moksleivių ateitininkų stovykloj, Dainavoj Australijoj, premijuoti: kaip pavyzdingiausias stovyklautojas — L. Vasiliūnas, stovyklos metu žymiausią pažangą lietuvių kalboj padaręs — Algis Palaitis, tvarkingiausias stovyklautojas — A. Čiplys; iš mergaičių tvarkingiausia — V. Antanaitytė, pavyzdingiausiai pavestus darbus virtuvėje atlikinėjusi ir dažnai savanoriškai — Aušrelė Blandytė. Be to, dar visai eilei berniukų ir mergaičių buvo įteiktos dovanos už gražiausius pasirodymus kultūriniuose parengimuose ir rašinėlių konkurse.

Argentina

LIET. TAUTINIS ANSAMBLIS "RAMBYNAS", Lydijos Petravičienės ir Alfonso Petraičio vadovybėje, pasiruošęs vykti į II P. Amerikos lietuvių kongresą Urugvajuje. Tenai pramato pasirodyti televizijoje su savo tautiniais šokiais bei liaudies dainų ir eilėraščių pyne. Paruošė Pr. Al.

LONDON, Ont.

VISI Į KAUKIŲ BALIŲ!—Jis įvyks šeštadienį, vasario 23 d., Eastern Star Temple salėje, netoli Richmond St. ir CP geležk. stoties. Pradžia 7.30 v.v. Praeitais metais kaukių balius sukėlė didelį susidomėjimą. Siemet bus dar įdomiau. Nepamirškime atsilankyti ir . . . užsidėti kaukę! **D. E.**

Vokiečiai susitarė su lenkais

Varšuvoje sudaryta prekybos sutartis trims metams. Fed. Vokietijos atstovai reiškė pageidavimą turėti prekybos atstovybę Varšuvoje. Lenkų nuomone, tokia atstovybė atitiktų Lenkijos jau nuo seniau turimą prekybinę atstovybę Frankfurte. Jie pabrėžė nenori, kad tokia atstovybė sudarytų įžangą į diplomatinių santykių užmezgimą. **E.**

ISTORIKO PASTABOS

DABARTIES ŽYDŲ TIKROVĖ PRAEITIES ŽVILGSNIU II.

J. JAKŠTAS

Žydai viduramžių pasaulyje

Žydai, versdamiesi prekyba, plačiai keliavo tarp rytų ir vakarų jau viduramžių pradžioj. Iš prekybos jie, žinoma, lobo ir tuometinio skurdaus agrarinio ūkio kraštuose jie įžymūs tapo savo turtais. Magėjo jų turtai ir karaliams, ir tie jiems ėmė dovanoti "apsaugos raštus", žinoma, už gerą atlyginimą. Žinomas toks raštas Liudviko Pamaldžiojo (814-40), kur žydams leidžiama švęsti subatą ir draudžiama krikštyti jų vergai. Šis paskutinis nuostatas smarkiai piktino bažnyčios žmones, kaip matyti iš raštų Lyono vyskupo Agobardo (770-840).

Lyono miestas buvo dar Romos imperijos metu žymiausias politinis ir prekybinis centras. Jame susidūrė keliai, vedusieji iš Italijos ir iš jo šakojosi po visą Galiją. Tat suprantama, kad pirkliai žydai jame gausiai spietėsi ir šio miesto vyskupui jie labiausiai užkliuvo. Jo išlikę 5 laiškai imperatoriui, nukreipti prieš žydus, ryškina šiųjų santykius su krikščionimis. Vyskupas labiausiai skundžiasi imperatoriui, kad neleidžiama krikštyti žydų vergų ir šaukiasi bažnytinių sinodų nutarimų, kur įsakmiai uždedama pareiga Bažnyčiai krikštyti ir vergus, jei jie to pageidauja. Nepatinka jam taip pat matant krikščiones moteris triūsiant žydams tarnaitėmis ar darbininkėmis. Užkliūva jam ir žydų šmeižtai, nukreipti prieš Kristų, Mariją ir apaštalus ir jų kalbos, jog Mozės tikėjimas esąs pranašesnis už krikščioniškąjį.

Agobardo laiškai ir kiti šaltiniai rodo, kad žydai frankų valstybėje jau prasikišo savo įtaka ir piniginėmis priemonėmis galėjo pirktis sau privilegijuotą padėtį.

Su frankų valstybės išsiplėtimu į vokiškus kraštus, kai ji pasiekė Elbės ir Dunojaus ribas, žydai plito ir vokiškose žemėse. Daugiausia jų priviso Pareinės didesniuose miestuose, kur ėjo prekyba ir buvo žinomesnės mugės. Jie atėjo į vokiškus kraštus jau supracūzėję bent kalbos atžvilgiu ir tuo būdu jau ir kalba išsiskyrė iš vietos gyventojų. Vokiečiai karaliai, didikai ir vyskupai dovanojo jiems privilegijas su teise gyventi savose bendruomenėse pagal savus įstatymus. Žydai kūrėsi miestuose atskiruose kvartaluose (getuose, kaip vėliau imta vadinti) ir čia sudarė savas pirklių gildijas.

Žydų pogromai

Tad žydai savomis sodybomis buvo jau aprėpę visą vakarų Europos žemyną, kai juos užklupo didelis siaubas, pirmojo kryžiaus karo pažadintas (1096). Kryžininkai krikščionys, įkaitinti pamokslininkų, sakiusių ugningas kalbas prieš Kristaus priešus, šoko žudyti ir plėšti čia pat pašonėje buvusių Jo priešų. Visur Europoje, kur tik kryžininkai rinkosi ir žygiavo, vyko dideli žydų pogromai. Geriausiai jie žinomi dideliuose pareinės mietuose, kur jų daugiausia gyventa. Bažnyčios garbei reikia pripažinti (sekant ir žydų autoriais, k.a. Grayzel), kad ji kovojo su pogromais ir gynė žydus nuo įtūžusių minių. Bet jos siautėjo, kol kryžiaus karo įkarštis atslūgo. Kartojantis kryžiaus karams, kartojosi ir pogromai. Rengiant pvz. antrą kryžiaus žygį (1146) atsinaujino jie pareinėje. Čia, Mainco arkivyskupijoje, atsirado domininkonas Rudolfas, varęs smarkią agitaciją prieš žydus. Arkivyskupas sufanatizuotoms minioms malšinti pakvietė iš Prancūzijos garsų vienuolį Bernardą iš Clairvaux, cistersų ordino kūrėją. Bernardas išvystė įspūdingą propagandą prieš pogromus, kalbėdamas, jog žydai ir šiaip Dievo pakankamai nubausti išsklaidymu po platų pasaulį. Be to, Dievo valia jie pasaulio pabaigoje vis vien atsiversią. Tad nėra jokio reikalo jų persekioti. Ta pačia proga Bernardas karštai ragino pareinės vokiečius eiti į kryžiaus žygį ir net išjudino patį imperatorių Konradą III vesti kryžininkus į šv. Žemę.

Pasakos ir įtarinėjimai

Čia suminėti ir vėliau pasikartojantieji daugiausia kryžiaus karų sąjūdžių metu žydų persekiojimai rodo aiškiai juos buvus svetimu kūnu krikščioniškoje bendruomenėje. Tuo tarpu kai Europoje įvairios tautos mišo ir iš jų kūrėsi daugiau ar mažiau vienalytės bendruomenės, žydai paliko savyje užsidarę ir pagal savo tikybą ir papročius gyveną. O juk taip dažnai atsitinka, kad nuo visos visuomenės atsiknojusi grupė būna įtarinėjama ir visokiomis paskalomis apipinama. Panašiai atsitiko ir žydų bendruomenei, kai antrojo kryžiaus karo metu kilo pasakos apie žydų praktikuojamą slaptą hostijos profanavimą ir ritualinį krikščionių kūdikių žudymą (ypač apie Velykas). Šis paskutinis mitas labai plačiai prigijo visoje Europoje ir Lietuvoje jis buvo kartojamas dar mūsų atmenamais laikais. Yra priskaičiuota iki pusantro šimto bylų tuo reikalu su kartais skaudžiomis pasekmėmis žydams — išvarymu iš miestų bei sričių.

Įtakingi prekyboje

Šiaip uždarai gyvendami žydai savo ekonominiu svoriu visdėlto veikė smarkiai Europos visuomenę. Jie, visad buvę pirmieji piniginio ūkio varikliai, ypač ėmė reikštis toje srityje nuo 12 a., atseit nuo kryžiaus karų, kai pradėjo kilti miestai dėl padidėjusios prekybos su rytais. Žydai, jei šios prekybos ir nemonopolizavo, tai bent žymia dalimi pasisavino ją ir krovėsi sau iš jos kapitalą. Labiausiai pirmavo žydai vergų prekyboje, kuri klestėjo visais viduramžiais ir perėjo į naujuosius laikus juodųjų vergų prekybos forma.

Su prekybos ir piniginio ūkio pagyvėjimu neišvengiamos buvo ir kredito operacijos. Kilo pinigų skolinimo reikalas, davęs pradžią bankams. Pats pinigų skolinimas virto pelningu verslu, davęs puikios progos, palyginti, lengvai kaupti turtus turtingiesiems. Juk anais laikais pinigas buvo retas dalykas ir skolininkai tik už augštas palūkanas juos galėjo įgyti. Paskolos apsunkinimas iki 50% buvo dažnas reiškinys. Kartais siekė dar augštesnio lygio — net per 100%. O 10% laikyta visai padori ir net Bažnyčios leista norma. Mat, Bažnyčia tuojau įsikišo į skolininkų verslą ir savo susirinkimuose skelbdavo nuostatus, draudusius tikintiesiems plėšikauti palūkanomis. Atsirado tada ir smerkiamas žodis "usura", kuriuo vadintos didelės, plėšikiškos palūkanos; arba net "usura vorax", tą žodį pastiprinąs. Bet bažnytiniai nutarimai praskambėdavovo neužgirsti ir patys gyvenimo nekeitė. Net ir patys Bažnyčios dignitoriai, kuriems priklausė didžiausia žemių dalis, dalyvavo paskolų operacijose ir naudojosi dideliais procentais.

Didieji skolintojai

Paplitusiame pelningame skolinimo versle ypač žymus buvo žydų dalyvavimas, nes jie daugiausia pinigų turėjo. Nors jie ir nebuvo vieninteliai skolintojai, tačiau jie tiek prasikišo, kad nustelbė tos pačios rūšies verslininkus pvz. lombardus. Skolinimas pasidarė lyg išimtinis žydų verslas ir visuotinis kaltinimas dėl plėšikiškų procentų krito ant jų pečių. Krikščionių neapykanta žydams šiuo atveju dar ir dėlto didėjo, kad jų nevaržė bažnytiniai nuostatai dėl procentų ir tuo būdu jie turėjo pirmenybę prieš krikščionis. Bet dėl procentų smerkiamas žydus gerai pridengė valdantieji sluogsniai ir šiaip galingieji, gomavę pinigų prabangiam gyvenimui ar kokioms kariškoms operacijoms. Jie mielai skolinosi iš žydų ir už tai davinėjo jiems apsaugos raštus. Šiuos raštus žydai dažnai pirkdavosi iš karalių ir šiaip didikų. Karaliai tiesiog įpareigodavo žydus mokėti tik jiems specialius mokesčius už globą ir tie mokesčiai (fiscus judeorum vadinami) dažnu atveju virto karališka regalija, panašiai kaip druskos (salinų), kasyklų ir kiti mokesčiai. Tad karalių globojamų žydų turtas atsidūrė lyg jų dispozicijoje. Gražiai tai išreiškė vokiečių imperatorius Friedrichas II vad. auksinėje bulėje 1236 m., kai jis žydus pavadino "mūsų iždo tarnais (servi camerae nostrae).

Neapykanta ir trėmimai

Tapę dideliais skolintojais valdantiems sluogsniam ir šiaip galingiem asmenim, žydai užsitraukdavo jų tokią neapykantą, kad jais stengtasi atsikratyti. Nuo 12 a. pasikartojantieji trėmimai buvo tam parinkta priemonė. Prancūzų karalius Filypas II Augustas bus bene pirmas parodęs jų trėmimo pavyzdį (1182). Nuo šio meto sekė trėmimai įvairiose valstybėse bei miestuose per kelis amžius. Iš Anglijos jie pvz. buvo išvaryti 1290, iš Prancūzijos 1306, 15 a. gale iš Ispanijos, Portugalijos, Sicilijos ir iš įvairių Vokietijos ir Austrijos miestų. Jei iš vakarinių valstybių, kuriose viduramžių gale karaliai turėjo beveik absoliutines valdžias, žydų varymus galėjo vykdyti valstybiniu mastu, tai Vokietijoje to negalima buvo padaryti. Čia karaliai turėjo daugiau formalinę valdžią ir negalėjo išvaryti žydų iš visos valstybės. Čia žydus trėmė paskiri miestai ir sričių valdovai ir jie galėjo keltis į kitas sritis bei miestus, kur jų niekas nejudino. Tad Vokietijoje žydai geriau išsilaikė nei kituose vakarinės Europos kraštuose ir šioje šalyje jų daugiau susispietė.

Skaudžiai žydai gavo pajusti Europą užklupusį juodąjį marą 1348-50 m., kuriuo mirė gal iki pusės gyventojų. Maras sujaudino minias, kaip ir kryžiaus karai kadaise, ir jų jausmai išsiliejo į žydiškus pogromus. Svarbiausias pogromų motyvas buvo paplitusi paskala, kad žydai nuodiją krikšnims šulinius ir tuo platiną marą. Šiuo metu daugiausia Vokietijos žydai, pagauti pogromų siaubo, bėgo į rytus ir atsidūrė Lenkijoje.

AGUONA

VASARIS

"Atnešk man vašką ir knatus,
Tėte, pritaisyk prieš krosnį
Ilgąją bambuko lazdą",
"Taisykit vyrai daržo įrankius –
Jau ilgėja dienos",
Linksmiau čirpia žvirbliukai
Ant plikos alyvos. Kreiva vėžė
Ir ežys išlindęs iš urvelio
Mato savo šešėlį,
Tuojau mes išsinersime iš sniego batų
Pakeisime sunkų apdarą
Ir lauksime pirmo lietaus,
Kuris nuplaus nuo žemės veido
Žiemos susirūpinimą.

Torontas, vasario 5, 1963.

"Gulbės giesmės" autorius apie premiją

1962 m. Liet. Rašytojų dr-jos premija buvo paskirta dr. Jonui Griniui už jo draminį veikalą "Gulbės giesmė". Autorius, užklaustas apie ją mūsų bendradarbio Miunchene, pareiškė

— Aišku, man buvo nemažas džiaugsmas ir staigmena gauti Bern. Brazdžionio telegrafinį pranešimą, kuris mane raidiškai išvertė iš lovos, — atsakė "Gulbės giesmės" autorius. — Man ypač maloni Lietuvių Rašytojų dr-jos premija. Ji labiausiai nesuinteresuota, sudaroma iš aukų tų lietuvių, kurie nori, kad lietuviškojo žodžio dailioji kūryba nesusilptų pasauly. Be to, ta premija yra nepriklausomos Lietuvos valstybinės premijos tęsinys. Argi maža garbė būti pastatytam greta J. Aisčio, Bern. Brazdžionio, F. Kiršos, K. Bradūno, P. Andriušio, L. Andriekaus ir kitų. Nors aš pats vertinu savo "Stella maris", "Žiurkių kamerą" ir dar niekur nespausdintą "Vėjų" komediją, bet man ypač prie širdies "Gulbės giesmė". Juk prie jos grįžau net du kartu. Malonu, kad ji pripažįstama, tik man gaila, kad ji iš spaudos išėjo su korektūros klaidomis. Važinėdamas po Ameriką, kai drama buvo spausdinama, aš pats visai negalėjau prižiūrėti korektūros.

Skubiai reikalingi dokumentai

Vokiečių leidykla V. Vokietijoj ruošia dokumentinį leidinį apie sovietų išvežtuosius Sibiran. "TŽ" redakcija yra gavusi leidėjo laišką, kuriuo jis prašo parūpinti atitinkamos medžiagos: Sibire kentėjusių asmenų laiškų, pranešimų, nuotraukų, išleidimo liudijimų, maldaknygių, pamokslų ištraukų, padarytų įrankių nuotraukų, ten pergyventų įvykių aprašymų ir pan. Tokią dokumentinės vertės medžiagą prašoma siųsti leidėjui arba padaryti fotostatines kopijas (pastaruoju atveju praleisti vardus bei pavardes). Leidinys pavadintas "Eisbedeckte Lippen — Traenen in den Augen" — Apledėjusios lūpos — ašaros akyse. Medžiagą siųsti šiuo adresu: Cinema Verlag, Inhaber Albert Annies, Waiblingen/Rems Weinr.-Kuederli Str. 1, W. Germany.

Bonna. — Miunstery, Fed. Vokietijoje, kur veikia vienintelė latvių gimnazija, dabar kuriamas didesnis latvių švietimo židinys. Tatomi rūmai gimnazijai ir bendrabutis. Dalį gimnazijos statybos išlaidų padengs Miunsterio miestas. E.

Kultūrinėje veikloje

PED. LITUANISTIKOS INSTITUTO neakivaizdinio dėstymo reikalams, t.y. L. Dambriūno "Lietuvių kalbos sintaksei" išleisti, Liet. tautinis akademinis sambūris, kuriam vad. teis. Jonas Našliūnas, paskyrė $200. Sintaksė jau spausdinama ir pasirodys apie balandžio - gegužės mėn. Tas pats ansamblis Pr. Pauliukonio "Lietuvos istorijos dėstymo metodikai" išleisti jau anksčiau yra paskyręs $250. Metodika spaudai jau paruošta ir laukia spausdinimo eilės.

SOL. NERIJA LINKEVIČIŪTĖ, solo partijas dainavusi lietuvių operose ir dažnai pasirodanti parengimuose, yra numačiusi dainų ir arijų rečitalį rugsėjo 28 d. Jaunimo Centre, Čikagoj. Spalio pradžioj solistė išvyks ilgesnėm dainavimo studijom į Italiją. Vėliau planuoja pastudijuoti ir Vokietijoje.

PROF. VL. JAKUBĖNAS sukūrė ir jau baigia instrumentuoti specialų tautinių šokių šventei maršą "Sokėjų eisena". JAV ir Kanados liet. tautinių šokių šventė įvyksta 1963 m. liepos 7 d. Čikagoje.

Į PROF. J. ŽILEVIČIAUS Muzikologijos archyvą Čikagoje plaukia muzikinis turtas iš visur, ypač iš mirusiųjų muzikų palikimo. Neseniai gauti mirusio komp. Valeikos maršų ir valsų rankraščiai; taip pat ir muz. Adomavičiaus rankraščiai.

Archyve yra daug medžiagos, kuri tebėra dėžėse ir nesurūšiuota. Turima brangių rinkinių pvz. 1830 m. Kražių jėzuitų išleistas giesmynas gražia augštaičių kalba, kaip įrodymas, kad ir tada bažnyčiose giedodavo lietuviškai. Tokių rankraščių ir pavergtoj Lietuvoj niekas neturi.

SOL. G. VASILIAUSKIENĖ šį rudenį iš Australijos atvyks koncertuoti į JAV. Amerikoj ją globos J. ir M. Bachunai. Reikia tikėtis, kad solistė pasuks ir Kanadon.

MELBOURNO lietuvių dainos sambūris ketina iš Australijos atvykti koncertuoti į JAV.

SKULPT. ANT. BRAŽDYS, čikagietis, laimėjęs stipendiją studijuoti Europoj, yra priimtas gilinti meno studijų į Royal kolegiją Londone, Britanijoje.

DIENR. "DRAUGAS" metinę prenumeratą pakelia vienu doleriu; kurie 1963 m. prenumeratą užsimokės iki kovo 1 d., šis kainos pakėlimas dar netaikomas.

KUN. DR. F. GURECKAS nuo vasario 1 d. pradėjo dėstyti De Paul universitete.

ST. PIŁKOS rečitalis ir sceninio darbo 40 metų pagerbimas rengiamas kovo 17 d. Apreiškimo par. salėje, Niujorke. Sudarytas iš įvairių org-jų komitetas. Pr. Al.

LIETUVIŠKUS GARSINIUS FILMUS 16 mm yra pagaminę Jasiukonis —Gustaitis, Stasiūnaitis — Gustaitis. Filmai yra išnuomojami: Litu-Filmas, 269 Norton St., New Haven, Conn. arba Stasiūnaitis Film Studios 725 W. 19th Pl., Chicago 16, Ill., USA.

LĖLIŲ TEATRAS VILNIUJE turi didelį pasisekimą vaikų tarpe. Jis suorganizuotas aktoriaus ir režisoriaus B. Lukošiaus. Čia vaikai gali pamatyti medinio berniūkščio Buratino nuotykius, Eglę žalčių karalienę, K. Kubilinsko "Strakaliuką ir Makaliuką" ir "Vėjo botagėlį". Šiuo metu teatras ruošia Balio Sruogos komediją "Aitvaras teisėjas". Lėlių teatrui daug padeda skulpt. P. Deltuva ir kompozitoriai — T. Makačinas ir V. Paltanavičius. Kas antra savaitė lėlių teatras vyksta gastrolių į kitus Lietuvos miestus, miestelius ir net didesnius kaimus.

ANT. RAČIŪNO naujoji opera palies gyvenimą ir mirtį Vilniaus akademijos auklėtinio Kaz. Lyščinskio. Jis prieš 300 metų, kaip teigia "Tiesa" 1 nr., buvęs jėzuitų gyvas sudegintas, nes kovojęs prieš religiją ir bažnyčią. Prie šios temos komp. A. Račiūnas su libreto autoriumi Jonu Mackoniu dirba jau beveik metus ir pavasarį tą "aktualių problemų" operą abu kūrėjai numatą įteikti valstybiniam operos ir baleto teatrui.

J. KAPOČIUS, Lietuvių Enciklopedijos leidėjas, išvyko į P. Ameriką aplankyti lietuvių veikėjų ir pasitarti enciklopedijos reikalais. Daylvaus II P. Amerikos lietuvių kultūros kongrese.

VILNIUJE PASIRODĖ JAV gyv. Albino Morkaus - Markevičiaus apsakymų knyga "Baltasis miestelis". "Tiesa" 16 nr. pažymėjo, kad autorius esąs "pažangus" JAV lietuvių rašytojas, kad jis temas paėmęs iš lietuvių gyvenimo Lietuvoje ir Amerikoje. Apsakymuose autorius juodina laisvųjų lietuvių veiklą JAV ir Europoje.

MASKVOJE buvo išleista Maironio poezijos rinktinė. Skelbiama, kad E. Mieželaičio eilėraščiai išversti, be sovietų satelitinių kraštų, dar ir į vokiečių, anglų, prancūzų kalbas. Dabar Maskvoje numatyta išleisti V. Mykolaičio-Putino "Sukilėliai" ir nauja "Altorių šešėly" laida rusų kalba.

VILNIAUS FILHARMONIJOS SALĖJE koncertavo Maskvos Čaikovskio konservatorijoje ir aspirantūroje studijuojantieji jaunieji lietuvių menininkai: Vilius Masilionis, Birutė Almonaitytė, Danutė Pomerančaitė ir Aldona Radvilaitė.

VALST. AKADEMINIAME OPEROS IR BALETO TEATRE Vilniuje sausio 22 d. pirmą kartą patstatyta Rimskio Korsakovo opera "Mozartas ir Salieri" **rusų kalba.** Ją pastatė J. Grybauskas, o pagr. vaidmenį atliko tenoras Virgilijus Noreika — Mocarto, R. Siparis — Salierio.

LIETUVOJE PAMINĖJO 175-sias anglų poeto Byrono gimimo metines. Jo poezija Lietuvoje išleista 1955 m., dramos — 1958 m. ir lyrika — 1961 metais.

Atsiųsta paminėti

Lietuva, nr. 1, sausio mėn., 1963 m. Filatelistų draugijos biuletenis, red. E. Petrauskas, 7742 So. Troy St., Chicago 52, Ill., USA.

Hamiltono Liet. Kredito Kooperatyvo "Talka" apyskaitinis leidinėlis apie 1962 metų veiklą, 12 psl.

Metmenys, 1962 m. nr. 5. Jaunosios kartos kultūros žurnalas. 192 psl. Redaguoja dr. Vyt. Kavolis. Iliustruotas dail. A. Monèio, dail. A. Šimkūno, Ž. Mikšio, Vyt. Virkau kūrinių reprodukcijomis. Straipsniai: H. Nagio, J. Pivoriūno, K. Ostrausko ir kt. Apstu poezijos, recenzijų, apžvalgų.

Ateitis, nr. 2, vasario mėn. 1963 m. Turiny: T. Pautieniūtė, Prakeikti pinigai; D. Bajorūnaitė, Vieno beržo istorija; kun. K. Pugevičius, Bažnyčios pavasaris ir kt.

Eglutė, nr. 2, vasaris, 1963 m. Kas atnaujins prenumeratą iki kovo 1 d., galės gauti už $5 "Svirplio muzikanto" dvi dalis ir "Užburtus kelius" — iš viso $8.45 vertės. Eglutės metinė prenumerata $4.

Raudondvario padangėj, nr. 1, 1962-1963 m. N. Pr. Marijos seserų vienuolyno bendrabučio leidinys.

East Europe, nr. 2, 1963 m.

Gardaus maisto SIUNTINIAI į USSR

Pristatoma laike 2-3 savaičių. Pilnai garantuota.

20 svarų cukraus	$15.90
20 svarų miltų	$15.75
20 svarų ryžių	$18.00
10 svarų sviesto	$23.50
20 svarų taukų	$26.90

Type 122 $33.20
10 svarų cukraus
10 svarų miltų
10 svarų ryžių
10 svarų taukų.

Greetings "R" $34.00
1 svaras kavos pupelių
1 svaras kakavos,
1 svaras šokolado, 2½ sv. alyvos
2½ svaro cukraus,
2½ svaro ryžių, 1 svaras sūrio,
2½ svaro rūkyto bekono,
2½ svaro rūkyto kumpio,
2½ svaro džiovintų vaisių.

Household Special $41.80
1 svaras kavos pupelių,
10 svarų cukraus, 10 sv. miltų,
10 svarų ryžių,
5 sv. rūkyto bekono,
2½ svaro aliejaus virimui,
2½ svaro rūkyto kumpio.

PRAŠYKITE MŪSŲ PILNO SĄRAŠO, KURIAME RASITE DAUGIAU SIUNTINIŲ PAČIŲ PASIRINKIMUI.

Siųsk pinigus į SSSR

Tik GRAMERCY duoda jums:
- Pilną garantiją
  Mes turime Bankų ir Apdraudos Departmaento leidimą ir bondyti iki $20.000.
- Geriausias pristatymas
  Nieko neatskaičiuojama. Maždaug 10-14 dienų.
- Išmokama pilnai
- Pasirašyti kvitai
  Tik mes vieni duodame pasirašytus gavėjo kvitus už visus persiuntimus.

Kursas: 9 rubliai už $10. Už patarnavimą — iki $35 — $3.50. Virš $35 — 10%.
Specializuojasi nuo 1947 metų.

GRAMERCY Shipping Co.
118 EAST 28th STREET, NEW YORK 16, N.Y., USA.
Tel. MU. 9-0598.

Stasys Yla

Be Dievo viskas nustojo prasmės

Šaulių kūrėjo Vlado Putvinskio - Pūtvio audringa kelionė

54.

Religija šeimoje — tik formalumas

Putvinskis, atrodo, laikėsi Rousseau auklėjimo pažiūrų — paliko vaikus gamtos prieglobsty. Norėjo galimai ilgiau išlaikyt juos nepaliestus civilizacijos ir religijos įtakų. Neleido vaikų nei į mokyklą — ruošė namie ligi trečios klasės. Išleisdamas į Liepojos gimnaziją apgailestavo, kad jie ten turėsią mokytis tikybos, nes tokia esanti tvarka. Teksią jiem prieiti ir sakramentų, bet tai būsiąs tik mokyklos reikalaujamas formalumas.

Vaikai atliko šį "formalumą" pirmą kartą ir tuo viskas baigėsi.

— Aš net neprisimenu pirmosios išpažinties ir komunijos momento, — pasakojo vienas Putvinskio vaikų nūnai. — Man nepadarė jokio įspūdžio.

Kaikurių "formalumų" negalėjo išvengti ir pats Putvinskis. Priimdavo kunigus kalėdoti, švęsdavo Kūčias, vardines ir kitas šventes.

Motina prasitardavo, kad po mirties išnyksianti kaip dūmas. Vaikų klausinėjama, iš kur viskas atsirado, aiškindavo — iš embrijonų. Kas tie embrijonai ir iš kur jie? To ji nebesugebėjo vaikam atsakyti. Jos pačios kambary liko neišmesta Kristaus galvutė, kurią vysk. Valančius buvo jai dovanojęs.

Negaudami religinio auklėjimo, vaikai visdėlto negirdėjo namuose kalbų prieš Dievą, Bažnyčią, kunigus. Šiaip namų atmosfera buvo dora ir kilni. Tėvai buvo griežti blaivininkai — net svečiam nedėjo ant stalo stiklelių. Apylinkės žmonės ir ypač kumečiai gerbė šią šeimą dėl gailestingos ir teisingos širdies, tik stebėjosi jų bedievybe. Kitiem jų bedievybė buvo pavyzdys. Vienas kumečio vaikas, kuriam Putvinskis buvo padaręs daug gero, išvyko į Ameriką ir pasidarė bedieviu. Kai po daugelio metų šį vyrą sutiko Amerikoj Putvinskio dukra, jis nustebo, kad ji ne bedievė. Ši bandė aiškinti, kad ir tėvas nebuvęs bedievis, ypač vėliau, bet šis vyras nenorėjo nė girdėti. Savotiškas paradoksas: tėvas savo pavyzdžiu pastūmėjo žmogų nuo religijos, o dukra dabar nori jį grąžinti — jau kuris laikas už jį besimeldžianti.

"Grįžkime taisyti klaidų"

Argi Putvinskis buvo bedievis? Bent jau Dievo nebuvo atmetęs. Tik jis buvo supainiotas naujų pažiūrų — evoliucinių ir revoliucinių. Pats buvo įveltas į 1905 metų revoliuciją, dėl to suimtas ir išsiųstas į Rusiją. Antrą kartą rusai vėl suėmę išsiuntė Rusijon 1914 m.

Putvinskis mėgo daug skaityti, ypač tremtyje. Žmogus jis buvo kovojantis ir ieškantis. Skaitė, mąstė, rašė. Iš to meto rašinių ryškėja jo dvasinis nerimas.

Jau 1914 m. Voskresenske jis rašė "Iš jos kelionės". Toji "Ji" — tekste rašoma iš didžiosios — turima galvoj siela. Ir ką jis randa toj savo sielos kelionėj?

— Daug yra negyvo manyje, kuris sako: vis tiek. Daug yra gamtiško sapningo, kam valios neturiu. Daug pareina nuo valios, amžinai rūpestingos — budžiosios, amžino priešo — blogo. Bet trūksta, dar trūksta man *Vieno*. Dar Vienas sieloje lyg juda. Dar Vienas saulės prašo. Be tamsos nebūtų šviesos . . . Be "atgal" nebūtų "pirmyn". Jei yra blogo budrus priešas, turi būt gero budrus draugas.

Jame pačiame grūmėsi lyg "du genijai", kuriuos jis vaizduoja Sparniaus ir Pročiaus vardu. Vienas atstovavo širdžiai ir valiai, antras — protą. Vienas gynė savo deivę — Sielą, antras savo — Gyvę (gyvybę). Jiedu vedė ilgą ginčą: kas viską valdo — laisva valia ar aklas gamtos būtinumas — determinizmas? Pagaliau jiedu padavė vienas antram ranką ir tarė:

— Eiva, grįžkiva klaidų taisyti.

— Eisiva, brolau, eisiva, bet lukterėkiva, kol gaisras (karas) nutils.

Kurti naują lietuvių aristokratiją!

Grįžo jis Lietuvon 1918 m., kai karas dar buvo nepasibaigęs. Jungėsi į kovą už Lietuvos atstatymą ir jau 1919 m. pradėjo kurti naują šaulių sąjūdį. Kokia buvo jo mintis kuriant šią organizaciją? Ar tik karinė? Jam rūpėjo ypač moralinis jaunimo apšarvojimas. Per šią organizaciją norėjo atrinkti geriausią elementą — augštos moralės, blaivų, kūrybišką, užgrūdintą, neprivilegijuojamą iš šalies ar viršaus. Ginklas rankoj, o dvasioj garbingumas — štai kaip jis vaizdavosi naują Lietuvos aristokratiją! Įdomu, kad šios naujos idėjos programoj nebeišskrito religija. Ir bažnytinės pareigos, matyt, nebeatrodė tik "tuščia forma". Kai šauliai eidavo bažnyčion su vėliavom, ėjo su jais ir jų vadas Putvinskis; net kitus vadus ragino eiti.

Jis rašė kiek vėliau:

— Yra trys vyriausios idėjos: tautybė, tikyba ir socialė. Visos trys, teisingai suprastos, kaip upės sueina į vieną pirmapradį okeaną.

Tautybė, kaip matom, jam vis dar buvo pirmesnė ir gal pagrindinė idėja. Kaip ji turėjo būti suderinta su tikyba? Šis klausimas, matyt, jam rūpėjo, juoba, kad tuo sirgo ir kiti patrijotai.

Nauja tikyba ir Senasis Testamentas

Nepriklausomybės pradžioje pasiskardeno du nauji pranašai. Vienas jų — Gediminas Beržanskis Klausutis, save laikęs kunigaikščiu, žemaitis, taip pat varpininkas, kaip ir Putvinskis. Jis mėgino atkurti senąją lietuvių pagonybę ir save laikė tos tikybos tartum vyriausiu kunigu. Kitas — O. Šidlauskas, rytų augštaitis, "visuomybės — naujos tyros tikybos: mokslo, dorovės, apeigų ir organizacijos" kūrėjas, dėlto pasivadinęs Visuomiu.

Pastarasis tartum užuodė, kad Putvinskis turi kažin ką panašaus savo galvoj ir prisistatė, prašydamas talkos — duoti minčių, padėt šią religiją formuluot ir gal pritaikyt.

Abu naujį pranašai buvo pernelyg lėkšti, ir jų projektai galėjo atbaidyti betkurį pajėgesnį žmogų nuo minties apie tautinę religiją. Putvinskis atsisakė kuo nors padėti Šidlauskui, o artimiesiems šį planą pavadino "šlamštu". Bet jo galvoj pagyvėjo mintis rašyti veikalą apie religiją santykyje su tauta. Dėlto jis susidomėjo Senuoju Testamentu, kur religija ir tautybė yra giliai susieta.

(Bus daugiau)

JEI TURITE
REUMATIŠKUS
SKAUSMUS

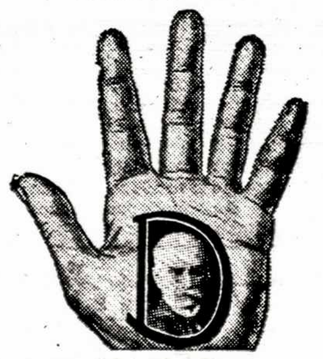

Iškirpkite šitą. 90¢ dėžutė nemokamai kiekvienam kenčiančiam!

Syracuse, New York, buvo išrastas preparatas vartojimui namuose tūkstančiams Kanadoje, Amerikoje ir kituose kraštuose, pasirodė esąs labai naudingas. Daugelis praneše, kad po kelių dienų naudojimo skausmai labai palengvėjo. Mr. Delano rašo: "Su malonumu pagelbėsiu kenčiantiems, jeigu jūs niekada nesate vartoję mano metodo, nusiųsdamas jums pilną pakelį už 90 centų nemokamai. Jokio įsipareigojimo. Išbandymui veltui, o išbandymas padės jums išitikinti. Jei šis išbandymas pagelbės jums, kaip daugelis kitų sako jiems padėjo, jūs tikrai būsite laimingas. Iškirpkite šį skelbimą ir atsiųskite su savo pavarde ir adresu, pridėdami 25 centus pinigais ar pašto ženklais persiuntimo išlaidoms padengti.

THE DELANO CO. LTD., Dept. T.Z.
417 St. Peter St., Room 28
Montreal, Que.

NEMOKAMAI! Delano specialybė reumatiškiems skausmams.

Pastaba: Tai yra tikras, atviras ir patikimas pasiūlymas, kurie gali kreiptis turėdami tokius skausmus.

Mann & Martel Ltd.

REALTORS

2336 Bloor St. W. • Tel. RO. 2-8255

BABY POINT
$16.900 pilna kaina, gražus rupių plytų mūrinis 6 kambarių namas su garažu. Viena skola balansui. arti susisiekimo ir krautuvių.

BLOOR — WINDERMERE
$3.900 įmokėti, 6 kambarių atskiras mūrinis namas su garažu, 2 modernios virtuvės, alyvos šildymas, dideli kambariai. Pilna kaina $17.500.

GELEŽIES KRAUTUVĖ (Hardware Store), SIX POINTS (Bloor & Dundas)
$2.500 įmokėti, plius prekės ir inventorius. Vienuolikos metų senumo pastatas, pastovus biznis, gera klijentūra. Pilna kaina $28.000, viena skola balansui. Lengvos išsimokėjimo sąlygos.

BLOOR — HIGH PARK
$10.500 pilna kaina. Mūrinis namas, 6 dideli kambariai, dvi moderniškos virtuvės, nauja krosnis. Viena skola balansui, vienas blokas nuo Bloor.

DUNDAS — RUSHOLME RD.
$1.700 įmokėti, 11 kambarių, gerai sutvarkytas mūrinis namas su dviem virtuvėm ir dviem voniom. Vandeniu alyva šildomas. $150 pajamų mėnesiui ir 4 kambariai savininkui.

JANE — EILEEN
$2.900 įmokėti. Gražus mūrinis 7 kamb. per du augštus namas, 11 m. senumo. Garažas ir platus įvažiavimas. Arti susisiekimo ir krautuvių. Pilna kaina $16.400.

SWANSEA
$3.500 įmokėti. Visai arti Bloor, 6 kamb. mūrinis namas su garažu ir privačiu įvažiavimu. Vandeniu alyva apšildomas. Gražūs dideli kambariai. Pilna kaina $16.500.

ANNETTE — RUNNYMEDE
10 kambarių dupleksas. Pilna kaina $17.900. Du garažai, privatus įvažiavimas. Dvi atskiros krosnys. Išnuomota po $100 mėn. Įmokėti $5.900. Viena atdara skola balansui dešimčiai metų.

B. SAKALAS

Darbo telef. RO. 2-8255 Namų telef. LE. 6-1410

P.S. Jeigu kartais nerastumėte šiame skelbime sau tinkamo namo ar biznio, tuojau skambinkite mums pasiteiraudami ką mes turime naujo, nes mes gauname kas dieną naujų nuosavybių.

SPORTAS

GAUSIOS KREPŠINIO PIRMENYBĖS

Šį savaitgalį Toronte įvyks Kanados sporto apygardai priklausančių lietuviškųjų sporto klubų krepšinio pirmenybės. Pirmenybėse matysime krepšinio vienetus iš Montrealio, Ročesterio, Hamiltono, Toronto ir pavienius krepšininkus iš Buffalo ir Tillsonburg, kurie talkins Toronto Aušrai. Išviso šiose primenybėse dalyvaus apie 20 komandų, kurios turės sužaisti apie 15 rungtynių.

Šeštadienio rungtynės bus vykodomos Givins mokykloje, kuri randasi prie Queen ir Givins gatvių. Čia rungtynės tęsis nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro. Sekmadienį St. Michael's salėje — Bathurst ir St. Clair — pradedant 12.30 val. bus pirmenybių finalai ir oficialus atidarymas.

Pirmenybėse bus varžomasi suaugusių ir įvairiose prieauglio klasės grupėse. Sunku atspėti naujuosius meisterius, tačiau vyrų grupėje daug spėlioti netenka. Visi gerai pažįstame pajėgius Aušros krepšininkus ir vargu ar jie šiose pirmenybėse susilauks tinkamo priešo. Moterų grupėje lauktina vytiečių laimėjimo, tačiau aušrietės čia irgi pigiai nepasiduos. Įdomiausios varžybos bus jaunių A grupėje. Čia varžysis Hamiltono Kovo, Toronto Aušros ir Ročesterio Sakalo jaunieji krepšininkai. Prisimenant atkaklias kovas praėjusiais metais Montrealyje, tikimės įdomių rungtynių Kovo ir Aušros susitikime. Sakalo krepšininkai dar nežinomi, tačiau ir jie gali būti pajėgūs kovotojai.

Mergaičių A grupėje dalyvauja 4 komandos. Laimėtojas nuspręs Aušros ir Jonušaičių vadovaujamo Ročesterio Sakalo susitikimas. Šį kartą matysime ir pačius jauniausius krepšininkus. Berniukų C klasėje (1949 m.) varžysis Hamiltono Kovo, Toronto Aušros ir Vyčio krepšininkai. Berniukų D klasėje (1951 m.) varžysis Vytis ir Aušra. Laimėtojus kol kas labai sunku žiūrėti.

Naujuosius meisterius atžymėti yra skiriamos dovanos. Vyrų grupėje nugalėtojams atiteks KLB Kultūros Fondo pereinamoji taurė, kuri simboliškai lieka pereinama visiems laikams. Moterų grupės laimėtojams pereinamąją taurę paskyrė Jonas Tumosa ir jaunių grupės krepšininkai varžysis dėl "Tėviškės Žiburių" pereinamosios taurės.

Šias pirmenybes praveda Toronto lietuvių sporto klubas Vytis.

Šiam gausiam jaunimo sąlėkiui linkime sėkmės sportinėse varžybose ir nuoširdaus lietuviško bendravimo!

A. S.

VYČIO ŽINIOS

Krepšinio pirmenybėse. Church lyga — vyrai pralaimėjo Aušrai 51:65. Po šio pralaimėjimo vytiečiai užbaigė pirmenybes trečioje vietoje ir toliau dalyvaus Intermediate klasės baigminiuose peržaidimuose.

Berniukai D užbaigė pirmenybes pirmaisiais ir jau laimėjo pirmas peržaidimų rungtynes prieš Aušrą 22:11. Taškai — Ignatavičius 9, Duliūnas 2, Nacevičius 7, Jotautas 4.

TLB lyga — vytietės įveikė Aušrą 54:27. Žaidė: Balsienė 20, Rutkauskaitė, Krakauskaitė, Žolpytė 4, Radzevičienė 2, Prunskytė 22, Astrčinskaitė. Vytietės šioje lygoje dabar pirmauja.

CYO lyga —mergaitės B pralaimėjo pusfinalio peržaidimo rungtynes Aušrai 29:7.

Kanados liet. krepšinio pirmenybėse šį šeštadienį Givins m-loje I-mas rungtynes 10 val. žais mergaitės A. 12.15 val. ten pat žais berniukai C ir 3.30 val. — vyrai. 7 val. berniukai žais paskutines šios dienos rungtynes. Sekmadienį 12.30 val. St. Michael's salėje žais berniukai D ir 3.20 val. vytietės žais moterų finalines rungtynes. Vyrų finalistai paaiškės šeštadienį.

Mūsų rėmėjams: J. Karaliui, K. Kaknevičiui, B. Ščepanavičiui ir J. Čirvinskui nuoširdžiai dėkojame. A. S.

AUŠROS ŽINIOS

Šio savaitgalio KSA krepšinio pirmenybėse Aušra dalyvaus su dviem vyrų, 1 moterų, jaunių A, jaunių C, jaunių D, mergaičių A ir mergaičių B komandom. Jaunių B ir mergaičių C grupės, teužsiregistravus tik Aušros komandoms, be rungtynių kvalifikavosi Š. Amerikos pirmenybėms. Šiuo metu Aušra Kanados sporto apygardoje turi: vyrų čempijonatą, moterų vicečempijonatą, mergaičių A čempijonatą, mergaičių B čempijonatą, jaunių A vicečempijonatą ir jaunių D čempijonatą. Jaunių B, jaunių C ir mergaičių C praėjusių metų pirmenybėse irgi tebuvo užsiregistravusios tik Aušros komandos. KSA pirmenybių rungtynių programa ir tikslus laikas yra iškabintas kavinėje Aušros skelbimų lentoje.

Kitos šios savaitės rungtynės. CYO lygoje Aušra M žais I pusfinalius su St. Anselms šį pirmadienį, 7 v.v., Lawrence Park m-loje; Aušra J žais II pusfinalius su šv. Jonu — Vyčiu šį ketvirtadienį 8 v.v. Givens m-loje; Church lygoje Aušra J žais I pusfinalius su University SH šį trečiadienį 7.30 v.v. mūsų salėje ir Aušra MB žais II pusfinalius su šv. Jonu — Vyčiu šį ketvirtadienį 7 v.v. mūsų salėje. Šį antradienį 8 v.v. mūsų salėje įvyks draugiškos rungtynės tarp Aušros mergaičių ir latvių.

Praėjusios savaitės rungtynių rezultatai. CYO lygoje Aušra J laimėjo I pusfinalių rungtynes, nugalėdama šv. Joną — Vytį 29:8. Church lygoje Aušra MB nugalėjo Woodgreen 21:20 ir pralaimėjo I finalų rungtynes šv. Jonui — Vyčiui 11:22; Aušra J nugalėjo Streetville 51:14 ir Aušra I nugalėjo šv. Joną — Vytį 65:51. TLB lygoje Aušra Sr. pralaimėjo Vyčio moterim 28:54. B-C lygoje Aušra Sr. pralaimėjo III pusfinalius Andys komandai 74:80. Žaidė: Aušra Sr. komandoje — Serafinas 26, Buntinas 14, Rigby 4, Laurinavičius 7, Dalton 13 ir Zentins 8; Aušra MB komandoje — Kuolas 14, 1, Krikščiūnas 1, 6, Tarvydas 3, Urbonas, Gataveckas, Sodonis 3, 1, Kolyčius 1; Aušra J. komandoje — Svirplys, Lasys, Galinis 6, Trečiokas 10, A. Genys 17, P. Genys 4, Puzeris, Pukas 12, Siukšteris, Račkauskas 2; Aušra J mergaičių komandoje — Bilkytė 10, Klimaitė 18, Čeponkutė, Narušytė 1, Kudirkaitė, Zigmantavičiūtė ir Starkutytė; Aušra Sr. komandoje — Uogintaitė, Simonaitytė, Gataveckaitė, Sapijonytė, Grigaitė ir Romanovaitė.

Praėjusį šeštadienį Toronto YMCA plaukymo pirmenybėse J. Sodonis, 11 m., išsikovojo II v. 100 l.s. 71 sek. ir II v. 40 y. peteliške 30 sek. J. Sodonis praėjusių metų Ontario plaukimo pirmenybėse išsikovojo savo klasėje sidabro medalį. Nijolė Kėkštaitė prieš porą savaičių įvykusiose plaukimo pirmenybės pagerino savo 100 y. l.s. laiką 72 sek. į 64 sek. Mūsų jauniesiems plaukikams linkime ištvermės.

Extra Realty Ltd.

1043 BLOOR ST. W. • Tel. LE. 1-1161

Didžiausias pasirinkimas namų, farmų, žemės sklypų, apartamentų, biznių.

BLOOR — LANSDOWNE. $2.000 įmokėti, mūro, 6 kambarių, liks veina skola balansui 10 metų atvira. Kaina $8.000.
JANE — ST. JOHNS RD. $2.000 įmokėti, mūro, atskiras, 2 augštų, 6 kambarių, geras įvažiavimas, naujas apšild. pečius, 2 mod. virtuvės. Kaina $12.000 balansui, 1 skola 8 metams, atvira.
BLOOR— KENNEDY AVE., $1.000 įmokėti, mūro, 2 augštų, 6 did. kamb.
QUEBEC AVE. — HIGH PARK, $800 įmokėti, 6 kamb., 2 augšt., labai geroj padėty, viena skola balansui 10 metų. Kaina $8.000.
AVENUE RD. — EGLINTON, $2.000 įmokėti, mūro, 5 kambarių bangaliukas, gražus sklypas, graži vieta. Liks viena skola balansui 10 m. atv. Pensininkai ar mažos šeimos prašau pasinaudoti proga. Čia skelbiamą namą tuojau galite užpirkti. Kainos žemos visi namai geri — didelių remontų nereikia.

Skubiai prašau skambinti man asmeniškai po darbo nuo 8-10 val.

J. KUDABA Namų telefonas RU. 3-2105

Kreipkitės visais reikalais. Čia gausite rimtą ir sąžiningą patarimą.

Savaitės įvykiai

(Atkelta iš 1 psl.)

Afrikiečiai studentai bėga iš Bulgarijos. Ten buvo privažiavę negrų, kuriems buvo mokamos stipendijos. Pasak jų, gyvenimas tapo nepakenčiamas, nes buvę visur pajuokiami, persekiojami. Patys komunistai tam vadovavę, vadindami juos "juodomis beždžionėmis". Šeptyni negrai studentai suimti. Iš Bulgarijos išvažiuoja apie 500 tokių studentų. Jie bando tęsti studijas Vakarų un-tuose.

Venezuelos komunistai pagrobė valstybei priklausantį laivą ir bandė plaukti Kubon, kurios komunistinė vyriausybė pažadėjo suteikti prieglaudą. Vengdami JA V-bių laivų, pasuko Brazilijon, kurios vyriausybė pažadėjo politinę globą įgulai, o laivą — grąžinti Venezuelos vyriausybei. Pastarosios prez. Betancourt atvyks su vizitu į JAV.

JAV pradeda judinti Kuboje esančių Rusijos karių klausimą. Tai pavesta padaryti ambasadoriui Kohler. Ir D. Rusk, JAV užs. r. min., pasikalbėjime su ambasadoriumi Dobryninu išreiškė savo susirūpinimą.

Trys vokiečiai iš R. Berlyno mėgino automobiliu pasprukti į V. Vokietiją; du barjeru sulaužė, bet trečio, pradėjus komunistams šaudyti, nepajėgė ir visi pateko į komunistų rankas.

Derybos dėl Kašmiro tarp Indijos ir Pakistano, prasidėjusios daugiau kaip prieš 6 savaites, dar nesibaigia ir turbūt negreit baigsis. Plebiscito reikalas abiejų pusių susitarimu jau atpuola. Dabar Indija siūlo Kašmiro tam tikrą padalinimą. JAV ir Britanija spaudžia abi valstybes susitarti.

Tanganykoj įvyko Afrikos-Azijos tautų solidarumo organizacijos konferencija, kuri pasižymėjo antikolonizmu, antisemitizmu ir anti Jungtinių Tautų nuotaikomis. Buvo kalbėta bolševikiškais šūkiais. Nutarta pasmerkti P. Afriką už nenuolaidžią baltųjų politiką negrų atžvilgiu.

Bolševikai vėl šaudo savo žmones už ūkinius nusikaltimus. Šį kartą sušaudė Tadžiko respublikos sostinės burmistrą už kyšininkavimą, kiti jo bendradarbiai nuteisti keliems metams kalėjimo. Rusija ir yra vienintelė valstybė pasauly, kur už ūkinius nusikaltimus žmonės yra šaudomi.

V. Vokietijoj nuteista buvusi užs. r. ministerijos valdininkė šnipinėjusi komunistinei Vokietijai. Ji, girdi, tai dariusi iš baimės ir noro prisigerinti komunistams, kurie turi ateiti ir užvaldyti Vokietiją.

JAV sen. J. Javits netolimoje ateityje žada paskelbti savo planą kaip kovoti su rimta grėsme, einančia iš Kubos. Jis taip pat yra pasiruošęs spausti Kanadą dėl jos prekybinių ryšių su Kuba.

Britanijos Darbo partija išsirinko sau naują vadą — Harold Wilsoną. Jei Darbo partija laimėtų sekančius rinkimus į parlamentą, jis būtų premjeras. Jis yra socialistas ir antieuropietis; pasiryžęs stiprinti Britų Bendruomenę, suvalstybinti daugiau ūkinio gyvenimo šakų. Jis yra 46 m., baigęs Oksfordo un-tą. Gabus vyras; būdamas 21 metų pradėjo profesoriauti. Jis jau pasisakė prieš Macmillano susitarimą su JAV dėl Polaris raketų.

JAV per ateinančius 5 metus yra pasiryžusi pirkti naujus sprausminius bombonešius. Už 1.000 vienetų bus sumokėta pusantro bilijono dolerių.

JAV spaudžia V. Vokietiją, kad Vokietijos - Prancūzijos naujoji sutartis nebūtų ratifikuota. Esą dėlto, kad šioji sutartis nieko nesakanti apie Atlanto S-gą. Taigi, šiai sutarčiai priešinga netik Rusija, bet ir JAV. Taigi, ji turi būti naudinga Europai.

E. Sabaliauskaitė kanadiečių spaudoj. — "The Globe and Mail" vasario 12 d. įdėjo ilgesnį Ed. Waring straipsnį apie mūsų stalo tenisininkės Elenutės Sabaliauskaitės nesėkmę. Paskutiniu metu labai stipriai pasireiškianti E. Sabaliauškaitė nepateko į Kanados stalo teniso komandą vykti į pasaulines stalo teniso pirmenybes Prahoje, nes Kanados stalo teniso sąjunga nebeturi laiko surengti atrankinių žaidėjų varžybų. Pagal korespondentą, šią nesėkmę daugiau pergyvena Pr. Gvildys ir Max Marinko — Sabaliauskaitės treneriai, negu pati žaidėja. Gaila, kad ilgame straipsnyje Sabaliauskaitė pažymėta kaip "German-born" ir tik vienoje vietoje minima, kad ją treniruoja Pr. Gvildys lietuvių klube. Kas suteikė korespondentui informacijas, privalėjo nurodyti aiškiau Sabaliauskaitės lietuviškąją kilmę. Reikia tikėtis, kad klubas, kuriam ji priklauso, atitaisys įsibrovusią klaidą. G.

HAMILTONO KOVO ŽINIOS

Parapijų lygoj kviečiai — Our Lady of Mercy — nesunkiai įveikė Burlingtono Holy Rosary komandą 135:35. Žaidė: Meškauskas 46, Vinerskis 52, Kybartas 10, Bakaitis 18, Blekaitis 4, Enskaitis 7. Pirmąjį pirmenybių ratą mūsiškiai užbaigė nepralaimėję nei vienų rungtynių. Iš 10 lygoje žaidžiančių komandų daugiausia taškų surinko Meškauskas ir Vinerskis.

Draugiškoms rungtynėms mūsų jaunieji buvo pakviesti Kitchener's CYO lygoje pirmaujančios St. Mary's komandos, kurią sutvarkė 105:56. Taškus iškovojo: Vinerskis 43, Meškauskas 46, Bakaitis 8, Blekaitis 4, Kybartas 1, Vindašius 3, Enskaitis.

Miesto lygoje mergaitės nesunkiai laimėjo prieš Glendale komandą 25:2. Kovui taškus iškovojo: Jankutė 12, Stanevičiūtė 6, Kybartaitė 3, Kaminskaitė 2, Domeikaitė 2, Tumaitytė, Pyragiūtė, Arštikaitytė.

Šį šeštadienį ŠA Kanados apygardos lietuvių krepšinio pirmenybėse Toronte Kovui atstovaus trys komandos: jaunių, jaunučių ir mergaičių. Sėkmės!

A. G.

ČIKAGOS SPORTO ŽINIOS

Apygardos pirmenybėse. — Vasario 2-3 d. buvo pravestos V. Vakarų sporto apygardos pirmenybės krepšinyje, tinklinyje ir stalo tenise. Šiose žaidynėse varžėsi Clevelando, Detroito, Omahos ir vietos sportininkai. Vyrų krepšinyje iš 7 komandų I vieta atiteko ASK Lituanicai, kuri baigmėje nugalėjo Arą. Trečioje vietoje liko Neris (pusfinalyje nestojusi žaisti prieš Arą), ketvirtoje — Clevelando Žaibas. Vyrų tinklinyje varžėsi tik dvi komandos ir čia pergalę iškovojo Neris. Taip pat Neris užėmė I vietą ir moterų tinklinyje (iš 6 komandų), o II — Clevelando Žaibas. Komandinį stalo tenisą laimėjo ASK Lituanica. Vyrų vienetą nusinešė Jonas Kavaliauskas (Omahos Lituanica), moterų — Danutė Čerekienė iš Čikagos.

Lituanicos futbolo komanda jau baigia žaidimus "Indoor Soccer" lygoje. Šiemet čia jai nelabai vyksta: po 6 rungtynių teturi tik 4 taškus (1 pergalė, dvi lygiosios). Rungtyniaujama kiekvieną sekmadienį didžiulėje Chicago Avenue Armory halėje.

Jonas Žukauskas, Lituanicos futbolo komandos vienas geriausių žaidėjų, vasario 13 d. išvyko į JAV kariuomenę dviem metam atlikti karinės prievolės. E. Š.

LIQUIFLAME OILS LTD.

Atstovas

H. ROŽAITIS

Greitas kuro-alyvos pristatymas ir patarnavimas.

Telefonas LE. 3-4908.

Lietuvių skautų veikla

STOVYKLAVIETĖS FONDUI aukojo ir pirko pėdas: $25 A. K. Rusinai; $10 J. Šiaudinaitis; $5 J. O. Drąsutis. Nuoširdus skautiškas ačiū.

SKAUTAI! Visais reikalais kreipkitės pas draugininką s.v.v.sl. K. Batūrą tel. BE. 3-9917 arba adjutantą Arą Balsą.

VILKIUKAI! I-os draugovės dr-kė v.sk.v.sl. P. Saplienė LE. 7-1503; II-os draugovės dr-kas ps. L. Kalinauskas LE. 3-7506; III-čios — dr-kas ps. J. Dambaras 536-1433. Tėveliai, turėdami betkokius klausimus, prašomi skambinti minėtais telefonais.

VASARIO 16 iškilmingose pamaldose šv. Jono Kr. ir Prisikėlimo parapijų bažnyčiose dalyvavo Rambyno ir Šatrijos tuntai.

KAZIUKO MUGĖ čia pat. Toronto skautai-tės intensyviai ruošiasi. Taip pat tėvų rėmėjų komitetas. Bus galima nusipirkti riestainių, įvairių kepsnių, rankdarbių ir pavalgyti skanius pietus. Visuomenė maloniai kviečiama valgyti pietus Kaziuko mugėje.

Kaziuko mugę pažadėjo atidaryti gen. konsulas dr. J. Žmuidzinas. Atidarymo iškilmės įvyks po 10 val. Mišių Prisikėlimo salėje.

ANTRAS SKAUTŲ VYČIŲ SULĖKIMAS — kovo 3 d., Kaziuko mugės metu, 12.30 val. p.p. Prisikėlimo muzikos studijoj. Kviečiame dalyvauti visus skautus vyčius davusius įžodį Lietuvoje ar tremtyje.

PS. K. BATŪRA IR PS. V. RUŠAS lankėsi Delhi lietuvių Vasario 16 minėjime. Užmezgė ryšius su Delhi apylinkės lietuviais ir bendruomenės pirmininku Kairiu, prašydami paremti skautų-čių stovyklavietės įrengimams. S. Kairys pasiliko 5 aukų lapus, o p. Treigienė vieną, į kurį pati pažadėjo įrašyti $50. Visiems apyl. lietuviams iš anksto dėkojame.

SKAUTŲ-ČIŲ TĖVAMS. — Vasario 24 d. įvyks Prisikėlimo salėje "Paramos" narių visuotinis susirinkimas, kuriame bus svarstomas pelno paskirstymas. Stovyklavietės fondo v-ba kreipsis su prašymu paskirti didesnę sumą stovyklavietės įrengimams. Visi "Paramos" nariai bei skautų-čių rėmėjai prašomi šiame susirinkime dalyvauti ir šį prašymą visu 100% paremti.

F.

Lietuvių studentų žinios

STUDENTŲ BALIUS 1963. II. 15 Prince George viešbutyje praėjo su pasisekimu. Programą pajvairino G. Balčiūnas nuotaikinga daina; pristatyta "Miss Freedom" J. Juozaitytė; komiškasis "Limbo". Svečių tarpe buvo ir gen. kons. dr. J. Žmuidzinas, daug filisterių, tėvų ir kt. studentų rėmėjų. Buvo turtinga loterija. Iš viso dalyvavo studentų ir svečių apie 150.

NUOŠIRDŽIAUSIAI DĖKOJAME visiems mūsų geradariams, kurie prisidėjo prie sėkmingo studentų baliaus surengimo, kurie aukojo baliui ir loterijai pinigais, daiktais, kurie atsilankė, o ypač mūsų LS Rėmėjų būreliui.

TLS valdyba

GEN. LIETUVOS KONSULO ruoštame priėmime Royal York viešbuty Vasario 16 proga Toronto liet. studentams atstovavo A. Kuolaitė ir K. Skrupskelis.

STUDENTŲ HELLUP ŠOKIAI įvyks penktadienį, vasario 22 d., 8 v.v. ukrainiečių UNF salėje College ir Spadina gatvių sankryžoje.

SOL. LILIJA ŠUKYTĖ vasario 13 d. laimėjo pirmą premiją solo soprano pasirodyme Kiwanis muzikos festivalyje.

STUDENTAI IR ABITURIENTAI susirūpinkite pavasario egzaminų rezultatais. Jau nuo dabar reikia pradėti ruoštis egzaminams. Dirbant ir mažesnių gabumų studentai gali tikėtis patenkinamų rezultatų. Kaip praktika rodo, ir labai gabūs studentai, nustoję nuosekliai ruoštis, liko antriems metams arba gavo po 1-2 pataisas.

FORDO FONDAS paskyrė $2,32 mil. Toronto un-tui paruošti daugiau profesūros gamtos mokslų ir technikos fakultetams. Stipendijos nuo $3.500 iki $6.000 metams bus skiriamos gabiems inžinieriams, kurie tęs mokslą įvairiuose universitetuose mokslo laipsniams gauti. Lietuviai studentai inžinieriai turėtų susidomėti šiomis stipendijomis.

RADIJO BEI TELEVIZIJOS TAISYTOJAS ir prekybininkas A. Čižikas lietuvių studentų būstinei padovanojo radijo aparatą ir patefoną; J. Mažonienė padovanojo porą tuzinų virtuvės indų. Visiems ačiū.

TLS S-gos valdyba

G. M. BAKAITYTĖ - SLAVINSKIENĖ, persikėlusi iš Hamiltono un-to į Calgario un-tą, sėkmingai tęsia savo studijas. Yra paėmusi anglų ir lotynų kalbas. Ypač pasižymėjo lotynų kalboje ir filosofijoje. Šį pavasarį ruošiasi baigti un-tą ir gauti pedagogikos diplomą.

Ateitininkų žinios

METINĖS ŠVENTĖS METU padaryta nuotraukų. Jaunučiai, moksleiviai ir studentai, norį jų užsisakyti, prašomi kreiptis pas seseles.

Šventei praėjus, likęs iki vasaros atostogų laikas norima paskirti ideologinei programai. Moksleiviai ir studentai įpareigoti praplėsti savo žinojimą. Susirinkimai tam tikslui ir bus skiriami.

"ATEITIES" PRENUMERATORIAM primenama, kad atsilygintų 1963 m. pas "Ateities" atstovą A. Bumbulį arba parapijų knygynuose.

SENDRAUGIAM PRIMENAMA, kad sumokėtų nepaprastosios konferencijos mokestį $1 betkuriam valdybos nariui. Mokestis privalomas kiekvienam sendraugiui.

SENDRAUGIŲ VALDYBA planuoja suruošti Toronte lietuviškos šeimos teismą prieš Velykas.

JAUNESNIŲJŲ IR JAUNUČIŲ MERGAIČIŲ ateitininkių susirinkimai įvyks šį sekmadienį — vasario 24 d., 4 val. p.p. L. Vaikų Namuose. Dalyvaujama uniformuotai. Kviečiamos visos mergaitės at-kės ir jomis norinčios būti.

MOKSLEIVIŲ ATEITININKŲ — gimnazistų — berniukų susirinkimas— šį sekmadienį, vasario 24 d., 6.30 v.v. Prisikėlimo muzikos salėje. Rinktis punktualiai!

Utopinė valstybė

Grupė įvairių tautybių žmonių nutarė pasitraukti iš modernaus pasaulio ir apsigyventi vienoje saloje už Australijos, kur jiems negrės joks karas ar atominės bombos.

Grupę sudaro 16 anglų, 2 italai, 2 vokiečiai ir 2 olandai. Jie planuoja bendrą gyvenimą, kur viskuo dalinsis ir nevartos jokių pinigų. Šiuo metu jie jau gyvena visi viename name Londone, kad sudarytų planus ateičiai ir priprastų vienas prie kito. Tas būrelis buvo sudarytas iš 5000 padavusių pareiškimus. Išrinkti labiausia psichologiškai tinką utopiniam gyvenimui. Jų tarpe yra inžinierius, stalius, kasyklų darbininkas ir operos solistas. Grupėje yra 6 vaikai.

R. CHOLKAN

& CO. LIMITED REALTORS

527 Bloor St. W. – Toronto 4, Ont.
Telefonas LE. 2-4404

Ats.
Pr. KERBERIS
Darbo tel. LE. 2-4404
Namų tel. LE. 5-1584

Quebec — Bloor. $1.600 įmokėti, atskiras, mūrinis dupleksas, vandens alyvos šildymas, netoli Bloor.

Quebec — Bloor, $3.000 įmokėti, gražus 6 kambarių mūrinis namas, kvadratinis planas, alyvos šild. Kaina $15.500.

Jane — Bloor, $3.500 įmokėti, bungalas, moderniškai įrengtas, kambarys rūsyje, naujas šildymas, garaž. Kaina $16.900.

Geoffrey — Roncesvalles, $3.500 įmokėti, didžiulis 11 kambar. atskiras mūrinis namas, kv. planas, garažai, 3 vonios. Gauna apie $300 mėn. nuomos ir butas šeimininkui.

Windermere — Bloor, $4.000 įmokėti, 7 kambarių atskiras mūrinis namas, naujas šildymas, gražus kambarys rūsyje, 2 modern. vonios, garažas.

Indian Rd. — Bloor, $5.000 įmokėti, 11 kambarių atskiras mūrinis namas, vandens alyvos šildymas, 2 vonios, garažas, reikalingas vidaus remonto. Arti Bloor.

Jane — Bloor, $5.000 įmokėti, gražus 7 kambarių atskiras mūrinis namas, kvadratinis planas, vandens alyvos šildymas, balkonas, garažas su privačiu įvažiavimu, viena atvira skola balansui.

Swansea. Apie $4.500 įmokėti, pusantro augšto, 7 kambarių atskiras mūrinis namas, puikus viduje, garažas su privačiu įvažiavimu, didžiulis kiemas su vaismedžiais. Prašoma kaina $17.900.

Rusholme Rd. — College. $5.000 įmokėti, 9 kambarių per 2 augštus, atskiras mūrinis namas, 2 vonios, 2 virtuvės, plius kambarys rūsy, garaž.

Runnymede—Annette. Apie $6.000 imokėti, visai naujas 7 kambarių atskiras mūrinis namas, užbaigtas kambarys rūsyje, dvigubas garažas. Kvadratinis planas.

Jane — Bloor, apie $20.000 įmokėti, 4 krautuvės ir 4 butai, puikus, atskiras mūrinis pastatas, gauna apie $11.400 metinės nuomos. Vienas atviras morgičius balansui.

COLLEGE — DOVERCOURT
$1.000 įmokėti, mūrinis, 8 kambarių namas. 3 virtuvės. Labai geras pajamų namas. Viena atvira skola balansui, tik $100 į mėnesį. Pilna kaina $14.500.

JANE — BLOOR RAJONE
$5.500 įmokėti, atskiras, 7 kambarių namas. Gražus kiemas, privatus įvažiavimas. Prašo $18.500.

BABY POINT RAJONE
$5.000 įmokėti, gražus 6 kambarių namas, karšto vandens alyvos šildymas. Didelis kiemas. Privatus įvažiavimas. Prašo $19.500.

HIGH PARK BLVD.
$3.000 įmokėti, du butai po 5 kambarius. Mūrinis, atskiras namas. Karšto vandens alyvos šildymas. Du garažai ir šoninis įvažiavim. Prašo $21.000.

COLLEGE — OSSINGTON rajone
$6.000 įmokėti, 4 šeimų namas, 2 butai po 4 kambarius ir 2 butai po 5 kambarius. Karšto vandens alyvos šildymas. Prašo $27.500.

BLOOR — HIGH PARK
$4.500 įmokėti, 6 šeimų mūrinis pastatas. $7.800 metinių pajamų. Prašo $54.000.

PARKDALE RAJONE
$20.000 įmokėti, 25 butų pastatas. Balkonai, keltuvas ir t.t. $30.000 metinių pajamų. Prašo $145.000.

LAKE SIMCOE
$20.000 įmokėti, vasarvietė ant pat ežero kranto. 8 kambarių namas — lodge 20 kambarių, vienas 6 kambarių vasarinis namelis, 2 motelio vienetai po 2 kambarius kiekvienas; 2 kabinos, vienas 4 kambarių vasarinis namelis. Visi baldai ir kiti įrengimai įskaityti į $67.000 prašomą kainą. Didelis 3½ akrų lotas.

10 BUTŲ APARTAMENTAS
$15.000 įmokėti, puikus rupių plytų, tik 7 metų senumo pastatas. Balkonai, garaž. $12.000 metinių pajamų. Visas išnuomotas. Arti susisiekimas ir krautuvių. Prašo $72.000.

Be to, turime labai didelį pasirinkimą įvairaus dydžio apartmentinių namų.

J. RUKŠA
LE. 2-4404
Namų telefonas LE. 6-9165

PASITEIRAUKITE DĖL KITŲ NUOSAVYBIŲ.
REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI.

Lietuvos veliavos Kanados miestuose

(Atkelta iš 1 psl.)

nės prisiminimų" radijo programą, skirtą Vasario 16. Be paties programos vedėjo J. R. Simanavičiaus, kalbėjo Lietuvos gen. konsulas dr. J. Žmuidzinas.

4 v. p.p. Central Tech m-los erdvioje salėje įvyko šventės minėjimas, paruoštas apyl. v-bos. Po atidaromosios pirm. J. R. Simanavičiaus kalbos invokaciją skaitė evangelikų kun. Neimanas. Dr. H. Nagio iš Montrealio kalba, trukusi 15 min., poetišku lakumu bei stilingu žodžiu parodė Vasario 16 prasmę. Politiškai kultūrinio pobūdžio kalbą pasakė gen. kons. dr. J. Žmuidzinas. Po rezoliucijos okup. Lietuvai per radiją sekė sveikinimai: Toronto burmistro D. Summerville, Ontario ministerių J. Yaremko ir A. Grossmano, Estijos kons. Markus, latvių atstovo J. Niedra, lenkų kongreso pirm. Bielskio, liberalų partijos atstovo W. Gordon ir kreditistų— Wilsono. Meninėj programoj gražiai pasirodė "Gintaras" su Šustu ir Vestuvių polka; sol. V. Žiemelytė, akomponuojama St. Gailevičiaus, ir "Varpo" choras su progai pritaikintais kūriniais. Programos pranešėja buvo I. Šernaitė - Mikeljohn. Jai paskelbus programos pabaigą buvo sugiedotas Lietuvos himnas. Dalyvių buvo gausu. Aukų surinkta: Bendruomenei — 480, Tautos Fondui — $711, Liet. Nepriklausomybės Fondui — $176.

Kanadiečių spauda Vasario 16 iškilmes irgi paminėjo. Torontiškiai dienraščiai įsidėjo trumpus aprašymus su nuotraukomis.

Kitose lietuvių apylinkėse Vasario 16 irgi buvo gražiai paminėta. Apie tai patirsime pranešimuose iš atskirų vietovių. Bvs.

J. R. Simanavičius turėjo pasikalbėjimą apie Lietuvos reikalus Betty Kennedy ved. radijo programoj iš CFRB stoties.

"Latvija — Amerika", latvių laikraštis Toronte, Vasario 16 proga įdėjo sveikinimą lietuviams ir dvi klišes: Vilniaus Gedimino pilį ir tris lietuvaites tautiniais drabužiais. Po vieną klišę iš nepriklausomo Lietuvos gyvenimo įsidėjo estų laikraštis "Meie Elu" ir ukrainiečių "Wilne Slovo". Konsulo rengtame priėmime dalyvavę taut. grupių redaktoriai paskelbė informacijų apie lietuvius.

Estijos nepriklauosmybės paskelbimo 45-tųjų metinių minėjimas — šį sekmad., vasario 24 d., 6 v.v. Massey Hall.

A. J. MORKIS

REAL ESTATE & MORTGAGE BROKER

1385 Queen St. W. (prie Lansdowne Ave.)

Telefonai: LE. 4-8459; LE. 4-8450 Namų telefonas: BE. 3-5996

BLOOR — WINDERMERE, $4.000 įmokėti, gerų plytų, atskiras 7 k. namas per 2 augštus, 2 mod. virt. Vandeniu alyva šild., garažas. Vienas morgičius balansui.
JANE—BABY POINT, $6.000 įmokėti, vienas morgičius balansui, gerų plytų, atskiras, 7 kamb. namas per 2 augšt. su butu rūsyje. 3 modern. virt., 3 atsk. vonios, privatus įvaž., plytų garažas.
$12.000 METINIŲ PAJAMŲ,
$15.000 įmokėti, 9 dideli butai, perdirbti į nuomavimui kambarius tik moterims, nauja vandens šildymo sistema, gerame stovy, pirmą kartą parduodamas, to paties savininko išlaikytas 15 metų, su visais baldais.

COLLEGE — DOVERCOURT,
$2.500 įmokėti, gerų plytų, 7 kamb. per 2 augštus namas, 2 mod. virtuvės, vandeniu alyva šildomas, vienas morgičius balansui.
**$1.500

PROGRESS Real Estate Limited

1064 Bloor St. W. Tel. LE. 4-9286

(prie Gladstone Ave.)

Geriausia dovana visai šeimai, tai nuosavas namas!

BLOOR — PACIFIC AVE. 8 kamb. mūr., vand. alyva šild., mod. virtuvė, 2 vonios, garažas. Skubus ir pigus pard. $2.000 įmokėti.

COLLEGE — LANSDOWNE AVE. 8 kamb. mūr., naujai atremontuotas, naujas šild., geras mažam bizniui ar nuomavimui. $1.500 įmok., vienas morgičius. Parduos už $12.900. Vertas dėmesio.

BERESFORD AVE. — ANNETTE. 7 kamb. kampinis namas, reikia mažo remonto, tinka dviem šeimom. $2.000 įmok., prašo $13.500.

GARDEN ST. — RONCESVALLES. 7 kamb. mūr., 4 kamb. pirmame augšte, 2 virt. 2 vonios, vieta garažui, arti susisiek., įmok. $3.000 ir prašoma kaina $16.900.

RONCESVALLES — HOWARD PRK. Mūr., 8 did. kamb. arti kraut. ir susisiek. Skubus testamentinis pard. Prašo tik $16.000.

BLOOR — HIGH PRK. 11 did. k., modernios statybos, rupių pl., atsk., originalus dupleksas. 4 garažai ir privatus įvaž., tik $4.000 įmok. Prašo $24.800, vertas dėmesio pirkinys.

BOUSTED — RONCESVALLES. Mūr. atsk., 10 kamb. namas. 2 virtuvės, naujas vand. alyva šild., did. kiemas. Geras pirkinys, nes parduos už $18.500 ir tik $6.000 įmokėti.

DUNDAS — RONCESVALLES, žuvų prekyba - biznis. Moderniškai įrengtos patalpos, savait. apyvarta $900, geras biznis, augštas pelno nuošimtis. 10 metų nuoma. Sav. sutinka išmokyti vesti biznį.

S. JOKUBAITIS

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI

Telef. LE. 4-9286. Namų – RO. 6-0417

Wasaga Beach, Stayner, Collingwood

ir apylinkėse turime dižiausią pasirinkimą vasarnamių, farmų, gazolino stočių, garažų, motelių, įvairių biznių ir t.t.

V. (Vic) BUTRIMAS

DĖL INFORMACIJŲ RAŠYKITE: BOX 83 COLLINGWOOD, ONT.

Frederick F. MARTIN, Real Estate, Oakview Beach, Įstaigos tel. Wasaga Beach 201

Namų: V. BUTRIMAS, 139 Fourth St. E., COLLINGWOOD, ONT., Tel. 2337

Taupyk ir skolinkis

Toronto Lietuvių Kredito Kooperatyve "PARAMA"

Būstinė: Lietuvių Namai
1129 DUNDAS STREET WEST,
Toronto 3, Ontario. • Telefonas LE. 2-8723.

Už santaupas moka nuo 4% ligi 5%. Už asmenines paskolas ima tik 8%. Už paskolas - morgičius — 7%. • Paskolos mirties ir invalidumo atveju apdraustos. • Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje.

KASOS VALANDOS: dienos metu nuo 10 val. iki 1 val. 30 min. kiekvieną dieną, išskyrus šeštadienius ir sekmadienius; o vakare nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. tiktai pirmadieniais ir penktadieniais.

Lietuvis LAIKRODININKAS

F. BOCHULIS

71 BEATY AVE. • TORONTO • TEL. LE. 3-5116

Taisau visokių rūšių laikrodžius ir žiedus. Pageidaujantiems paimu ir pristatau į namus. DARBAS GARANTUOTAS. Taipgi per mane galite nusipirkti pigiau laikrodžius, šliūbinius žiedus ir kt.

VALAU FOTELIUS

IR ĮVAIRIUS KILIMUS.

Automatinis elektra varymas. Sutaisau iširusius gatus ir pradegintus kilimus. P. KARALIŪNAS. Skambinkite LE. 3-4912.

VISŲ RŪŠIŲ AUTOMOBILIŲ BODY TAISYMAS

Dundas Auto Body

Darbas sąžiningas ir garantuotas. Lietuvis savininkas A. Šimonis.
418 BATHURST ST. • WA. 1-3225

PLUMBING and HEATING

J. Lisauskas, valdžios pripažintas plomberis, įrengia naujus ir taiso senus plumbing darbus, vandens apšildymą alyva, įstato naujus ir remontuoja senus pečius.

Darbas atliekamas sąžiningai ir nebrangiai.

148 WESTMINSTER AVE. Telefonas LE. 2-5191

A. ČIŽIKAS

ALFA RADIO & TV

PARDUODAM IR TAISOM TELEVIZIJAS, RADIJAS
TAISOM ŠALDYTUVUS, KROSNIS, SKALBIMO MAŠINAS
Tel. LE. 1-6165 • 672 Lansdowne Ave.

CLEAR-VISION T.V., Hi-Fi RADIO

LE. 2-7733

Taisom ir parduodam Kanados ir vokiškus T.V., Hi-Fi setus. Nauji ir vartoti. Sąžiningai ir nebrangiai taiso lietuvis profesionalas technikas. Savininkas Raimundas Stasiulis.

1736½ DUNDAS ST. W., Toronto

Skambinti kiekvienu laiku LE. 2-7733

DUFFERIN RADIO and TV

SALES AND SERVICE

Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. Parduodamos lempos ir batarejos. Prityręs specialistas su ilga praktika.

1000 College St., • LE. 1-3074 • Sav. P. Uzbalis

V.S. garage

314 St. Helen's Ave. Tel. LE. 3-0631

Viena gatvė į vakarus nuo Lansdowne, prie Bloor Street West.

VISI MAŠINŲ REMONTO DARBAI LIETUVIAMS ATLIEKAMI PIGIAU LIETUVIŠKAME V.S. GARAŽE. Sav. V. STRIMAITIS

Automatinė transmisija pigiomis kainomis ir visi kiti taisymo darbai atliekami sąžiningai. DARBAS GARANTUOTAS.

Garažo telefonas LE. 3-0631. Namų telefonas 247-3418

ŠILDYMO KONTRAKTORIUS

VISŲ RŪŠIŲ ŠILDYMAS IR ĮVAIRIOS POMPOS.

507 Dovercourt Rd., Toronto. LE. 4-6123

ANT. JUOZAPAITIS

Skaitytojai pasisako

VAIKŲ MALDAKNYGĖ

Šiandien gavau vaikų maldaknygę "Dievo vaikas". Man patinka, tai juo labiau patiks mano vaikams. O jų turiu dar labai daug. Kad bent jų dalelei galėčiau padaryti džiaugsmo ir juos paskatinti lietuviškai melstis, šiuo užsakau 150 egz. tos maldaknygės. Malonėkite šį mano užsakymą perduoti "Žiburių" spaudos bendrovei. Būsiu labai dėkingas už nuolaidą ir surastus mecenatus. Nors mes čia ir gyvename vadinamoje "Wunderwirtschafto" šalyje, tačiau tie stebuklai ne mums. Reta šeima galės leisti sau tokį liuksusą — nupirkti vaikui maldaknygę už 8 markes. Būtų labai gražu, jeigu Toronto lietuviškų mokyklų mokiniai, po du ar tris susidėję, nupirktų vieną maldaknygę padovanoti savo broliukui ar sesutei čia Vokietijoje.

Tėvas Alf. Bernatonis,
Liet. Katalikų sielovados vadovas

Red. prierašas. — Ikišiol atsiliepė du rėmėjai, paaukoję šiam maldaknygių vajui: Br. Mackevičius — $20 ir Toronto moterų šalpos grupė "Daina" — $25. Teko patirti, kad "Žiburių" b-vė yra padariusi stambią nuolaidą, tačiau dar reikia daugiau rėmėjų.

LIETUVOS UKRAINIETĖS LAIŠKAS

"TŽ" 1962 m. 48 nr. buvo įdėtas ukrainietės rašinys apie Lietuvą. Jo vertėjas B. Naujalis surado autorę ir gavo šį laišką, kuriame autorė ilgisi liet. spaudos. Būtų gera, jei kas užsakytų jai "TŽ". — Red.

"Esu labai vieniša. Gyvenu mažyčiame miestelyje, kur nėra nei ukrainiečių, nei lietuvių. Sunku laiške parašyti, ko pilna mano širdis. Atvažiavau į Lietuvą mažytė, pragyvenau visus savo geriausius metus. Pagimdžiau, užauginau, palaidojau . . .

Myliu Lietuvą, nes radau ten antrą savo tėvynę! Visą laiką gyvenau Kaune (iki 1944 m. liepos mėn.). Turiu dukrą, baigusią trečią Kauno gimnaziją; studijavo universitete, bet nebaigė, nes vokiečiai uždarė. Vėliau aš įdukrinau žemaitukę 1943 m. spalio 18 d. Ji buvo tada 3 metukų ir 7 mėn. Dabar ji yra ištekėjusi už prancūzo.

Jau nuo gruodžio mėn. 21 d. guliu ligoninėje su širdies liga. Mes su vyru turime daug gražių prisiminimų. Mano vyras yra pastatęs Lietuvoje Babtų tiltą, Kauno VI gimnazijos rūmus Šančiuose, Kupiškyje kareivines ir gražiausią pastatą — Taupomųjų Kasų Rūmus, neskaitant kiek mažesnių statybų.

Vyras jau nedirba ir gauna labai mažą pensiją, todėl negalime taip pasirodyti veikime, kaip anksčiau. Labai trūksta dvasinio maisto. Gerutis kunigėlis Petrošius vis dar atsiunčia "Laiškai Lietuviams". Kaune turėjome didelę biblioteką. Skaitau ir rašau daug. Rašau apie ukrainiečius, tik apie tuos, kurie gyveno Kaune ir priklausė mūsų organizacijai. Žinau, kad buvo vienur ir kitur kaimai vienų ukrainiečių. Mano vyras žinojo daug ukrainiečių Kėdainių. Panevėžio, Vilkaviškio miestuose ir apylinkėse, bet jie nepriklausė mūsų organizacijai. Turiu Tamstai pabrėžti, kad geriausios šeimos buvo tos, kurios buvo sudarytos su lietuviais. Rusai ir lenkai mums ir jums yra prapultis.

Įdomu būtų gauti ką nors, jeigu jūs išvertėte mano rašinių. Aš labai mėgstu Maironio poeziją, nes ji man primena mūsų Ševčenko.

Tatiana Griniukas,
34, Rue de Macon,
Mintchanin—(S. et L.), France.

PS. Aš būčiau dėkinga, jei galėtumėt man surasti adresus: Irena Eimantytė - Kamantauskienė; ir inž. Jonas Zubkus.

APIE NUOMONĖS PASIKEITIMĄ

J. Matulionis "Drauge" sausio 26 d. reiškia savo pasikeitusią nuomonę apie romaną "Titnago ugnis". Kai knyga buvo spausdinama tęsiniu, jis skaitęs ją, bodėjęsis ir klausęs savo bičiulius bei pažįstamus kaip ji patikusi? Didelė dauguma sakėsi pradėję skaityti ir metę. Metę dėl jiems nesuprantamos kalbos, dėl nesusigaudymo intrigoje. Taigi, knyga nepatikusi.

Tuo tarpu dabar, kai J. Matulionis turėjęs progos perskaityti ištisai išleistą knygą, romanas jam padaręs visai kitą įspūdį. Dabar knyga jam patikusi ir jis rengiasi skaityti ją trečią kartą.

Šiuo atveju tenka nustebti ir suabejoti jo nuomone. Kaip gi be niekur nieko patikėti, kad buvęs neįdomus dalykas tapo įdomiu. Jeigu kūrinys buvo neįdomus tęsinyje, jeigu jis tai pats patyrė ir jo bičiuliai patvirtino, o dabar, net nepataisius, tik atspausdinus vientisoje apimtyje, pasikeitė iš pagrindų. Šią vietą kaip tik sunkiausia suprasti, nes yra tekę skaityti įvairiose formose pasirodžiusius Barona, Jankų, Ramoną, Katiliškį ir jie visais atvejais intrigavo ir rišo savo patrauklumu. Neįžiūrint ar jie buvo tęsiniuose, ar knygos apimtyje — visuomet buvo lauktini ir įdomūs. Grįžtant prie rašytojo Kralikausko, kurio "Šviesa lange" savo laiku buvo spausdinama "T.Ž." atkarpoje, tenka pasakyti, kad ten buvo visai kas kita. Ten kiekviename numeryje matėsi meistriška autoriaus ranka. Tuomet buvo nepaprastai įdomu sekti padykusio auksakasio ir kerštingos indėnės nuotykius. Ten matėsi šiaurinės Kanados gamta ir pirmieji mūsų pačių žingsniai naujoje žemėje. Tai buvo lyg nepaprastas veidrodis, tartum nauja spalva nušviestas, rodos, paprastas, bet įmantriai ir įdomiai aprašytas mūsų pradinio gyvenimo tarpsnis. Prisiminus aną vykusiai sukurto gyvenimo išpiovą, teko neigiamai nustebti perskaičius sekantį Kralikausko bandymą. "Titnago ugnyje" nieko panašaus nėra, be nesuprantamos kalbos ir nesusigaudymo intrigoje. Autorius, besiderindamas kažkuriai laiko dvasiai, kūrinį padarė sunkų ir eiliniam skaitytojui vargiai įkandamą. Su savo negirdėtais, neištariamais, senoviniais žodžiais romanas iš karto pasidarė seniena, kuris tegalės sudominti tik antikinių dalykų mėgėją.

S. Pranckūnas

"TŽ" REDAKTORIUI

Prašau paskelbti Jūsų redaguojamame laikraštyje šį mano pareiškimą:

P. Juozas Jurkus iš Ročesterio užprenumeravo man šiems metams "Tėviškės Žiburius" kaip dovaną mano 70 metų sukakties proga. Esu labai patenkintas šios rūšies dovana ir reiškiu Jam savo nuoširdžią padėką.

Šia proga turiu pasakyti, kad laikraštis "Tėviškės Žiburiai" vispusiškai įdomus ir mums gyvenantiems JAV-se.

Ponui redaktoriui linkiu ir tolimesnio pasisekimo.

Reiškiu pagarbą —

Raimundas Liormanas

Lietuvaitė NINA KAE, vancouverietė, pagarsėjusi ksilofonistė, koncertuojanti įvairiomis progomis. Apie ją yra rašę kanadiečių laikraščiai ir įdėję nuotrauką. Pastaruoju metu ji yra pakviesta koncertuoti į Calgarį ir Reginą nuo vasario 28 iki kovo 10 d. Taipgi pakviesta ir į Edmontoną. Jos motina O. Benstead-Kazlauskaitė aktyviai dalyvauja kanadiečių katalikų gyvenime.

VANCOUVER, B.C.

KONCERTAS KATALIKIŠKŲ MOKYKLŲ NAUDAI. — Kovo 17 d. Vancouvery, Queen Elizabeth Playhouse, 8 v.v. rengiamas didelis koncertas. Programoj dalyvaus ir garsioji plaukikė Mary Stewart, 17 m. amžiaus, laimėjusi aukso medalį Australijoj už plaukimą. Koncertą paremti kviečiami ir lietuviai. Sekančiame "TŽ" apie koncertą bus platesnis pranešimas su M. Stewart nuotrauka.

WINDSOR, Ont.

SUSIPAŽINIMO POBŪVIS. — Vasario 3 d. Windsoro liet. parapija surengė visų lietuvių susipažinimo pietus. Iki šiol visuose parengimuose tekdavo matyti daugiausia tik jauniesiosios kartos lietuvius. Šį kartą į pietus atsilankė beveik visi ir vyr. kartos lietuviai. Visi kalbėtojai priminė reikalą dirbti vieningai.

Skambant lietuviškai dainai vakaras greit prabėgo. Visi skristėsi patenkinti ir buvo dėkingi mūsų darbščioms šeimininkėms. Šiuos pietus suruošė: J. Kizienė, D. Kraniauskienė, E. Puidienė ir A. Eidukienė. Visos parapijos moterys noriai talkino ir parodė didelį susiklausymą. Gautas pelnas paskirtas bažnyčios papuošimui.

SUDARYTAS PARAPIJOS KOMITETAS. — Windsoro liet. parapija rodo didelį veiklumą. Pastatas gražinamas ir jau vyksta pamaldos nuo advento sekmadienio nuosavoje pastogėje. Parapijiečiai noriai talkina ir pagal galimybes prisideda aukomis. Sudarytas komitetas į kurį įeina: P. Karalius, inž. S. Naikauskas, Al. Tautkevičius, A. Butavičius, A. Tautkevičius, M. Kizis, P. Rudokas, S. Kazlauskas, F. Švabaitis ir R. Puida. Parapijai vadovauja energingas kun. D. Lengvinas.

M. K.

SAUGOKITĖS, dvi moterys kalba automobilyje

Šiame žemyne ant plentų ir greitkelių matosi įvairūs užrašai, perspėją keliaujančius automobiliais. Perspėjimai, kaip "Iš lėto per pasisukimus", "Laikykitės greičio ribos" ir pan. yra lyg vaikų darželio užrašai prityrusiam vairuotojui . . .

Organizacijos, besirūpinančios vairuotojų saugumu, platina įvairios kitokios literatūros. Viena jų rekomenduojamų knygų yra anglų turisto ir žurnalisto James Moris knyga "Amerika, kokią aš mačiau". Ten jis tarp kitko rašo:

"Daugiausia saugokitės pigaus automobilio, kurį vairuoja vienas vyras. Dažniausia tai koks nors pardavėjas (salesman), kuris išsigalvoja visokių triukų monotonijai nugalėti. Jei pastebėsite vairuojančią moterį ir automobilio užpakalinėse sėdynėse vaikus — pasitikėkite. Turėdama vaikus užpakalyje, ji vairuos atsargiau, negu betkuris vyras".

James Bond, anglų slaptosios žvalgybos agentas, duoda kitokių perspėjimų. Pagal jį, pavojingiausia yra sekti dvi moteris automobilyje, kurių viena vairuoja. Kadangi moterys negali kalbėtis viena kitai į akis nežiūrėdamos, tai vairuoja, dažnai sukinėdama galvą į savo draugę.

Kitas radijo komentatorius perspėja saugotis vairuotojo, kuris yra pagyvenęs vyras su skrybėle. Geriausia esą nuo tokių atsilikti. Pagyvenę vairuotojai be skrybėlės nesą taip pavojingi.

Saugaus eismo taryba stebėjo minėtų trijų autorių perspėjimus 600 mylių ruože ir atrado, kad jų pastabos yra gana teisingos. Atsižvelgiant į vairuotoją ir automobilį, nustatyta, kokių atvejų dažniausia reikia saugotis.

Cadillac vairuotojas esąs saugus tol, kol jis važiuoja nustatytu greičiu. Pradėjęs lenkti kitus automobilius, jis bandys pralenkti visą jų eilę; tada geriausia jo saugotis.

Vienas pavojingiausių yra Oldsmobile vairuotojas. Žinodamas, kad jis stovi truputį žemiau už Cadillac savininką ir norėdamas tą skirtumą išlyginti, kelyje jis lenkia visus automobilius.

Visiems žinomas sportinių automobilių pavojingumas. Jų vairuotojams atrodo, kad viskas jiems galima.

Padaugėję Volkswagen automobiliai irgi tapo kelių problema. Volkswageno vairuotojas, galvodamas apie mažo automobilio galimybes, bando įlysti į visokius tarpus ir įsitikinęs, kad 4 cilinderiai yra lygiai pajėgūs, kaip ir 6, lenkia visus automobilius, besilaikančius nustatyto greičio.

Saugaus eismo taryba rekomenduoja, kad šalia perspėjimų "Važiuok atsargiai" lygiai svarbūs turėtų būti perspėjimai: "Oldsmobile atvažiuoja — duok kelią"; "Dėmesio! Kelyje pilna Volkswagenų"; Atsargiai, senyvas vyras su skrybėle nori pralenkti"; arba — "Dvi moterys automobilyje kalbasi". V.K.

..ŠYPSENOS..

Kalta mergina

18-metis Džonsonas buvo teisiamas už tai, kad trenkė automobiliu į telegrafo stulpą. Jis pareiškė teismui, kad tuo metu žiūrėjęs į merginą.

Jo kaltintojas policininkas, kuris suėmė Džonsoną, aiškino teismui, kad ir jis smulkmeniškai ivykio nematęs, nes . . . žiūrėjęs į tą pačią merginą . . .

Pasinaudojo skelbimu

Viena firma Denveryje, JAV, pardavinėjanti vartotus automobilius, paskelbė laikraštyje: "Pirkėjai, kurie turi vaikų, gaus $10 nuolaidos už kiekvieną vaiką". Neilgai trukus atvyko Richard Watson, išsirinko seną Chevrolet automobilį už $100, pakišo pardavėjui laikraščio skelbimą ir įrodymą, kad turi 10 vaikų. Nesumokėjęs nė cento išvažiavo tuo automobiliu.

Pas kirpėją

— O kaip norėtum, kad tave apkirpčiau? — klausia kirpėjas berniuką.

— Nagi taip, kaip tėvelį apkerpate — su skyle viršugalvyje.

Paišybos pamokoj

— Kaziuk, kodėl tu paišai tik medžius ir medžius — nieko kito. Kodėl pvz. nepaišai moterų?

— Moterys pačios save paišo,— atsakė Kaziukas.

Pagalbininkas

— Su malonumu padedu silpniesiems, — tarė Jonukas. — Aš savo mažesniosios sesutės suvalgiau tris kriaušes. Ji viena nebūtų galėjusi to padaryti.

Atsargumas

Lietus nelijo, bet Petriukas grįžo namo visas šlapias.

— Ką tu veikei? — klausia senelė.

— Maudžiausi upėj.

— Su drabužiais? Kodėl gi nenusirengei?

— Bijojau, kad negaučiau slogos. Vanduo šiandien labai šaltas.

Raudonkepuraitė

— Andriuk, — sako senelė anūkui, — visada privalai būti mandagus. Ar atsimeni, kas atsitiko su Raudonkepuraite, kai ji buvo nemandagi?

— Atsimenu. Ją vilkas suėdė.

— A, matai . . .

— Bet vilkas ir senelę suėdė...

Parinko Pr. Alšėnas

APDRAUDA namų, automobilių, baldų ir t.t.

RO. 6-0811 arba RO. 6-0832

PRANAS BARAUSKAS
49 CAMEO CRES, REAR JANE PARK PLAZA, TORONTO 9, ONT.
Commissioner for Taking Affidavits.

DR. E. ZUBRIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA
1577 BLOOR ST. WEST
(prie Dundas)
Telefonas LE. 2-4108

DR. J. MATULIONYTĖ
DANTŲ GYDYTOJA
1796 BLOOR ST. W. (prie Keele)
Priėmimo valandos: pirmadieniais ir trečiadieniais 2 - 9 val. vak., antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais 9 - 5.30 val. p.p.
Telefonas RO. 6-1372

DR. V. J. MEILUVIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA
262 Roncesvalles Ave.
(prie High Park Blvd.)
Tel. 535-7025
Priima pacientus pagal susitarimą.

Kabineto telefonas LE. 4-4451
DR. P. MORKIS
DANTŲ GYDYTOJAS
Vakarais ir šeštadieniais pagal susitarimą.
1082 BLOOR ST. W., Toronto 4,
(į rytus nuo Dufferin St.)

DR. V. SADAUSKIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA
129 GRENADIER ROAD
(2-ras namas nuo Roncesvalles)
Toronto.
Telefonas LE. 1-4250
Priėmimo valandos: 9 - 12 ir 3 - 8 val. vak. (pagal susitarimą).

Akių specialistas L. LUNSKY, R.O.

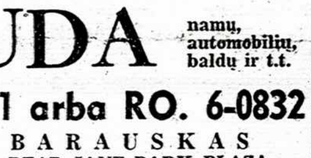

Pritaiko akinius visiems akių defektams. Ištiria akių nervus, kurie dažnai sukelia galvos skaudėjimą ir nervingumą. Kalba slavų kalbomis.
470 COLLEGE ST., Toronto
Telef. WA. 1-3924

OKULISTAS
S. BROGOWSKI, O.D.

420 Roncesvalles Ave. (prie Howard Park Ave.). Telefonai: kabineto LE. 1-4251; namų CL. 9-8029. Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val. vak. Šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 4 val. po pietų. Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečiadieniais uždaryta.

OKULISTĖS

Br. Bukowska-BEJNAR, R.O.
Wiktoria BUKOWSKA, R.O.
274 RONCESVALLES AVE.
(prie Geoffrey St.)
TEL. LE. 2-5493
Darbo valandos: kasdien 10 v. ryto iki 9 val. vak.; šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 6 v.v.

Dažai ir sienoms popieris! VAŠKAS, ŠEPEČIAI, TERPENTINAS
SKY'S PAINT & WALLPAPER
891 DUNDAS ST. WEST
Tel. EM. 4-2715, Toronto, Ont.

Dėmesio namų savininkai!

Atlieku įvairius namų vidaus bei lauko remontus. Darbas geras. Kaina pigi.

BR. AMBAKAS
Tel. LE. 7-2815

LIETUVIO ADVOKATO ĮSTAIGA
NEIMAN, BISSETT & SEGUIN
Advokatai — Notarai
35 HAYDEN ST., Toronto,
(arti Bloor ir Yong gatvių)
Telef. įstaigos: WA. 4-9501. Telef. namų: BE. 3-0978

International Driving School

WALDI

859 COLLEGE ST.
Telefonas LE. 2-5461

Mokome su standartinėmis, automatinėmis transmisijomis ir Volkswagenais.
1 val. važiavimo ir teorijos pamokos nemokamai.

W. A. LENCKI,
B.A., L.L.B.
TEISININKAS — ADVOKATAS - NOTARAS
100 ADELAIDE ST. W.
Room 107
Telefonas EM. 6-4182
Toronto

George BEN, B.A.
ADVOKATAS-NOTARAS
praneša, kad
persikėlė
į naujas patalpas
1134 DUNDAS ST. W.
Toronto 3, Ont.
Telefonas LE. 4-8431

PIJANINŲ TECHNIKAS

A. BRIČKUS atlieka įvairius pijaninų remonto darbus ir sustygavimus. Perka ir parduoda naudotus pijaninus. Telefonas EM. 4-8757.

A.P. GARAŽAS
1539 DUNDAS ST. W. LE. 5-9130
(prie Dufferin)
Visų rūšių automobilių mechaninis remontas. Automatinės transmisijos. Darbas sąžiningas ir garantuotas.
Sav. Ant. Paškevičius

J. BARAKAUSKAS
Elektros kontraktorius
Visų rūšių elektros įrengimai ir pataisymai.
Tel. RO. 7-9947
24 Humberview Rd., Toronto.

DRAUDIMAI

NAMŲ, AUTO, VASARVIEČIŲ, KOMERCINIAI, ATSAKOMYBĖS, APIPLĖŠIMO, TRANSPORTO, BONDS IR PAN.

DRAUDIMO ĮSTAIGA
AL DUDA

24 VAL. PATARNAVIMAS
RO. 9-4612
DARBO VALANDOMIS
RO. 9-4131
NAMŲ
RO. 6-7132

ATSTOVAUJAMOS 27 DRAUDIMO BENDROVĖS. DRAUDIMAI RAŠOMI VISOSE KANADOS PROVINCIJOSE. 10% NUOLAIDA IMANT DRAUDIMĄ IŠ VIENOS KOMPANIJOS.

KLK Moterų dr-jos Prisikėlimo parapijos skyrius kviečia visus į linksmą tradicinį

Užgavėniu kaukiu balių

kuris įvyks Prisikėlimo parapijos salėje vasario 23 d., 7.30 val. vak.

- VEIKS GERAS BUFETAS:
- VĖDARAI, DEŠROS SU KOPŪSTAIS
- ANT STALŲ — PONČKOS.
- ĮDOMI IR DIDELĖ LOTERIJA.
- Gros geras "HARMONY" orkestras
- Įėjimas $1.50, studentams 75¢

Sol. St. Baranausko-Baro

KONCERTAS

įvyks Užgavėnių baliaus metu, vasario 23 dieną, 7 val. vakaro Montrealio Aušros Vartų parapijos salėje.

PO KONCERTO VAKARIENĖ SU TRADICINIAIS UŽGAVĖNIŲ VALGIAIS IR ŠOKIAI GROJANT PUIKIAM PENKIŲ ASMENŲ ORKESTRUI.

ĮĖJIMAS $2.50.

KLK Moterų draugijos Montrealio skyrius

TORONTO Ont.

Studentų, skautų ir ateitininkų žinios nukeltos į 6 psl.

Šv. Jono Kr. parapijos žinios — Šį sekmadienį 11 val. pamaldose organizuotai dalyvauja sportininkai Kanados lietuvių sportininkų šventės proga.

— Iškilmingai paminėta 45 m. Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo sukaktis. Gilų įspūdį paliko J.E. vysk. Izid. Borecky pamokslas. Ganytojas, pats būdamas imigrantas šiame krašte, kalbėjo kaip mes galime pagelbėti savo tautai ir tėvynei.

— Šią savaitę lankomos šios gatvės: Seaforth, Brock, Dufferin, Mecanick, Rusholme Rd. ir Park Cres. ir Gladstone.

— Praėjusią savaitę iš parapijos bažnyčios palaidotas A. Avižių trijų metų sūnelis Vitas ir a.a. Juozas Adomaitis lietuvių kapinėse.

— Savaitgaly prieš Vasario 16 bažnyčioje baigtos įrengti dail. J. Bakio sukurtos ir keramikoje pagamintos stacijos. Dėkojame dailininkui už gražų darbą. Naujasis Kryžiaus kelias yra graži puošmena bažnyčiai.

— L. Katalikių Moterų dr-jos šios parapijos skyrius šį sekmadienį parapijos salėje rengia paskutinį pobūvį prieš gavėnią.

— Šį sekmadienį 11 val. pamaldose prisimenamas a.a. Jonas Jurkšaitis 10-tųjų mirties metinių proga.

— Jaunimo choro repeticijos gavėnios ir Velykų repertuarui paruošti: penktadienį 6 v.v. ir šeštadienį tuoj po lituanistinės mokyklos pamokų. Visų dalyvavimas būtinas.

— Pakrikštyta: Angela Marija Žiobakaitė.

UŽGAVĖNIŲ POPIETĘ rengia šv. Jono Kr. par. katalikės moterys parap. salėje vasario 24 d., 5 v. p.p. Atvyks Lašinskis ir Kanapinskis; šokiam gros puikus orkestras, veiks laimės šulinys. Svečiai bus pavaišinti kugeliu, blynais, auselėmis ir kitais skanumynais. Kviečiame visus jaunus ir senus gausiai dalyvauti ir praleisti popietę jaukioje šeimyniškoje nuotaikoje. Įėjimas — laisva auka. **Rengėjos**

...tuvių tradicinis ...venių šiupinys

Nuoširdžiai kviečiame visus į mūsų tradicinį Užgavėnių pobūvį — šiupinį. Karštu šiupinių vaišinsime antradienį — vasario 26 d., 7 v.v. šv. Jono Kr. parapijos salėj.

Mūsų mielų svečių tarpe turėsime mažlietuvį Vilių Buntiną su ponia, žinomo torontiškio mažlietuvių veikėjo inž. B. Buntino brolį. Vilius Buntinas atvyko pas savo šeimą į Čikagą iš okupuoto Klaipėdos krašto prieš pusantro mėnesio, taigi su paskutinėmis žiniomis iš mūsų brangios tėviškės.

Po vaišių — trumpa meninė programa ir linksmoji dalis su dainom ir šokiais. Veiks geras bufetas su gėrimais ir loterija.

Šiupinys valgomas karštas, bendrai, todėl nuolankiai prašome nesivėlinti. Bilietų kaina $2.

Rengėjos

A.a. J. Adomaitis vasario 16 d., šeštadienį, iš šv. Jono Kr. bažnyčios palaidotas liet. kapinėse. Velionis kilimu — šiluviškis, ilgesnį laiką buvęs Šiluvos valsč. viršaičiu. Kanadoje velionis užsiėmė prekyba — turėjo krautuvę. Paskutiniu laiku daugiau kaip metus velionis sirguliavo. Mirė Our Lady of Mercy ligoninėje vasario 12 d. Jo šeima yra likusi Lietuvoje.

Padėka

Visiems rengėjams ir dalyviams reiškiame nuoširdžią padėką už suruoštas š.m. vasario mėn. 9 d. vaišes ir įteiktas puikias dovanas mūsų 15 metų vedybinės sukakties proga.

Sofija ir Antanas Dilkai

Prisikėlimo parapijos žinios — Vasario 16 buvo atšvęsta įprastu iškilmingumu, par. chorui giedant specialiai parinktas giesmes ir T. Kornelijaus dienai pritaikytu pamokslu. Per Sumą ir specialias pamaldas organizuotai ir su vėliavomis dalyvavo šauliai, skautai ir ateitininkai. Eisenoje prie paminklinės lentos kolonijos ir parapijos vardu rožes padėjo šaulės ir jaun ateitininkės. Specialioje rinkliavoje religinei šalpai Lietuvoje ir radijo programoms į Lietuvą tikinčiųjų duosniai suaukota $170. Visiems prisidėjusiems prie iškilmių ir aukomis — atlygink Dieve!

— Iš už geležinės uždangos atvykusių lietuvių pagerbimo vakarienė — kovo 2 d., 7 val. v. Specialiais laiškais į ją kviečiami visi atvykusieji su savo artimaisiais. Nors išjieškota rūpestingai, visdėlto gali pasitaikyti, kad kas nors iš atvykusių gali būti praleistas. Kreipiamės į Toronto visuomenę su prašymu: jei kuris nors iš atvykusių iki šio ketvirtadienio dar nebūtų gavęs T. Placido pasirašyto laiško - kvietimo, prašom skubiai apie tai pranešti Prisikėlimo par. raštinei LE. 3-0621 arba LE. 3-0977. Vaišės nemokamos. Atvykusių pagerbime maloniai sutiko dalyvauti Lietuvos gen. konsulas su ponia, Toronto dvasiškija ir visuom. atstovai. Vaišės bus paįvairintos jaunimo paruošta menine programa.

— Par. choro vyrų repeticija — šį ketvirtadienį, 7.30 v.v. muzikos studijoje. Sveikiname naujai išrinktus: choro vyr. seniūną K. Žulį ir jo pavaduotoją L. Bazyliauską.

— Par. vaikučių choro repeticija — šį penktad., 6 v. v. ir šį sekmad., 2.30 val. p.p. muzikos studijoje. Repeticijos labai svarbios, nes vaikučiai ruošiasi pasirodyti scenoje iš už geležinės uždangos atvykusių lietuvių pagerbimo vakarienėje kovo 2 d.

— Šį sekmadienį įprastos Pirmosios Komunijos pamokos, tikybos pamokos pr. m-los mokiniams ir gimnazistams vėl tęsiamos toliaus — po 10 val. Mišių L. Vaikų Namuose ir aktorių kambariuose.

— Šį sekmadienį, 7.30 v.v., muzikos studijoje paskutinis priešgavėninis jaunimo pasilinksminimas. Kviečiame gausiai atsilankyti.

— Toronto visuomenę maloniai kviečiame gausiai dalyvauti parapijos L. Katalikių Moterų dr-jos rengiamame paskutiniame priešgavėniniame parengime šį šeštadienį Prisikėlimo salėje.

— Kitos savaitės kalėdojimas: Bartlett Ave., Beaconsfield Ave., Cross St., Florence St., Hallam St., Havelock St., Langemarck Ave., Lisgar St., McKenzie Cres., Northcote Ave., Salem Ave., St. Anne's Rd., Trafalgar Ave., Waterloo Ave.

Šv. Jono Kr. parapijos choras vasario 16 d. turėjo savo metinį pobūvį par. salėje. Dalyvavo gen. kons. dr. J. Žmuidzinas su ponia, choro dirig. muz. St. Gailevičius, kun. B. Pacevičius ir kt. Apžvelgta choro veikla ir pasiryžta ateities darbams.

Padėka

Už suteiktą pagalbą ir nuoširdumą mūsų nelaimės metu reiškiame nuoširdžiausią padėką: kun. B. Pacevičiui, kun. dr. J. Tadarauskui, dr. A. Pacevičiui, pp. Vanagams, pp. Valiuliams, p. Valeškienei, p. St. Vaicekauskaitei ir Ramučio draugams.

Nuoširdus ačiū **P. A. Dranginis**

PARDUODAMA 15 akrų vasarvietė su 12 cottages po tris miegamus kambarius, ant Credit upės kranto, 35 mylios nuo Toronto. Kaina $12.000. Tel. HU. 5-9703, po 6 val.

Kanados lietuvių krepšinio pirmenybių PROGRAMA

ŠEŠTADIENĮ, vasario 23 d. nuo 10 val. ryto iki 8 val. vak. Givins mokyklos salėje vyks krepšinio rungtynės.

8 val. vak. ŠV. JONO KR. PARAP. SALĖJE bus šaunūs

JAUNIMO ŠOKIAI

Gros modernus orkestras. Veiks turtingas bufetas.

• • •

SEKMADIENĮ, vasario 24 d., 11 val. šv. Jono Kr. bažnyčioje bus pamaldos sportininkams.

Nuo 12.30 val. p.p. St. Michael's salėje vyks žaidynių

FINALAI

Oficialus žaidynių atidarymas ir paradas 1.30 val. p.p.

Žaidynėse dalyvauja Hamiltono "Kovas", Ročesterio "Sakalas", Montrealio "Tauras", Toronto "Aušra" ir Toronto "Vytis".

Savo atvykimu į rungtynes ir šokius paremsime lietuvišką jaunimą.

Org. komitetas

Pedag. lituanistinis seminaras mokytojams paruošti pradeda darbą šį penktadienį, vasario 22 d., 7.30 v.v. Liet. Vaikų Namuose 57 Sylvan Ave. Bus šios paskaitos: Krikščioniškosios pedagogikos pagrindai — A. Rinkūno; Lietuvių kalba — A. Gurevičiaus ir Seniausioji lietuvių literatūra — Iz. Matusevičiūtės.

"Dainos" grupės susirinkimas — šį sekmadienį, vasario 24 d., 3 val. p.p. pas P. Jankaitienę, 60 Evelyn Ave. Visos narės ir prijaučiančios prašomos atsilankyti.

Valdyba

Vl. Sližienė ir A. Lemešytė išvyko į Kaliforniją — Palm Beach.

LIETUVA TEOLOGIJOS KURSUOSE

Nuo 1962 m. rudens St. Joseph's College School vyko teologijos kursai Toronto ir apylinkių vietovių vienuolėm. Juose dalyvavo ir Nek. Pr. Marijos seserys. Kursus vedė Tėvai jėzuitai — St. Regis kolegijos profesoriai. Kursai baigėsi vasario 16 d. Tėvas Hopkins, SJ, tą dieną, pagerbdamas Lietuvą, nešiojo prisiseges trispalvę ir prabilo į porą šimtų seserų, supažindindamas jas su Vasario 16 reikšme lietuvėm seselėms ir prašė prisiminti savo maldose kenčiančią Lietuvą. Kursančių susidomėjimas lietuvių tautos kultūra, papročiais ir priespauda buvo didelis. Kitataučių seserys žadėjo įsigyti savo bibliotekom "Leave your Tears in Moscow". S.

TĖVŲ DIENA

Šeštad. m-loje vasario 16 d. praėjo sėkmingai. Tėvų atsilankymas buvo ypač gausus — beveik šimtaprocentinis. Tai rodo didelį tėvų susirūpinimą mūsų jaunimo lituanistiniu švietimu. Toks tėvų pareigos atlikimas yra didelė moralinė parama mokytojams. Šeštad. m-los mokytojų darbas ir sąlygos yra nelengvos. Todėl jie yra reikalingi nuoširdaus supratimo tiek iš tėvų, tiek iš mokyklos vadovybės. Mūsų visuomenė yra kritiškai nusiteikusi — kritikuojame, reikalavimus statome kartais ir ten, kur nereikia. Kalbant apie šeštad. m-lą, ypač mokomąją personalą, reikių nuolat prisiminti, kad sėkminga pažanga lietuviškame mokyme ir auklėjime priklauso netik nuo mokytojų, bet ir tėvų didelių pastangų. Pvz. yra pastebėta, kad pažanga tų vaikų, kurie namuose yra paruošiami, pasigėrėtina, bet tų, kurie negauna pagalbos iš tėvų, mokymosi rezultatai menki. J. A.

ROYAL ALEXANDRA
KING ST. WEST OF UNIVERSITY AVE

PASIRODYMAI JAU VYKSTA IKI KOVO 9 DIENOS.

Vakarais 8.30 v. (išskyrus vasario 15, 25, kovo 4 d. vakarais pradžia 7 v.) ir ir šeštadienių popiečiais 2 val.

NATIONAL BALLET of Canada

★ COMPANY OF 80
★ National Ballet Orchestra

Klasikinis ir modernus baletas, kaip Swan Lake, The Nutcracker, Copellia, Les Sylphides, Offenbach in the Underground. Bilietų kainos vakarais: $1.50, $2.50, $3.25, $4. Šeštadienių popiečiais: $1.50, $2, $3, $3.50.

Lietuviška baldų dirbtuvė

Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni pigia kaina. P. Lubys. Tel. WA. 2-7981. Namų AM. 1-0537.

KLK Kultūros dr-jos narių metinis susirinkimas — šeštadienį, kovo 2 d., 3 val. p.p. salėje virš "TŽ". Narių dalyvavimas susirinkime privalomas. **Valdyba**

"MISS FREEDOM" sportinėse varžybose

Kanados lietuvių krepšinio pirmenybių, kurios vyks šį savaitgalį Toronte, finalinių varžybų metu St. Michael's salėje torontiečiai turės progos susipažinti su Joana Juozaityte, kuri vasario 3 d. Laisvės festivalyje Toronte buvo išrinkta "Laisvės karalaite". Joana pasirodys sportinių varžybų atidarymo metu.

REIN ANDRE, estas, Toronte režisuoja pirmąjį naujųjų ateivių vaidinamą veikalą anglų k. "I remember Mama", kurio autorius— John van Druten.

Vaidinimas įvyks Crest teatre, sekmadienį — kovo 10 d., 2 ir 7 v.v. Bilietai — $2.50, $2, $1.50 ir $1; gaunami iš anksto: Mrs. E. Stecher, 117 Bedford Rd., Toronto 5. Vaidintojai parinkti iš 15 taut. grupių. Iš lietuvių dalyvauja E. Kudabienė iš Hamiltono, kur ji vadovauja lietuvių "Aukuro" teatrui.

MONTREAL, Que.

Aušros Vartų parapijos žinios — Tradicinį Užgavėnių balių rengia KL Moterų dr-ja vasario 23 d. Programoje: sol. S. Baranauskas-Baras. Reta porga meno mėgėjams.

— AV par. lit. mokyklos tėvų susirinkimas vasario 24 d. klebonijos salėje po 10 val. Mišių.

— Asmenys, kurie nori gauti kvitus, čia žinomus "resyčių" vardu, tesikreipia parap. raštinėn šiokiadieniais nuo 4 iki 9 v.v., sekmadieniais — po Mišių.

— Šv. Onos dr-jos pirmininkė dėkoja visiems, kurie prisidėjo prie T. J. Borevičiaus išleistuvių.

— Pakrikštyta: Debra Jean, J. Ch. C. Gordon — Girdausko ir Helen Millar dukrelė šio mėn. 10 d. Kūmai: Mykolas ir Monika Grinkai.

"Lito" metinis susirinkimas — šį sekmadienį, vasario 24 d. AV par. salėje. Susirinkimas prasidės lygiai 12.30 val. p.p. filmų rodymu ir baigsis pobūviu-pietumis. Kviečiami dalyvauti nariai ir svečiai.

Lietuvos nepriklausomybės 45-tą sukaktį lituanistinės mokyklos paminėjo vasario 16 d. Minėjimas prasidėjo 10 val. AV bažnyčioje gedulingomis pamaldomis už žuvusius kovoje dėl Lietuvos laisvės. Parapijos salėje įvyko oficialioji dalis, kurią pradėjo AV par. m-los ved. A. Blauzdžiūnas, pakviesdamas į garbės prezidiumą AV par. kleboną T. K. Pečkį, SJ, seimelio prez. pirm. J. Šiaučiulį, mokyklų tėvų kom. pirm. H. Adamonį, lituanist. kursų inspekt: B. Lukoševičienę ir minėjimo paskaitininką A. Rudinską. Jauniesiems klausytojams primindami dienos svarbą kalbėjo T. Pečkys, J. Šiaučiulis ir H. Adamonis. Paskaitininkas, farmacijos stud. A. Rudinskas, netik jaunuosius, bet ir susirinkusius vyresniuosius sužavėjo papasakodamas vieno mokinuko sapną ir prilygindamas tą sapną pirmajai Vasario 16-jai prieš 45 metus. Čia tenka pastebėti, kad jaunasis kalbėtojas yra Montrealio lituanistinių mokyklų auklėtinis, niekur kitur neturėjęs progos lituanistiniu dalyku mokytis. M-los ved. A. Blauzdžiūnas šį faktą pristatė kaip akivaizdų mūsų mokyklų pasisekimo įrodymą. Lituanistinių kursų mokiniai R. Tekutytė ir A. Staškevičius, kursuose pravesto konkurso laimėtojai, paskaitė savo rašinius apie Vasario 16-ją. Mokiniai išpildė gražią, gal kiek perdaug užtęstą programą ir pasižiūrėjo Z. Lapino padarytą filmą iš praeitos Kalėdų eglutės ir lietuviškai įkalbėtus "komikus": Po to mokiniams buvo išdalinti pažymėjimai. Be to, kiekvienas gavo po gražiai paruoštą ir su atitinkamu įrašu Lietuvos pašto ženklą. Pašto ženklus savo iniciatyva paruošė ir įteikė nuoširdus ir nuolat lietuvybės reikalais besisielojąs sav. kūrėjas Br. Abramonis. Tai tikrai gražus 45-jo Lietuvos gimtadienio prisiminimas vaikučiams ir sveikintinas B. Abromonio sumanymas. Seimelio pirm. J. Šiaučiulis visus mokinius apdovanojo šokoladu, kuris dar daugiau pakėlė garą jaunųjų nuotaiką. **A. Z.**

Dr. V. Kudirkos lietuvių mokyklos Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimas praėjo labai gražiai. Dalyvavo: J. Rimkevičienė, kun. dr. J. F. Jucevičius, KF pirm. dr. H. Nagys, tėvų komiteto atstovas Lukauskas ir didelis skaičius tėvelių. M-los ved. J. Blauzdžiūnienė, pradėdama minėjimą, paprašė sugiedoti "Marija, Marija", pasveikino visus susirinkusius. Mokyt. Stankevičius trumpam savo žodyje apibūdino Vasario 16 minėjimo prasmę ir dabartinę mūsų tėvynės kančią. IV sk. mok. J. Rašytinis labai gražiai padeklamavo eilėraštį "Nežinomam kariui". Koncertinę dalį išpildė pianinu B. Lymantaitė V sk. ir G. Paulauskaitė II sk. Akordeonu pagrojo Vyt. Kudžma ir Vyt. Makauskas abu VI sk. Grupė mažųjų šokėjų pašoko Suktinį ir Noriu miego. Šokiams grojo akordeonu A. Krikščiukaitis V sk. Mokyklos choras padainavo 3 daineles. Pianinu pritarė J. Žukauskienė. Minėjimas baigtas vėliavos išnešimu ir Tautos himnu. Montrealio Bendr. seimelio prezidiumas vaikučius apdovanojo saldumynais. **Dalyvavęs**

J. ir G. Rukšėnai rengiasi pavasarį persikelti į Kaliforniją. G. Rukšėnas buvo ilgametis "NL" laikraščio administratorius ir gyvai reiškėsi Montrealio lietuvių organizacijose. Gaila, kad mus rengiasi palikti dar viena aktyvi lietuvių šeima.

SEIMOS RATELIO SUSIRINKIMAS vasario 14 d. praėjo labai sklandžiai moderuojant I. Rimkevičienei. Tik gaila, kad mūsų moterys neparodė nuoširdaus susidomėjimo. Mes daug dejuojame, kaip sueiti į kontaktą su jaunąja karta, bet kai pamėgino jaunoji karta pasodinti vyresniąją kartą į klausančiųjų suolą — neatsirado daug norinčiųjų į ji sėstis.

Z. Piečaitienės referatas "Montessorinis piešimas" buvo labai kruopščiai paruoštas ir įrodė, kad tai geriausias būdas vaiko akies ir rankos lavinimui. Tuo metodu piešdami vaikai iki 6 m. amž. tvirtai paruošiami tvarkingam ateities rašymui.

K. Kubilienės referatas "Meninis vaiko išsireiškimas piešiniuose ir jo reikšmė" buvo mums naujas. Pasirodo, jog vaikas kalba per piešinį, nes piešia ką jaučia, o ne ką mato ir nėra jo vaizduotė slopinama kaip kad montessoriniame metode.

I. Kličienės referatas "Pasakos ir jų reikšmė vaikams" buvo tvirtas įrodymas, jog pasakos ir geri komikai nėra žalingi vaikams. Pasakos padeda vaikui pažinti aplinką ir lavina jo vaizduotę. Referentė nusiskundė, kad šiame kontinente lietuvių kalba pasakų knygose trūksta iliustracijų. Geri "komikai" netik nekenkia, o dar padeda. Ypač padeda tiems vaikams, kurie silpnai skaito. Komikai esąs tiltas į knygas.

Baigiant norių nuoširdžiai padėkoti prelegentėms ir mielai vadovei už tokį puikų vakarą. A. M.

SPAUDOS BALIUS, kasmet rengiamas "NL" leidėjų, pr. šeštad. praėjo gražiai ir susilankė daug svečių. Tai vienas didžiausių tradicinių Montrealio kolonijos parengimų, šiemet inešęs naujovę—vakaro karalienės rinkimus.

UŽGAVĖNIŲ PARENGIMĄ vaikučiams pr. sekmadienį AV parap. salėje surengė mūsų nenuilstančios N. Pr. M. seserys. Dalyvavo gražus būrelis vaikų ir tėvų. Vaikai išpildė trumpą, bet gerai paruoštą meninę programą, pažaidė ir buvo seselių pavaišinti. Visi liko dėkingi mūsų mieloms seselėms už jų nuoširdžią globą. A. Z.

A. † A.

JUOZUI ADOMAIČIUI mirus,

jo artimiesiems reiškiame gilią užuojautą

A. Astrauskienė su sūnumis

V. ir J. Sližiai

V. ir M. MEILIŪNAMS,

Ponios mamytei mirus,

nuoširdžią užuojautą reiškia —

Dragašių šeima

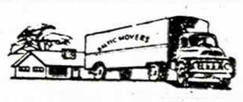

BALTIC MOVERS

Baldų pervežimas Toronte ir tolimomis distancijomis. Visas vežamas turtas apdraustas. Važiuojam kas savaitę į Montrealį, Londoną, Windsorą, Hamiltoną, North Bay, Sudburį ir kitur.
30 DEWSON ST., TORONTO
Telefonas LE. 4-1403

Privatus asmuo perka morgičius.

Telefonas LE. 2-5461

TAUPYK IR SKOLINKIS SAVO KREDITO KOOPERATYVE

"LITAS"

Adresas: 1451 CRAWFORD BRIDGE AVE., VERDUN. P. Q. Telefonas PO. 7-4280.

Santaupos apdraustos vienam milijonui dolerių. Mirties ir invalidumo atvejais pagal turimą draudimo polisą santaupos iki $2000 išmokamos dvigubai. **Už santaupas mokama 4,25%. Už asmenines paskolas imama tik 7,6%. Už nekilnojamo turto paskolas imama tik 6,5%.** Pigus paskolų draudimas skolintojo mirties ir invalidumo atvejais.

BANKAS VEIKIA: Sekmadieniais nuo 10.30 iki 1 val. p.p. Aušros Vartų parapijos salėje. Šiokiadieniais: 1451 Crawford Bridge Ave., Verdun: pirmadieniais nuo 10 iki 12 val. ir nuo 7 iki 8 val. v.; trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 8 v. v. Vedėjas D. Jurkus. PO. 7-4280. **3907 Rosemount Blvd.:** trečiadieniais ir penktadieniais nuo 3 iki 8 v. v. ir šeštadieniais nuo 10 iki 12 val. Ved. padėj. P. Rudinskas, RA. 2-2472. Nedarbo laiku paskolų ir kitais skubiais reikalais kreiptis pas ved. padėj. P. Rudinską, HU. 1-2957.

AL GARBENS

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys.

1611 Bloor St. W. Toronto, Ont.

Telefonai: LE. 6-2738, LE. 6-2664

Vakarais — HU. 9-1543.

MARGUARETTA — BLOOR. $15.900, atskiras namas, moderniška virtuvė, didelis daržas, arti Bloor. Įmokėti $5.000.
QUEBEC — BLOOR. 15.900. Atskiras, 6 kambarių, platus įvažiavimas, pirma syki pardavimui. Įmokėti $3.000. Balansas 10 metų.
ST. CLARENS — BLOOR. $17.000 visa kaina. Įmokėti apie $5.000, 3 virtuvės, 2 vonios, nauja apšildymo sistema. Garažas.
ANNETTE — JANE. $21.500. Atskiras dupleksas, plius užbaigtas rūsy apartametnas. 8 metų senumo. 3 garažai. Įmokėti $7.000.
QUEBEC — BLOOR. $22.500 visa kaina. Pajamų namas su baldais. 11 kambarių. 5 virtuvės. Atskiras su 2 garažais. Įmokėti $10.000.
INDIAN RD. — BLOOR. $23.000. 3-jų šeimų, atskiras, 3 virtuvės, 3 vonios, Vandeniu šildomas. 2 mūriniai garažai. Įmokėti $7.000.
HEWITT — RONCESVALLES. $26.900. Atskiras, pakeistas pastatas į 3 šeimas, modernizuotas, vandeniu šildomas. Įmokėti $8.000.
WILLARD — ANNETTE. $30.500. Originalus tripleksas. Įmokėti apie $10.000. 5 metų senumo, vandeniu ir alyva šildomas.

Pas mus randasi daug naujai registruotų pardavimų High Park ir Parkdale rajonuose. Dėl informacijų skambinkite A. GARBENIUI.

P A D Ė K A

Nuoširdžiai dėkojame D. Gerb. Tėvams Pranciškonams: Prisikėlimo parapijos klebonui Tėvui Placidui, OFM ir T. Pauliui, OFM, už suteiktą visokeriopą paramą atsikeliant man iš Suomijos ir tvarkant mano šeimos persikėlimą iš Lenkijos į Kanadą.

Tuo pačiu norime išreikšti didelę padėką D. Gerb. šv. Jono Kr. parapijos klebonui kun. P. Ažubaliui ir adv. Arthur Maloney, Q.C., kuriu tarpininkavimu po ilgo išsiskyrimo mūsų šeima laimingai liko vėl sujungta.

Alicija ir Inocentas Jurcevičiai